Digitaliseret af | Digitised by



Forfatter(e) | Author(s):	Riber, Hans Wilhelm.; [udgivne af Levin Chr. Sander og K. L. Rahbek]
Titel | Title:	Hans Wilhelm Ribers samlede Digte.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Simon Poulsen, 1803
Fysiske størrelse | Physical extent:	1-2 i 1 bd. (L, 219, 272 s.).

DK

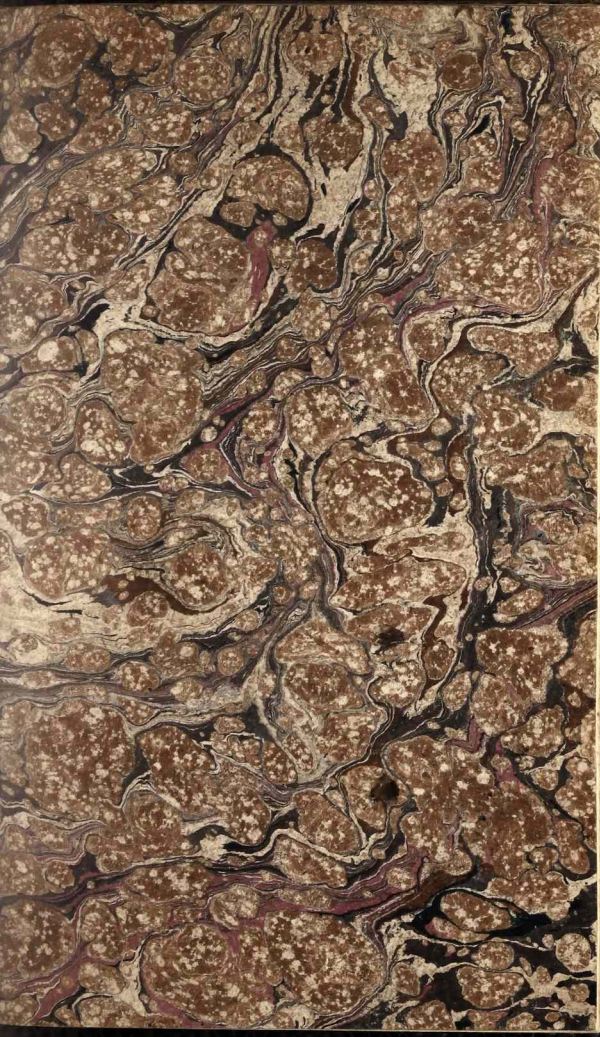
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.







54,-9. EKS: 1.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 54 8°
1154080019 29

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130023491509

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

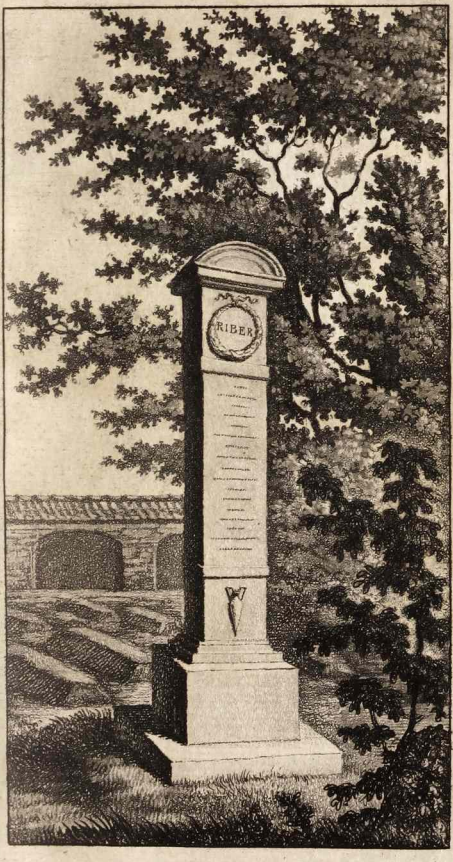
BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS



HANS VILHELM RIBER.

föd d. 7 Jan. 1760 död d. 26 Nov. 1796.

Clemens Sc.


RIBER

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Hans Wilhelm Ribers

samlede Digte.

Første Deel.

(med Digterens Portrait)

Kjöbenhavn, 1803.

Paa Hofboghandler Simon Poulsens Forlag,
trykt hos Bogtrykker og Skrivtstöber K. H.
Seidelin.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

H. W. *Ribers*

ædle Veninde

og

Velynderinde

Frue Baronesse LÖVENSKIOLD,

hvis ærefulde Godhed

for ham

end ikke kiölnedes

ved hans Död

i hans Navn

ærbödigen og erkiendtligen

helliget

af hans Venner

og

Udgivere

L. C. Sander. K. L. Rahbek.

Hans Wilhelm Ribers

Biographie og Carakteristik,

ved

Sander og *Rahbeck.*

Alle den danske Poesies Yndere ville uden Tvivl her med Fornöielse modtage en udvalgt Samling af H. W. Ribers bedste poetiske Arbeider; alle Skiönnere og Yndere af Menneskeværd og Menneskegodhed vilde sikkerlig med end större Glæde modtage dette eiegode og exemplariske Menneskes nöiagtige og fuldstændige Biographie, hvis denne var muelig at skrive. Men uagtet vi begge have den sande Ære at have været af den Afdödes

allernöieste Venner, og den ene af os fra hans allerförste Fremskridt paa Litteraturens Bane, og indtil hans allersidste, var næsten uafbrudt hans trofaste Medvandrer; uagtet end ydermere faa Menneskers hele Siæl kunde ligge aabnere for Venskabs, ja for hele Verdens Öine, og mindre trænge enten til egen Frygtsomheds eller venskabelig Skaansomheds Slör end vor *Ribers*, erkiende vi dog begge, hvor höist ufuldkomment og ufyldestgjörende, det Udkast, vi til hans Biographie her kunne give, er, og nödvendig maae være. Ikke den blide, menneskekiærlige Viise, hvis velbrugte Liv hengled i stille Virksomhed for Brödres Vel, er det lykkeligste Æmne for Biographen, saalidet, som den venlige Ström, der fredelig bugter sig mellem blomsterklædte Marker, som den giör frugtbare, er det for Landskabsmaleren: Maaskee torde man uden Usandhed sige, at det er Ribers Lovtale, at hans nöieste Venner have saalidet at sige i hans Biographie; havde hans Liv

været rigere paa mærkelige Tildragelser, frapperende Scener, udmærkede Træk, en god og ypperlig Mand kunde han da vel have været, men neppe

den fromme Riber, *alle Godes Ven;*

neppe den Mand, som i sit 37 Aar gik i sin Grav, uden endnu at have erfaret, end sige selv følt, hvad Had eller Fiendskab var.

Hans Wilhelm Riber föddes i Kiöbenhavn d. 7 Jan. 1760. Faderen Hans Christian Riber, Casserer ved Kiöbenhavns Brandcasse, og Moderen, en Datter af Kommerceraad Beck var efter sædvanlig borgerlig Maalestok i de Omstændigheder, at Skiæbnen syntes derved at bebude deres Börn en god Opdragelses Fordele. Men i sin spædeste Ungdom mistede han dem begge, Moderen den 13 November 1762, da han var ikke fuldt tre Aar, og Faderen inden han fyldte

fem. Inden han imidlertid blev istand til ret at fatte eller föle dette Tab, blev det ham saa aldeles, som det lader sig tænke, erstattet i hans ærværdige Farbroder, der ikke allene da, i hans spæde og hielpelöse Dage, men og hans övrige Levetid igiennem, var ham en sand, kiærlig og trofast Fader. Skiönt denne ved Broderens Död endnu var ugift, drog han dog ikke i Betænkning at tage sin unge Pleiesön strax til sig, og sörgede i nogle Aar ganske allene for vor Wilhelms Opdragelse; og da han nogle Aar derefter tog sig en Hustrue, var han saa lykkelig i hende at give vor unge Riber en Moder, der med en endog mellem virkelige Mödre usigelig sielden og uforanderlig Inderlighed indtil hans sidste Time havde ham kiær. Forsynet vilde, at dette ærværdige Par, efter at have oplevet megen og velfortient Glæde paa deres Yndling, pludselig skulde see ham gaae foran til det Liv, hvor hans og deres Dyder skulle værdigere belönnes.

Blid og rolig, som Ribers hele Siæl, var hans Barndom og Ungdom. Hans anden Fader og Moder elskede begge bestandig en særdeles indgetogen Levemaade; deres første Grundsætning ved Opdragelsen var desuden at holde saavel ham, som hans tvende Söd-skende, langt fra al Börneomgang, for at be-vare dem fra al sædelig Smitte. Ikke uden Föie anföre vi denne Omstændighed, som ustridig ikke har bidraget lidet til at paatryk-ke vor Ribers hele Væsen og Tænkemaade et Præg, som de indtil Graven beholdt. At et Barn i den Alder, ikke nu og da skulde have fölt en Længsel efter den Frihed, de Adspredelser, de Forlystelser, som det, den eensomme Levemaade uagtet, nödvendig nu og da maatte skimte, eller höre, at være dets Jevnaariges Deel, vilde være uforklarligt at antage; men at den, der i de Aar lærer, uden Knur og uden Nag, af ÆErbödighed for ældre og elskede Personers Villie at opgive og undertrykke de meest fristende Önsker,

derved erhverver et Selvherredom, og en Hengivelse i Forsynets os ofte ubehagelige ofte ubegribelige Styrelse, der vil være ham den tryggeste og veldædigste Ledsager giennem de kommende Dage, vil vel ikke nogen lettelig miskiende.

Meget tidlig röbede vor Riber, hvad den daglige Tale temmelig ubestemt kalder et godt Hoved, og hvad Psychologen med mere Föie kalder en nem og troe Hukommelse. Frygtede hans Pleieforældre al Börneomgang for ham, maatte de end mere frygte at hengive ham ude fra deres Opsyn til nogen offentlig Skole, de toge altsaa ikke i Betænkning at foredrage den ulige kostbarere Privatundervisning. Ribers förste Lærere vare Candidaterne Brandt og Suhr, begge siden befordrede til Præsteembeder; under deres Anförsel giorde han en saa meget heldigere Fremgang i Skolevidenskaberne, som hans unge efter Syssel higende Siæl, ukiændt med alle

Adspredelser, maatte opoffre al sin Virksomhed og sin Virkekraft paa disse. Efterat han den 10 April 1774 var confirmeret, underkastede han sig den 4 Juli samme Aar Examen Artium, og fik ikke blot efter den da gjældende ældre Skoleindretning 36 Bene men erhvervede sig tillige ved sine i en Alder af ikke fuldt 15 Aar usædvanlige Kundskaber saamegen Opmærksomhed hos sine Samtidige, at allerede i hans første academiske Aar ikke faa af de Forbindelser, hvori han indtil sit Livs sidste Øieblik, fandt sin Lykke og Hæder, knyttedes, og knyttedes for Evigheden.

I denne sit Livs vigtige Epoke begyndte Riber en Dagbog; og hvo der kiendte hans skiönne Hierte, vil ikke finde det ucaracteristisk, at paa den første Side af denne indtil den allermindste Udgift findes optegnet, at denne første Examen kostede hans gode Pleieforældre 38 Rdlr. 1 Mk. 12 Sk.;

sandelig det er saare sielden til saaledes at gienkalde sig modtagne Velgierninger Dagböger anvendes; i det mindste er der neppe lettelig nogen Ting, Hverdagssiælene mere skynde sig at glemme.

Vi ile forbi det næste Skridt af hans academiske Bane, da han ligeledes med Hæder underkastede sig Aaret derefter den saakaldte Examen philosophicum. Nu syntes Tiden, at han skulde vælge sig en Bestemmelse, og Omstændighederne formaaede ham til at udkaare sig Theologien, hvis Bane med Tiden syntes at love ham en for hans stille nöisomme Characteer og blide fromme gavnlystne Hierte passende Virkekreds. I Aarene 1776 og 77 begyndte han da at besöge de theologiske Collegia; og om end ikke hans sædvanlige Stadighed og Nöiagtighed i alt, hvad han foretog, noksom kunde være os Borgen for den Flid og Paapassenhed, hvormed han besögte disse, da havde vi den ubedrageligste

Sikkerhed derfor i den Omstændighed, at den for sin ubestikkelige Retfærdighed uforglemmelige Dr. Peder Holm den 21 April 1777 frivillig gav ham Communitets Beneficiet, og tillige tilböd ham Plads paa Regentsen. At hans kiærlige Pleieforældre, der hverken vilde miste deres Yndling fra deres Side, eller i de slibrigste Aar overlade hans ubesmittede Sæder i Jevnaariges farlige Hænder, ikke tillod ham at modtage det sidste Beneficium, ville Læserne lettelig kunne sige sig; men at være blevet det tilbudet af Dr. Peder Holm, er det uforkasteligste Certificat, den 17 aarige Ribers academiske Forhold og Flid nogensinde kunde hædres med; men skulde end den retvise Holm efter saamange andre vore fortiente Landsmænds Viis, allerede være forglemt, nu saa tilföie man dette, at allerede i de Aar lagdes hos en anden af hans Lærere, den höiærværdige N. E. Balle, Grundstenen til det Venskab, som 20 Aar efter blev det ypperste Æreminde over vor afdöde Vens Grav.

Saa trolig han midlertid da endnu vandrede den udseete Bane, kom han dog efterhaanden alt mere og mere ud paa en Bivei, som omsider lokkede ham gandske ud fra hans afstukne Cours, indtil den endelig uventet ad en Gienstі bragte ham tilbage til hans sande Bestemmelse. Allerede i tidlige Aar havde vor Riber med Held dyrket de levende Sprog; den tydske og franske Litteraturs vigtigste Skatte vare ham ikke fremmede; men de vare utilstrækkelige til at tilfredsstille hans umættelige Videlyst. Fra Begyndelsen af Aaret 1777 lagde han sig derfor efter det engelske, som den Tid mellem vore unge Videnskabsdyrkere var temmelig ualmindeligt; og til hvilken Grad af fortroeligt Bekiendtskab med dette Sprog og dets Litteratur han vidste at bringe det, vidne ikke blot hans seneste Arbeider, de desværre ufuldendte Oversættelser af Ossian, samt Fordanskningen af Shakspeers Mesterværk, Kong Lear, under Grev Ahlefeldts Bestyrelse antaget til Skuepladd-

sens Brug, og siden udkommet paa Poulsens Forlag i Trykken; men og den meget virksomme Andeel, han tog i Oversættelsen af de richardsonske Romaner, *Grandison* og *Clarissa*, og m. d. l. Endnu vedblev han at have sin gamle Bestemmelse for Øie, ja sögte endog Tid efter anden ved offentlige Prædikener at forberede sig dertil. Adskillige af disse, alle fra denne Periode indtil Aaret 1780 fandtes efter ham, som alle efter Skiönneres Dom vise lys Orden, og en ualmindelig Gave til et tydeligt populairt Foredrag, hvorvel de i övrigt ikke torde hæve over det sædvanlige; midlertid kiölnedes alt mere og mere hans Tragten efter Examen; ja selv den geistlige Stand syntes at tabe af sine Tillokkelser for ham. Var det en vis Frygtsomhed, en nödvendig Følge af hans eenlige Opdragelse, en vis Beskedenhed, der ugierne vovede at træde personlig til Skue for et nærværende Publikum, en vis Mistillid til sine Kræfter, der saa gierne tiltroer andre mere Lys, Kraft

og Værd, end sig selv? Eller blev maaskee vor Riber, der allerede 1777 var lokket ud paa den litterariske Bane, som Deeltager i sin ædle Vens, den flittige og fortiente afdöde H. I. Birchs historiske Magazin, og kort derpaa af ham med fortient Berömmelse forestilledes Publikum som heldig Medoversætter af de veisiske Börnesange, og paa samme Tid i Forening med et end större Navn, Edv. Storm, traadde frem for den poetiske Læseverden — forledt ved den tilsyneladende Uafhængighed, den Raadighed over Tid og Ævner, det Otium cum dignitate, den litterariske Bane ved sin Begyndelse synes at love, til at give denne Fortrinnet? Nok — at efterhaanden vor Riber, maaske smittet af Venners anstikkende Exempler, vel ogsaa tildeels uforsætlig og saa at sige uvitterlig, fordybede sig paa den litterariske Bane, og hvorvel han i Begyndelsen, ligesom for at holde gode Miner med sit forrige Fag fornemmelig sysselsatte sig med at oversætte Opbyggelses og Andagts-

skrifter, som Jerusalems, Sturms, Hesses, o. fl. d. l. overlod han sig tillige til sin Tilböyelighed for Digtekunsten, og have vi, foruden hans egne Arbeider, hvorom vi i det følgende komme til at tale, ham at takke for de saakaldte schulziske Poesisamlinger 4 Bind, som vel ikke saa lettelig ved noget lignende i vor Litteratur ville blive overgaaede; ogsaa droges han i denne Periode ind i Recensionsvæsenet, da endeel af hans nærmeste og nöieste Venner paatoge sig Redactionen af de berlingske lærde Tidender, hvis Bestyrelse ikke saare længe derefter i en critisk Tidspunkt tilfaldt ham selv, og som han, endskiönt forladt af næsten alle sine ældste Medarbeidere, utrættelig og uforströden fortsatte, indtil han ved sin forandrede Bestemmelse afgav den til den nuværende Redacteur, sin Ven Prof. Nyrup. Det er langt fra disse Blades Bestemmelse, ligesom det vilde være höist usömmeligt i den fredsælle Ribers Biographie, at oprippe gamle, for en stor Deel af Misforstaaelse opkomne,

ved Øretuderi oppustede og ved Lidenskabeligheder opflammede Stridigheder; kun dette bör til Ribers Minde siges, at saa blid, saa fredsom, saa braadfrie, som i övrigt hans Caracter var, saa fast, saa nidkiær, og saa fritalende fandtes han, hvor hans Venner fornærmedes; ligesom det og bör erkiendes, at, om end hans Recensioner ikke ere blandt dem, der udmærke sig ved nye og hældige Synspunkter, eller overraskende Fremstilling, da have de gavnet meget ved det lyse og ukonstlede Foredrag, hvori han i Særdeleshed opvakte Opmærksomhed paa de mange upaaagtede Urigtigheder og Skiödeslösheder, som den Tiid endog gode Skribenter i deres Sprog tillode dem, og ere end disse ikke tilfulde forsvundne af Dagens Skrifter, torde det dog fornemmelig være Ribers Fortieneste, at de nuomstunder mærkes, og erklæres for Feil, hvor de forekomme.

Men endnu mere end ved sin offentlige Critik gavnede han i denne Henseende ved

sine private Raad, da han med en magelös Tienstvillighed og uden mindste Persons Anseelse med Broderhaand hialp enhver, der anmodede ham derom; med den ham egne Nöiagtighed giennemgik og giennemsaae — nær havde jeg sagt utallige — saavel originale som oversatte Arbeider af berömte og uberömte Mænd, Venner og Ubekiendte, meddelte sine Anmærkninger eller sine Rettelser, saavel i Henseende til Indhold som Foredrag, udfyldte manglende Stæder, og — alt dette ikke blot uden allermindste Egennytte, ja endog undertiden uden Tak, men med den ædelste Opofrelse af den Tid, der saalænge var hans eneste Skat, og som — endog da den ikke længere var dette — til en Families Underholdning var ham end mere uundværlig; ja endog tilsidst — paastaae de, der kunne være underrettede derom — med Opofrelse af den for hans Helbred uundværlige Vederqvægelse og Hvile. Nægter man maaskee — har man andensteds sagt — vor

hengangne et Sted blandt Siernerne af første Störrelse paa vor poetiske og litterairiske Himmel, da er og bliver det stedse en uimodsigelig Sandhed, at saare faa Stierner paa den ei have stadigere og paalideligere tient den Vandrende til Ledestierne, at den lyste uomtaaget af alle de Avinds og Egenkiærligheds og uædel Lidenskabeligheds og Usædeligheds Dunster, der saa ofte har berövet mangen stolt Stierne den betydeligste Deel af dens Glands; og end en uimodsigelig Sandhed, kan man tilföie: at fra den Tid den dalede, ingen anden er oprunden at oprette os dens Savn.

En tilfældig Bivirkekreds, som i Aaret 1785 aabnedes vor Riber, og hvor han med sin vante beskeedne og ærlige Velvillie kraftigen medvirkede, fik uden hans Forventning med Tiden en afgjörende Indflydelse paa hans Dages Bestemmelse, og bragde ham omsider ud paa den Bane, for hvilken

han saa aldeles syntes skabt. Da i Aaret 1785 vor gavnelystne og ædle Tode, maaskee misfornöiet over at *Selskabet for Borgerdyd* ikke i alle Henseender tegnede til at vilde opfylde hans Ønsker, besluttede at stifte et nyt under Navn af *Selskabet for Efterslægten*, der skulde være Opdragelsen og Almueunderviisningen i Særdeleshed helligt; havde han den ædle Idee, til Medarbeidere deri at indbyde endeel yngre Videnskabsmænd, med hvilke han just paa den Tiid var indviklet i en temmelig levende litterarisk Feide, og mellem hvilke vor Riber var; efter nogen Raadslagning blev det besluttet ikke at svige saa hædrende en Tiltroe, og altsaa modtage Indbydelsen; i Selskabets andet Möde foreenedes de med dets förste Stiftere; og fra denne Dag af og indtil sin Dödedag, virkede vor Riber med sin redelige og ufortrödne Iver næsten uafbrudt til dette Selskabs Fremme; men i det han saa aldeles uegennyttigen, og uden fier-

neste Hensigt til muelig Vinding blot havde Almeenvel for Öie, aabnedes tillige en med hans Önsker og Gavn særdeles overeensstemmende Virkekreds for ham. Regieringen overbeviist, at uden Almeenoplysning intet Almeenheld er at naae besluttede at stifte et Seminarium til Landsbyskolelæreres Dannelse; og de Aands og Hiertes Fortrin, de Læregaver, den Blidhed i Væsen, den Taalmodighed i Behandling, den Tydelighed i Foredrag, og den Rigtighed i Fremsætning, der havde udmærket vor Riber som frivillig Lærer i Efterslægten anbefalede ham til at ansættes ved denne vigtige Stiftelse, efter at han först paa Regieringens Befaling og Bekostning havde giort en kort, men for en Mand med vor Ribers sindige Aand og lyse Öie, altid lærerig Reise til Naboerigets betydeligste Anstalter af dette Slags; en Reise, hvorom Publicum maaskee andensteds vil faae interessante og lærerige Efterretninger af

den Dagbog, han derover efter sin Sædvane förte.

Hvorledes han efter sin Hiemkomst forestod et Kald, der var ei mindre efter hans Hierte end efter hans Ævner, derom vidne hans höiværdige Foresatte og Ven, N. E. Balle, der ved hans Kiste reisede hans Minde for hans fordums Disciple, som den Mands, hvem det var en Glæde, over al anden Glæde paa Jorden, at fremme deres Dueligbed og befordre deres Bedste; det vidne hans værdige Eftermand og Ven F. H. Guldberg, der Aarsdagen efter hans Död i een Sörgehöitid til hans Minde, hædrede ham som den, der var virksom blandt de faa, som tændte Lyset i vort Fædreland for den forhen raa og udyrkede Classe, ledede mangen Lærling til Sandhed, Kundskab og Dyd, lærte ikke mindre med sit vennekierlige, pralfri, retskafne og nöisomme Levnet, end ved sin ufortrödne Flid og heldige Svada; men især vidne den ömme taknemmelige sönlige Erindring, hvori hans

Navn og hans Værd leve hos enhver af hans fordums Disciple, man nævner ham for; denne Sorg over hans Tab, der hans Jordefærdsdag qvalte Sörgesangene paa deres Læber, og som Tiden kun har formildet, men ikke fordrevet. Med Föie kan man sige, at, hvis Lærerens første Dyd er at elskes og æres af sine Disciple, har neppe nogensinde nogen Lærer giort vor Riber Rangen stridig heri.

Efter at have tiltraadt sit Embede indgik han sit Livs vigtigste Forbindelse med Jomfrue v. Haven, en Pige, han i sin tidligere Ungdom — forsikkre hans Fortrolige — taus havde skienket sit Hierte, og var saa lykkelig endnu at finde ubunden, da den uventede Vending i hans Stilling satte ham istand til at byde hende sin Haand. Dette Ægteskab, vidner Ribers sandru Sörgetaler — og istemme med ham alle de, der kiendte vor Afdödes Huusliv — var det lykkeligste, som kan finde Sted, glad i tarvelig Sparsomhed, kun ikke velsignet med

Börn. Heller ikke behöver man andet Vidnesbyrd for, hvordan Ribers Huusliv og følgelig hans Ægteskab var, end den Sindsblidhed, det lykkelige Luune, der fulgte ham midt under de mange, og mangehaande Sysler, hans Kald, hans Stilling, og endnu mere end alt hans vennehulde Tienstagtighed, overvældede ham med; for at være saa virksom, og derhos saa vel tilmode under sin Virksomhed, maa man have sin Lön i sit huuslige Held.

Midt under dette sysselsatte og lykkelige Huusliv var han dog ingenlunde tabt for andre Sysler, eller for sine Venner; ikke blot fandt han f. Ex. midt under alt dette Tid til at besöge Psalmecommissionen med sin medfödte uafbrudte Stadighed, til at paatage sig den frivillige danske Sprogunderviisning i Efterslægtselskabets Skole, efter at Storm var revet derfra, men og til nu og da at besöge sine gamle Cirkler, og medbringe sit i Ordets fuldkomneste Betydning gode — godmodige

og muntre — Lune der; og hvormegen Deel han indtil sit sidste Øieblik vedblev at tage i sine Venners Glæde og Lykke, vidne samtlige hans senere Smaadigte, som næsten uden Undtagelse vare denne Deeltagelses Fostre.

Midt under dette saa uplættet gavnlige og glæderige Levnet bortreves denne eiegode ædle Mand, dette elskelige Menneske pludselig af Döden, og næsten kunde man fristes til at sige, at den vennefulde Tienstagtighed, der havde ledsaget ham heele hans Levetid igiennem, fulgte ham til hans Död, thi hans sidste Udgang var, for at bringe een af de tvende, som her have fört Pennen til hansMinde, et poetisk Bidrag til en Poesiesamling, hvortil denne havde udbedet sig hans Understöttelse. Umiddelbar derpaa blev han overfalden af en Sygdom, som inden faa Dage lagde ham i Graven den 26 Nov. 1796. Gierne og med Föie kan siges, at ikke mange Menneskers pludselige Död har giort större Sensation; thi

selv for dem, der ikke vidste at skatte ham som Skribent, var han elskelig, som Menneske; derfor fulgte og'en hæderlig Skare Indbudne og Uindbudne under heede Taarer hans Liig, der henbragtes til Assistentskirkegaarden, hvor siden nogle af hans Venner med et Sörgeminde have betegnet hans Grav. Varigere Sörgeminde af sine Venner, end dette Marmor har han i Balles Tale ved hans Jordefærd, og Guldbergs ved Sörgehöitiden, Aarsdagen derefter; ikke at forbigaae den hæderfulde Maade, hvorpaa den sidstnævnte ved Seminariets Tiaarsfest fornyede hans Erindring; og ville vi nu slutte med et Sted af vor Guldbergs nysnævnte Mindetale, der er, som det kunde være skrevet for os: *enhver, der elsker og tilbeder Venskab, maa elske dig, henfarne Ven Riber! som Ven rakte du hver god Mand din Haand, og offriede ham villig din Tid, og dine Kræfter, til hvilken Religion, hvilken politisk Tro, hvilket Folkeslag og hvilken Sekt han saa*

hörte. Som Ven mödte du hvert Menneske; som Lasternes Fiende, men den faldnes Ven hialp du redebon din synkende Medbroder. Selv den, hvis Handlinger og Meninger vare saa afvigende fra dine, at du med ham ei kunde pleie dagligt Venskab, selv til ham bar du det redeligste Vennesind. — Saaledes levede, og saaledes döde du. Evigt, kiert, og velsignet er, og være blandt Venner dit Minde!

Ligesom vi sluttede vor Vens Biographie med et Sted af vor Guldbergs skiönne Mindetale, kan neppe hans Digtercarakteristik bedre begyndes end ved det, der sammesteds i denne Anledning blev sagt: "Enhver der elsker Moralens milde Bud, fremsatte i et skiönt og overtalende Sprog, maae ogsaa elske dig, henfarne Digter, Riber! var det end ikke skiænket din Aand, at være ligemeget

Herre, saavel over Broderens Phantasie, som over hans Hierte; at böie dette sidste var dog din visse Gave. Med Smag valgte du Fremmedes Arbeider, naar de kunde lede til Dyd, Blidhed og Huuslighed; og med Smag omplantede du de laante Qvister paa Fædrelandets Grund, saa de voxte yndigt op, og lokkede mange til at hvile i deres veldædige Skygge. Selv i seneste Dage skal den ufordærvede Mand og den plettefri Yngling modtage rört de gavnlige Varsler, der tryllende leve i dine Skrifter, og velsigne dig i din Grav — Evigt! kiært, og velsignet er og være blandt Danmarks Digtere dit Minde!"

Denne her saa træffende skildrede Aand og Stemming ville vi allevegne möde hos vor Ven, være sig, at han med *höie glade Jubeltoner* priser den Gud, der gav os den store Lære

Som Nordens Haab vor Fredrik lærte,
At Guders Gud med Faderhierte
Seer den betrængte Betlers Graad,
At Muld kun Dödelige blinder,
Og han kun Æerens Krone vinder,
Som her var stor ved ædel Daad;

eller han synger ham:

Der, god som Verdens Fader
Hvis Haand for mindste Kryb oplader,
Et Væld af Næring Lyst og Fred,
Tro følgende Nationens Stemme,
Ved Brödres Vel som sit at fremme
Fandt Vei til Held, til Evighed.

Bonde-, og Danne-Vennen Bernstorff den förste, eller, naar han besynger Landlevnets og Vennesamlivets Lyksaligheder blandt de lykkelige,

Som kan hige til en Vennekreds,
Og er der med Verden vel tilfreds,

Følge Venner, hvor Naturen vinker,
Trefold nyder da den deelte Fryd,
Og naar Aftenstiernen venlig blinker,
Glad der overskue Dagens Fryd;

eller han skildrer sin sande Ven, og i adskillige Henseender sit Forbillede, sin *Edv.*

Storm

I Trang og Smerter skreed han frem
Paa Livets Vei!
Men Taalmod og Nöisomhed
Forlod ham ei,
Hans Siæl fik Kraft ved opfyldt Pligt
Ved virket Hæld;
Hans Venskab stod urokkeligt,
Som Dovers Field.

eller han endelig önsker en nygift Ven;

Held den Mand, Gud gav en dydig Qvinde
Han fik meer end Töndernes Gud.
Fyrig Ungdom ham til Glæde kalder,
Hendes Smiil mangfoldiggiör hans Lyst,

I hans Manddoms Aar, i Oldingens Alder,
Skienker hun ham Lindring, Hielp og Tröst;
Har han Sundheds store Skat i Eie
Let henflyver ham hver Arbeidsstund,
fængsler Sygdom ham paa haarde Leie
Hvo kan pleie, muntre ham, som hun.
I sin Velstand lærer han af hende,
Blidelig at lette Brödres Nöd,
Og om Himlen vil ham Armod sende
nöisom deler hun hans törre Bröd,
Naar han agtes, hædres af de Gode,
Dobbelt stor han föler Æerens Værd,
Endog miskiendt er han vel tilmode,
Thi en dydig Huustrue har ham kier,
Er han Fader, han da Himlen priser,
Thi hans Afkom danner hun til Dyd,
Men og uden Börn han Himlen priser
Hendes Kierlighed er al hans Fryd —

Og kort sagt: hans Seminaristsange, hans Klubsange og hvilket Digt vi tage frem, da gienkiende vi i dem alle Ribers særegne Præg, denne blide, nöisomme, kun for Huuslivets, Venneomgangens, og gavnlig Virksomheds

Glæder skabte Siæl. Maaskee giver dette, som man med Sandhed kan kalde Ribers Stempel, dem noget vist eensformigt, der især føles naar man læser endeel af dem efter hinanden; men — ikke at tale om, at dette neppe er den Maade, hvorpaa en Samling Digte bör læses, kan man vel og med Föie paastaae, hvad andensteds er sagt, at om der end torde blive ulige Mening om nogles *poetiske* Værdie, om det os magna sonaturum Horats fordrer af Digterne, vil dog sikkerlig intet Menneske, der har Følelse for Godhed, og Blidhed og Dyd og Religion, nogensinde lægge dem af Hænde, uden at önske sig en Ven, som Forfatteren af dem umiskiendelig sees at have været.

Midlertid vil ovenstaaende Anmærkning formodenlig tiene Udgiverne til Undskyldning, fordi de ikke have troet at være forpligtede at meddele ethvert venskabeligt Leilighedsdigt, der af deres Ven er faldet dem i Hænder.

I en i Norge udkommet Samling for *Norges Krigere* findes derimod under Ribers Navn to Sange, som, skiöndt Samlerne endnu ikke have videre Hiemmel for, at de ere af ham, og de heller ikke have fundet dem mellem hans Papirer, eller tilforn kiendt dem, de dog troe i det mindste her at burde lade aftrykke;

Min Lyst er at plöie det skummende Hav,
Og tumle paa Söen den hvide,
Fra Barndommen jeg mig til Söværsnet gav
at færdes jeg lærte itide
Nu er jeg bekiendt
Med det Element,
Som gier baade Vellyst og Qvide.

Naar Solen den skinner, og Himlen er mild,
Og Veiret og Farten sig föier
Da höres paa Dækket kun Glæde og Spil,
Hver sig paa sin Maade fornöier.
At Tiden kan gaa
Man finder da paa
Mangt Spög, og uskyldige Löier.

Men blier der en Storm af den gunstige Vind,
Og Tordnen begynder at brage
Og Bölgerne vælte sig brölende ind,
Og Masten og Stængerne knage.
Og Roret gaaer væk,
Og Skibet blier læk,
Da har vi besværlige Dage.

Dog taber en Sömand ei derfor sit Mod,
Han kiemper med Kraft mod sin Fiende,
Om Döden end for ham lyslevende stod,
Han stræber dog Seier at vinde.
Med Hænder i Skiöd
At skielve i Nöd,
Det, veed han, anstaaer kun en Qvinde.

Blandt mange Slags Mennesker seer han sig om,
Blandt sorte og brune og hvide.
Besöger de Lande, hvor andre ei kom,
Sligt Levnet jeg gierne gad lide.
I Aar er jeg her,
Det næste Aar der,
Alt eftersom Kiölen vil glide.

Jeg med min Fortieneste godt holder Huus
Og öder kun lidt af min Hyre
Jeg kommer ei der, hvor der vanker en Ruus
Blandt andre forvildede Fyre.
At spare med Flid
Til Vinterens Tiid
Os lærer den landlige Myre.

Om Gud vil, saa kan jeg engang blive graae
Og tient med det rolige Sæde,
Naar alting er tilsat, hvad haver jeg saa,
Da maae jeg forsilde begræde,
At jeg var en Nar
Og ödelagt har
Den gamle Mands Föde og Klæde.

Man gierne kan være en dygtig Matros
Foruden Huseren og Banden,
Jeg er, og tör sige det selv til min Roes,
Saa modig og rask som en anden;
I alle Slags Dyst;
Dog har jeg ei Lyst,
Minutviis at kalde paa Fanden.

Og skal vi til Orlogs, saa tugte vi ei
De fiendtlige Skibe med Eeder,
Omsonst er da pralende Stöien: nei! nei!
Pas paa dine Pligter! Det hedder.
Den stilleste Mand
Maaskee holder Stand,
Naar Skryderen ængstelig sveder.

Dog ingen dansk Söemand kan svede af Skræk,
Han roelig seer Faren imöde;
Saasnart som det gielder, han altid er kiæk,
Og la'r sig til Kampen ei nöde.
Og hændtes det end
Han faldt udi den,
Dog stedse han seirende döde.

Skal vi og i Leding og Herrefærd ud,
O Brödre! saa lad os ei glemme,
Saaledes at lege med Kugler og Krud,
At Fienderne grant kan fornemme
Paa vort Handelav
Hvad Folk vi er af,
Og at man i Danmark har hiemme.

Meer end denne, skiöndt vel heller ikke saa aldeles har den anden under Ribers Navn der aftrykte Sang hans Stempel.

Enhver, som er rask, og har Mod i sit Bryst,
Han tiener sin Konge med Glæde.
Han griber Geværet med Sang og med Lyst,
Og sees som en Helt at fremtræde.
Men Stymperen vil
Saa nödig dertil
Og ofte er færdig at græde.

Vi kiende en slig ei for vor Kammerat,
Lad ham blive hiemme, den Hare,
Den duer dog ei til at være Soldat,
Som Tröien og Skindet vil spare.
Om noget kom paa,
Mon han skulde staae?
Nei! han tog vist Hælene vare.

Tilforn naar vor Foged eller Husbond var vred
Og vidste ei værre at giöre,

Saa joge de os til Sessionen afsted,
Og lod os Mundering iföre.
Kom nu med den Straf,
Den leer vi kun af,
Vor Lyst er just Trommen at höre.

Den Skam, og den Tugt, som I trued os med,
Den ansee vi just for vor Ære;
Jo för vi kan stande som Mænd i Gevær,
Deskiærere skal det os være.
I Marken at gaae
Og Fienden at slaae,
Man aldrig for tidlig kan lære.

En tapper Soldat overalt nyder Agt,
Hans Værd de Forstandige prise;
Naar ubudne Giester indtrænge med Magt,
Hans Nytte sig grant monne vise.
En Engel er han,
For Stad og for Land,
Og udbreder Tryghed og Lise.

Selv Pigerne skiönne paa Krigsmandens Værd,
Og ham i Særdeleshed lide,
I Gilder og anden fornöielig Færd
De ere som helst ved hans Side.
De ere som Lam,
Naar det gielder ham,
Saa lette, saa muntre, saa blide.

Og Pigernes Dom bör uryggelig staae,
Mod dem skal man ei raisonnere,
De elske Soldaten, og følgelig maa
Soldaten jo elskelig være.
Et Baand til min Hat
Gav Kirsten mig bradt,
Da jeg fik Musketten at bære.

Med den skal jeg drage mod Fienderne ud,
Og værge mit Land og min Pige,
Med den skal jeg uddele dræbende Skud,
Og falde maaskee, men ei vige
Min Kraft og mit Mod,
Min Arm og mit Blod
Tilhörer mit Fædrenerige.

Ligesaa rigtig, som vor Guldberg har caracteriseret vor Afdödes egne Digte, ligesaa treffende har han angivet de Egenskaber, der udmærke de Stykker, Ribers rene Pen kunde vælge at fordanske. Til Dyd, Blidhed, og Huuslighed maatte det lede, hvad der skulde vorde Riber saa kiært, at han vilde anvende den ham saa egne Flid paa dets Oversættelse. Derfor var i hans tidligere Dage Claudius, især hans hiertelige Sang for de Fattige, og de tvende naive Stykker, Phidile, og efter Brudevielsen, samt den saa ganske i Ribers egen Aand stemte *daglige Sang*, hans Hierte saa kiære; derfor indtoges han af den kraftfulde Styrke i *Leopold Stollbergs* herlige Jamber, og oversatte dem med et Fynd, og en Held, som endog de ypperste Kiendere beundrede; derfor fandt denne ædle Digters *Menneskesang* til Danmarks Kronprinds, da det første skiönne Forsög skeede til at bryde de evig forbandede Negerlænker, saae reen, saa sandrue en Gienklang i Ribers Hierte; derfor blev Pfeffels

Faderbrev til hans Datter fordansket ved Ribers Haand, maaskee den ypperste Prydelse, der nogensinde forskiönnede hiin det smukke Kiön helligede Samling; derfor fandt Overbeks henrivende Tröstesang i ham en saa mesterlig Tolk. Men af alle, alle Tydsklands Digtere var der dog ingen, der for vor Riber var og blev det, som Huuslivets Mestermaler, den ægte Idylliker Voss. Allerede hans Idylle *de Frigivne* maatte for vor Ven være en henrivende Finding, især i de Dage, da han og hver god dansk Mand jublede over de herlige Udsigter, der frembröd til, at Baggesens faa Aar tilforn næsten dumdristige Önske skulde opfyldes

Og Bonden dog engang skee Ret;

men aldeles i *sin* Verden, maatte vor glade, huuslige, nöjsomme. for alle sande Menneskeglæder saa deeltagende Riber finde sig, da Vosses Luise faldt ham i Hænder; her traf han idel Mennesker, i hvilke han gienkiendte

Kiöd af sit Kiöd, og Been af sine Been, Mennesker, som han önskede, drömte, eller tænkte sig den Omgangskreds, der skulde være ganske for ham; ogsaa er denne hele Oversættelse, endnu kiendeligere end nogen anden *con amore*.

Desmere uoverlagt vil det maaske findes af Undertegnede, at han paa sin mangesarige academiske Ven Forlæggerens Anmodning, paatog sig, i denne Oversættelse at giöre de Forandringer og Tilsætninger, som den seneste Udgave af dette fortryllende Digt giorde fornödne, naar danske Læsere skulde have det fuldstændigt, og saaledes som den tydske Digter har givet det sidste Haand, og optaget det i sine Digte; og dobbelt uoverlagt vil det letteli g synes, naar man veed, hvorlidet han har Aarsag til at vente, at Hexametrets Gamene skal være ham gunstig. Gierne vil han og tilstaae, at han, da han tog sig det paa, höit kun forestilte sig, at det hele vilde blive maaskee et halvhundrede Vers, der da ved Stier-

ner eller andre Bogtrykkertegn, kunde udpeeges fra Ribers; og da han endelig saae sin Vildfarelse heri, var ikke blot Löftet givet, men Arbeidet begyndt, og kunde ikke uden megen Vidtløftighed afbrydes eller omgiöres; han maatte altsaa fortsætte dette ham sandelig ikke lette Arbeide. Ikke frygter han for, at Ribers vennehulde Skygge, om den endog paa hiin Side Graven bekymrede sig om saadanne jordiske Smaating, skulde optage hvem dette Fælledsskab ilde; dertil have de arbeidet formeget i Forening, dertil have de giensidig for megen vitterlig og uvitterlig Deel i en ikke ubetydelig Part af hinandens Arbeider; og elskede Riber sin Voss, og Vosses Luise formeget, til ikke heller at vilde, at hans Landsmænd skulde læse den fuldstændig, om det end ikke havde været en Vens Haand, der udfyldte det manglende; heller ikke skal Undertegnede i mindste Maade fortryde paa, naar Konstdommerne yttre, at hans Fordanskning staaer langt tilbage for Ribers;

her var ikke Spörgsmaal om nogen Væddestrid, men blot om at tilsætte det manglende; Publikum i Almindelighed, smigrer han sig, vil tilgive Manglerne i hans Arbeid med Hensyn til hans Hensigt, som ene var at tilfredsstille, hvad han ansaa for dets lovlige Krav.

Endnu snarere troer han at torde giöre sig Haab om, at man vil billige, at han for Fuldstændigheds Skyld, har forved Idyllen *de Frigivne* sat dens Pendant eller Contrast, *de Vornede*, og forved *Luise*, dens Prologus *den 70 Aars Geburtsdag*, begge fordanskede af hans og Ribers inderlig elskede og ærede Ven, Digteren Pram; som en reen Forseelse foler han sig derimod forpligtet at afbede, at han af de Afskrifter, der af Ribers Papirer bleve ham tilstillede, har ladet sig forlede til at indrykke Sangen: *Vi bringe dig med Sang og Dands* særskilt blandt de lyriske Digte, uden at komme ihu, at den i anden Deel nok engang i tilhörende Idyl maatte aftrykkes.

Det Digt, der følger ovenpaa Vosses Luise er egentlig aftrykt, fordi det var det, hvormed vor afdöde Ven, som begyndende Digter, fremstilledes for Publikum af *Erland Siversen* (Edv. Storm), der udgav det i Forening med sine Fabler og Fortællinger efter Gellerts Maade p. p. Saa godt som paa engang betraadde disse tvende sande litterariske Jævninge Banen, Haand i Haand vandrede de den sammen, ikke længe efter hinanden forlode de den! O at deres broderlige Samvandring maatte være et Mönster for deres Konstbrödre!

Maaske venter Læseren endnu, og ikke ganske uden Föie et Par kritiske Ord over Ribers poetiske Værdie. Hans store og umiskiendelige Fortieneste var udentvivl hans Iver for Sprogets Reenhed, uagtet maaskee nu og da Dictionen har lidt noget derunder; et udansk Ord, en urigtig Ordföining skulde ikke lettelig undslippe ham, om han endog derved

skulde nu og da gribe til et upoetisk Udtryk; ogsaa har han saavel ved sit Exempel, som ved sine Recensioner, og især ved sine Raad bidraget meget til, at Grammatiken i adskillige Stykker holdes mere i Ære, end for en Snees Aar siden var i Skik. I Psalmecommissionen gjorde han især ved denne Paapassenhed megen Nytte, ligesom og ingen kunde være mere aarvaagen end han mod alt, hvad der paa nogen Maade kunde smage af mystisk eller papistisk Surdei, alt, hvad der kun gav Øret Lyd, eller i det høieste Phantasien halvdunkle Skyggebilleder, istæden for at give Hiertet Følelser, og Forstanden Begreber. I hans alvorlige Digte böder en synderlig elskværdig Hiertelighed paa Savnet af lidenskabelig Ild, og i de faa muntre Forsög, vi have fra ham, savne vi over hans godmodige Jovialitet, neppe Satirens Salt, det gaaer os med dem, som Haste, i det han, vor Ven til Ære skrev i Iris, rigtig anmærker om hans Conversation: vi lee med, uagtet, eller maaskee fordi

han af Hiertet leer först. Hans Versification var arbeidet med Flid, uden at være correct, hvorvel han i sin sidste Epoke fik heldigere Greb herpaa; med faa Ord, om end kun venskabelig Partiskhed kunde ønske Rang for ham blandt vore store Digtere, kan ikke uden eensidig Ubillighed nægte ham Sted mellem vore gode.

K. L. Rahbek.

Ribers ædle Veninde og Velynderinde, hvem hans efterladte Skrifter ere helligede, skylde vi at vi kunde pryde vor Samling med hans Kaaberbillede saameget kiærkomnere vil denne Gave udentvivl være, naar man veed, at der efter ham kun fandtes et meget ufuldkomment Portrait, hvorefter en af vore yngre Konstnere Hr. Flint var heldig nok til at forfærdige den Tegning, som vi her stukket af Mesterhaand kunne forelægge.

Indhold

Förste Bind.

	Side
H. W. Ribers Biographie ved Pr. Sander og Rahbek - -	1
Hans Digtercarakteristik ved Rahbek	XXIV
Lyriske Sange.	
Vennefölelser paa en Venindes Födselsdag	3
Glædens Minde - -	7
Kierligheds Tempel, en Selskabssang	9
Den gode Landmands Lykke - -	13
Vaarsang - -	16
Maisang - -	18
Det store Halleluja efter Claudius -	21
Jesu Opstandelse, en Cantate - -	27
Jesu Opstandelse, en Psalme - -	34
Hymne - -	37

	Side
Cantate paa Kongens Födselsdag -	39
Selskabssang paa Kongens Födselsdag I	43
- - - II	45
Ved Kronprindsens Confirmation - -	47
Til Kronprindsen, efter Stolberg -	50
Ved Kronprindsens Hiemkomst 1788 -	55
Borgersang i samme Anledning - -	57
Sörgesange over Prindsesse Sophie Friderikke	61
Bernstorffs Minde - - -	65
De Frigivne, efter Voss - -	68
Seminaristsang - - -	72
Den frie Mand, efter Pfeffel -	74
Edvard Storms Minde - -	77
Til Pr. Adler ved hans Söns Död -	80
Ved Pr. Adlers Bortreise, for en Ven	81
P. Gierlövs Minde - -	83
Tröst i mange Slags Lidelser, efter Overbeck	84

	Side
Selskabssang, efter Claudius	87
Afskeedsang	90
Fra en Elsker, paa et Livbaand	92
Til en Veninde, ligeledes	93
Til en Söster, ligeledes	95
Fra en Fader til sin Datter, ligeledes	96
Fra en Mand til sin Kone, ligeledes	98
Phidile, efter Claudius	100
Phidile, efter Brudevielsen, efter samme	103
En daglig Sang, efter samme	105
Klubsang	108
Fostbrödresang	111
Hymenæer I	113
II	116
III	118
IV	120
Sang for det musicerende Selsk. paa Blaagaard	122

	Side
Selskabssang	125
Vennesange I	127
II	129
Til I. Mandix	130
Til F. L. Zuschlag	132
Til J. C. Seehusen	134
Til F. H. Hohlenberg	138
Den 31 October 1790	141
Vennesang paa F. H. Guldbergs Födselsdag	144
Sang	145
Ved Geheimeraadinde Lövenskiolds Grav	147
Afskeedssang	149
Sang paa en elsket Moders Födselsdag	151
Den 10 Nov. 1796, Digterens sidste Sang	153
En naadig Frökens Foraarssang, efter Voss.	155
Julesang for Dreiers Klub	159
Sang, efter Hagedorn	161

Didactiske Digte.

	Side
Epistel til Phæbe, efter Pheffel	165
Raad til en ung Pige, efter samme	181
Bramin, efter samme -	189
Om Persiflage, efter L. Stolberg	192
Afbigten, efter samme -	197
Kilden, efter samme -	201
Spillesygen, efter samme -	203
Hr. Hielpsom, en Fortælling -	215

Andet Bind.

Idyller.

De Vornede *), efter Voss -	3

*) *Denne og den tredie Idyl er, den første som Sidestykke til de Frigivne, og den tredie, som Indledning til Luise, aftrykte her skiöndt af en anden Oversætter, med dennes Tilladelse.*

	Side
De Frigivne, efter Voss	18
Den 70 Geburtsdag, ligeledes	31
Luise, et landligt Digt i 3 Idyller	43
Første Idyl, Festen i Skoven	45
Anden Idyl, Besöget	97
Tredie Idyl, Bryllupsaftenen	127
Boraasiaden, et comisk Heltedigt i 4 Sange oversat af det svenske	205

LYRISKE DIGTE.

VENNE-FÖLELSER.

PAA EN VENINDES FÖDSELSDAG.

Venskab! ja dig sendte Godheds Fader
Os til Styrkning, os til Fryd, til Tröst!
Froe dig hylde Himlens Myriader,
Her du dyrkes i den Godes Bryst.

Mægtig, men velsignende du byder,
Som din Fader ved sit første Bliv.
I sit Væsen sig hver Skabning fryder.
Venskab! kun ved dig vort Liv er — Liv.

Hen til Vaarens Under du os leder;
Og ved dig hver Tanke vorder Priis.
Følger du med os til nögne Heder,
Strax du skaber der — et Paradiis.

Du vor mindste Lyst til Fryd ophöier,
Og den voxer under Nydelsen.
Og naar Sorg din Yndling dybt nedböier,
Strax din Haand opreiser ham igien.

Naar du selv hans Hierte stundom saarer,
I sin Uro föler han dit Værd.
Tifold, tifold lönner du hans Taarer,
Deres Minde selv ham qvægsomt er.

Viisdoms, Dydens sande, varme Dyrker
Stræber til sit Maal med freidigt Hu.
Men, o Venskab! du ham kierlig styrker,
Og hans Vei forskiönner, letter du.

Himmelske! jeg og din Magt erkiender
Med en barnlig glad, en henrykt Siel;
Ogsaa jeg modtog af dine Hænder
Dödeliges allerstörste Held.

Ofte har du mig til Sang oplivet;
Hver din Gave var mig kier og stor;
Men hvad du mig, denne Dag, har givet, —
O! det tolkes ei med Sangens Ord.

Tavs jeg for dit Alter da nedknæler;
Og mit fulde Hierte takker dig.
Ved det nydte Held min Tanke dvæler;
Fremtids store Haab fortryller mig.

Venskab! — hist jeg seer din huldе Datter
Nærme sig. Hun knæler hos din Sön.
Held mig! Hun min hele Glæde fatter;
Held mig! Hun istemmer og min Bön:

» Lad, som hidindtil, os froe betræde
» Dyds og Viisdoms Bane, Haand i Haand!
» Her forskiön, o Venskab! hver vor Glæde!
» Hist til större Daad opflam vor Aand!

GLÆDENS MINDE.

Iil, o Ven! fra Stadens skumle Mure;
Ved Naturens Barm du söge Tröst
Imod Plagerne, som hisset lure;
Her er idel Fred og salig Lyst.
Skove, Marker, Haver, Söer, Höie,
Soel og Maane, Stierner uden Tal
Vise her dit glædedrukne Öie:
At vor Jord er ingen Jammerdal.

Og er du iblandt de Lykkelige,
Som kan reise til en Vennekreds,
Du derhen med barnlig Længsel hige!
Strax er du med Verden vel tilfreds.
Fölg med Venner, hvor Naturen vinker,
Og den deelte Glæde trefold nyd;
Og naar Aftenstiernen venlig blinker,
Glad du overskue Dagens Fryd!

Og naar nu en Kreds af ædle Qvinder.
Som Naturens Skiönhed kaldte did,
Deler eders Fryd, som troe Veninder;
O! da er dig Skiebnen tifold blid!
Kun ved værdigt Skiemt og skyldfri Latter
Vent af dem et Bifalds-Smiil til Lön;
Vil du yndes af Naturens Datter,
Selv du vorde da Naturens Sön!

Held mig! jeg har nydt Naturens Glæde;
Thi paa Fredriks-Yndest *) er dens Boe;
Her er Dyds og Vids og Venskabs Sæde;
Her er giestfri Lyst og nöisom Roe.
Du, som döver mig med vranten Klage,
Reis didhen, hvor Glæden favner dig.
Kommer du da mörk og barsk tilbage;
Vee dig, Ven! du er ulægelig.

*) Etatsraad Aaskovs Gaard mellem Fredensborg og Asminderöd.

KIERLIGHEDS TEMPEL.

SELSKABS - SANG.

Guds Vink det öde Mulm fordrev,
Den gamle Nat svandt hen;
:,: Og Verdens Kreds et Tempel blev
For ham, som skabte den. :,:

Nu vandrer i Eendrægtighed
De lyse Stierner frem.
:,: Og idel, idel Kierlighed
Paa Banen satte dem. :,:

Og Kierlighedens milde Lov
Vor skiönne Jord adlöd.
:,: Igiennem Mark og Eng og Skov
Sig Balsamlugt udgiöd. :,:

Uskyldig tryg og uden Meen
Hos Tigren Lammet sprang,
:,: Og Blomst ved Blomst og Green ved Green
I yndig Kiæde hang. :,:

Da föltes Glæder uden Tal
Af ærlig Broder-Siel;
:,: Paa hvert et Bierg, i hver en Dal
Var Venskab, Fred og Held. :,:

Men ak! den svandt, ak! hastelig
Hensvandt den gyldne Tid!
:,: I Fredens Tempel reiste sig
Blandt Brödre Had og Strid. :,:

Dog om end Venskabs hulde Aand
Vor Jord vil evig flye,
:,: Vi bygge her med Broderhaand
Et Paradiis paa nye. :,:

O! trefold saligt er det Sted
Paa denne skiönne Jord,
:,: Hvor Venskab kysser ÆErlighed,
Hos Elskov Troskab boer. :,:

Den Store med den Ringe gaaer
Ham favner broderlig;
:,: Og naar den Svages Kraft forgaaer,
En Stærk forbarmer sig. :,:

Naar Landmands Fryd i Höstens Tid
Med Jubel bryder ud;
:,: Ei Enken maa med Hændevrid
See tröstlös op til Gud. :,:

Hvor Dydens Ven med sölvgraa Haar
Kan i sin stille Vraae
:,: Nu ofre mange tunge Aar
Til Hvile rolig gaae. :,:

O! hörer Brödre fiern og nær,
Til Kierlighedens Priis
:,: Lad os et Tempel bygge her
I vores Paradiis. :,:

Her vinde vi en Hæders Krands,
Vor Gierning skal bestaae,
:,: Og hist vi skal blandt Stiernersglands
Til Fredens Tempel gaae. :,:

DEN GODE LANDMANDS LYKKE.

Du Naturens ægte Sön!
Du, hvis Arbeid' er din Lön,
Du, som tryg i Hytten boer,
Nyd din Lykke! den er stor!

Hvor dit Öie skuer hen,
Daglig seer du Skaberen,
Som han synlig for dig stod,
Seer ham mægtig, viis og god.

Sönlig elsker du din Gud,
Lyder glad hans milde Bud,
Og dit rene sorgfri Bryst
Föler Dydens rene Lyst.

Lærkens höie, muntre Qvad
Vækker dig; — og sund og glad,
Du med Sang og Bön opstaaer,
Rask du til dit Arbeid gaaer.

Jordens milde Frugtbarhed
Lönner dig dit Ansigts Sved,
Og dens moderlige Skiöd
Skiænker dig og dine Bröd.

Og naar Mörket bryder frem,
Fro du haster til dit Hiem,
Hustru, Börn med Frydeskrig,
Möde, favne, signe dig.

Naar du har dit Maaltid endt
Og din Tak til Himlen sendt,
Gud i Vold du giver dig,
Sover hen saa södelig.

Gamle! naar din Kraft forgaaer,
Skal du, selv med sölvgraat Haar,
Nyde reen uskyldig Lyst
Ved din Afkoms Hielp og Tröst.

O! blandt Stadens Sværm og Pragt
Aldrig man din Fryd har smagt.
Hiertets sande, blide Fred
Boer hos from Uskyldighed.

VAAR - SANG.

Den blide Vaar er kommen!
Alt fyldes Lunden med Sange.
Den blide Vaar er kommen!
Hör Nattergalens Sang!
Hör Nattergalens Sang!
Hör Nattergalens Sang!

Den milde Luft fremlokker
De Fröer af Vintrens Dvale.
Den unge Zephyr spiller
Med Bögens spæde Löv,
Med blide Martsviol,
Med unge Pigers Haar.

Og Sommerfugle flagre,
I Blomstre Bierne surre,
Og glade Svale bygger
Sin Rede paa vort Huus,
Og Storken i vort Træ,
Og Nattergal i Lund.

Og Moderen sin Spæde
Bær ud i pustende Luftning.
Den skiönne Soel han skuer,
Og föler Vaarens Kys,
Vil op mod Himlens Blaae,
Og aander frie Luft.

Den blide Vaar er kommen!
Med den kom smilende Glæde!
Den blide Vaar er kommen!
Og Elskov kom med den,
Og Elskov kom med den,
Og Elskov kom med den.

MAI - SANG.

O den skiönne, skiönne Mai!
Træets spæde Blomster
Pryde Dal og Höie.
Fuglen glad i Reden boer.
O den skiönne, skiönne Mai!
Herlig er den skiönne Mai!

O hvor brammer du, Natur!
Brunlig knoppes Egen
Ved den grönne Aabred.
Graalig bölger tætte Rug.
O hvor brammer du, Natur!
Herlig brammer du, Natur!

O den friske Morgenluft!
Blomster, Löv og Urter
Glindse klart af Duggen,
Drikke Soel, og aande Luft.
O den friske Morgenluft!
Herlig friske Morgenluft!

O hvor jubler Glædens Klang!
Lam og Kalv i Engen,
Nattergal og Bier,
Flöite-Spil og Dandse-Sang.
O hvor jubler Glædens Klang!
Herlig jubler Glædens Klang.

O hvor södt at drömme her,
Hvor i Elle-Skygger
Sagte Bölger risle,
Og hvor Fisken spiller froe!
O hvor södt at drömme her,
Herlig södt at drömme her!

O hvor smiler Pigens Blik!
Malkende hun synger,
Drömmeren hun vækker,
Kysses — saa undseelig glad.
O hvor smiler Pigens Blik!
Herlig smiler Pigens Blik!

DET STORE HALLELUJA.

Accompagnement.

För Verdens Alt blev skabt,
I de stille Evigheder,
Var en uendelig Forstand,
Var en uendelig Villie,
Et helligt Væsen, som var Livet selv,
Og bliver hvad det var og er;
Han, Godheds Væld og Kierligheds Fylde,
Med Fred og Salighed omgivet,
Var först og sidst, og underfuld og stor,
Og alting, alting, alting skiules i hans
Skiold;

Ham, alle Væsners Væsen, Sandhed, Gud!
Ham kalde vi: Jehova Zebaoth;
Han taaler ei det Onde, og ei Död.
Halleluja! Han böd: det vorde!
Da bleve Himlen og Jorden.

Chore.

Halleluja! Halleluja!

Den höie Himmels Hære,
De skiönne Stierner vidt og bredt
Forkynde Herrens Ære,
Hans store Herlighed;
Han leder dem i blöde Snor,
Og kalder dem alle med Navne,
Og föder dem som Lam paa græsklædt Eng,
Den store Hyrde! Amen.

Chore.

Halleluja! Halleluja!

See til Solen! — hvilket Underværk!
Som en Helt, giör den raske Skridt paa Banen;
Og den fryder sig, thi uden Ende

Kan den skabe Lys og Held;
Signer alle Væsner med sit Lys;
Signer dem, og trættes ei;
Dens Vælde er uudtömmeligt;
Dens Olie tæres ei, men brænder til hans Priis,
Som klare Lampe ved hans Helligdom,
Og driver skumle Mörke bort med al sin Vee og Rædsel;
I den vi skue Herren saare grant;
Den store Himmel er hans Klædebon,
Og den er Stiernen paa hans Faderhierte.

Chore.

Halleluja! Halleluja!

Og Maanen i den stille Nat
Er og et venligt Tegn paa Herrens Magt,
Om vi maaskee ei Stiernernes Stemme
Fornam i deres store Frastand,
Da vilde den vort Tab oprette,
Og i sin blide, stille Pragt
Begav den sig saa nær til os;
Dens Venneröst, i tavse Nat
Tilhvisker os hans Ære.

Chore.

Halleluja! Halleluja!

Og midt i alle disse Herligheder,
Som ei indskrænkedes af Grændse, Maal og Tal;
Hvor, Dag og Nat, fra alle Sider,
Hans Fader-Godhed strömmer ned,
Der har han ophængt vores Jord,
For Mennesket en Bolig at berede.

Vexel-Sang.

Den hænger skiön og underfuld,
Omsnoet med Blomsterkiæde,
Som smykket Brud saa blid og huld,
Og den er fyldt, og knuget fuld
Af Spise og af Glæde.

Paa Himmelthronen sidder han,
Den store, milde Fader;
Han har sin Fod paa Hav og Land,
Seer efter, hvad os mangle kan,
Og strax sin Haand oplader.

Choral.

Skulde jeg min Gud ei prise,
Med en skiönsom, barnlig Siel,
Alle Ting mig klarlig vise,
At han vil mit sande Vel.
Af hans Godheds Kilde flyde
Miskundheder til enhver,
Som alvorlig stræber her
Ham at elske, troe og lyde.
Alt forgaaer; Guds Kierlighed
Varer evig, evig ved.

Grave.

Han er saare venlig.

Chor.

Priser Herren, alle Folk! synger, takker, lover!

(Enkelte Stemmer i Choret.)	*(Alle Stemmer.)*
Himmel og Jord	Lover Herren!
Du, Soel, og Maane	Lover Herren!
I Stierner paa Himlen	Lover Herren!
I Dale og blomstrende Höie	Lover Herren!
Du Horneel og du Romsdalshorn	Lover Herren!

Jord! og de, som boe derpaa Lover Herren!
Hav! og hvad deri er Lover Herren!

(*Alle Stemmer og Chore.*)
Alt, hvad som Aande har Love Herren!
Halleluja!

Choral (*falder ind.*)
O store Gud! vi love dig,
Dig prise vi evindelig.
Amen.

JESU OPSTANDELSE.

EN CANTATE *).

Förste Afdeling.

Græder, Adams Sönner! græder!
Himlens Lyst og Jordens Hæder
Fik kun Qval og Död til Lön;

Og dog slog hans ædle Hierte
Kun for Dyden, som han lærte
Reen og mild og stor og skiön.

Zions blinde Hyrders Vrede
Dræbte ham, som vilde lede
Folket til sin Jehovah;

*) *Med Musik af Hr. Etatsraad Ryge.*

Folk, hvis Frelse var hans Bröde,
Urört saae du ham at blöde:
Saae ham döe paa Golgatha.

Græder, Adams Sönner! græder!
Himlens Lyst og Jordens Hæder
Fik kun Qval og Död til Lön.

Pilatus! du som aldrig hörte
Jehovahs Lövter om den kommende Messias;
Ei hörte Jesu höie blide Lære,
Ei saae ham gaae omkring og giöre vel;
Du seer nu förste Gang hans skyldfri Mine,
Du finder i hans Ord frimodig Sandhed,
Og strax du föler: Han er uden Skyld.
Og ædle Romer, du som saae ham döe,
Omringet af Naturens Rædsler,
Med salig Tillid til sin store Fader,
Dit Hierte sagde dig: Han er retfærdig,
Han er Guds Sön.
O! I beskiemmede den vantroe Slægt,
Som dybt indhyllet var i Fordoms Taage,
Som daarlig elskte Mörket meer end Lyset.

O Vee! o tifold Vee dens Hierte,
Som hævdet Fordom tilig lærte
At dæmpe Sandheds stærke Röst:
Han hader den, som Vei ham viser
Fra skumle Örk til Paradiser,
Han stöder Dolken i hans Bryst.

Græder, Adams Sönner! græder!
Himlens Lyst og Jordens Hæder,
Himlens Herre og Guds Sön
Fik kun Qval og Död til Lön.

Dog priser Verdners store Fader,
Hvis Godhed skabte Myriader
Til sand, til evig Held.

Dit Raad, o Gud! os helligt være,
Og Evigheder os skal lære,
Du giorde alting vel.

Anden Afdeling.

Jesu Venner! eders Taarer
Hædre eders tabte Ven;
Og den Qval, som Hiertet saarer,
Graad og Tid kun lindrer den.

Til Graven ile hen de ædle Qvinder,
Som kiendte, elskte Jesu fromme Hierte,
Hvis blide Siele rörtes af hans Viisdom;
Ved Kunst de standse vil Naturens Vælde,
Og rædde Vennens kiere Stöv
Fra Dödeligheds evig faste Lov.
Med Skræk de see hans Gravsteen væltet bort,
De raabe: Ak! vor Ven han er os rövet!
Forkynde det for Peder og Johannes,
Som fölge med, og see det tomme Gravsted,
Og vandre stumme bort, med bitter Sorg.
Og nu er Magdalenes sidste Tilflugt,
At væde Jesu Grav med Venskabs Taarer.

Ven! din Siel du evig binder
Til den Ven, hvis Dyd dig minder

Om at flye fra Lasters Vei;
Giennem Modgangs Storm og Bölger,
Ham dit Hierte stadig fölger,
Död og Grav dig standser ei.

Held os! Held os! Jesu Lære
Förer os paa Dydens Vei;
Evig han vor Ven skal være,
O! hans Venskab svigter ei.

Tredie Afdeling.

AEdle! snart vil Dydens Fader
Tröste, fryde eders Aand;
Jesu Grav hans Vink oplader,
Löser ham af Dödens Baand.

O Fryd! jeg hörer Englers höie Stemme,
Han er ei mere her;
Han er opstanden.

Hist den Opstandne hilser Magdalene,
Og henrykt kiender hun hans vennehulde
Röst;
Han viser sig for sine troe Veninder,
I frydfuld taus Beundring
De knæle ned for deres elskte Lærer,
Til Emmaus han vandrer med de tvende,
Som ængstlig gruble over Folkets Skiebne,
Hans Ord adspreder Frygtens tykke Mulm;
De see Guds Værk, og ham, som har fuld-
bragt det;
Og ile froe til Brödrenes Forsamling,
Her, midt iblandt dem staaer den hulde Frelser,
Han lærer og velsigner Vennekredsen.
Nu tvivler du ei meer, o svage Thomas!
Glad raaber du: Min Herre og min Gud.

Elskte Kreds! vi saae dig græde
For et haablöst Israel;
Nu din Sorg blev navnlös Glæde
Over seene Slægters Held.
O din Fryd er Christnes Glæde,
Jesu Liv er Verdens Held.

Den Opstandnes höie Lære,
(Vorde eders Tröst og ÆEre,)
(Er vor Lyst, vor Tröst, vor ÆEre,)
Stor og vis er Dydens Lön,
Og i glade Evigheder
Adams frelste Slægt tilbeder,
Gud! din seierrige Sön.

JESU OPSTANDELSE.

Fuldendt er nu din store Daad,
Vi see vort Held imöde,
Opfyldt er nu din Faders Raad,
For os du leed og döde.
De frelste Skarers Jubelklang
Sig blande med vor Frydesang
Til Jesu Christi ÆEre!
Mod ham sig Helveds Magt forbandt,
Men Helveds Magt han overvandt;
Vor Helt höilovet være.

Hans Legems Kraft hentæret er,
Og mat han skielver, bleguer;
Nedtrykt af tunge Lidelser
I Dödens Nat han segner.
Alt lyder Fiendens Seiersraab!
Men snart vil eders falske Haab
I Jesu Fiender! vige.
Han ei skal see Forraadnelsen;
Fra Död og Grav han skal igien
Til Herlighed opstige.

Ja, Herre! stadelig vi troe,
At du stod op af Döde;
Vi nu med Haab og Sieleroe
Kan gaae vor Död imöde.
Thi du, som har Guds Værk fuldbragt,
For os nu lever, og din Magt
Skal os af Döden vække;
Vort Stöv, fra Graven kaldet ud,
Forklares skal, og denne Hud
Skal disse Lemmer dække.

Forklaret iler jeg til dig,
Min Frelser, i det Höie;
Jeg dig, som döde her for mig,
Da seer med henrykt Öie;
Fra Evighed til Evighed
Guds Sön! jeg ved din Kierlighed
Tilbedende mig fryder;
Og da en bedre Jubelsang
For dig, som Döden undertvang,
Hver Himmel giennemlyder.

HYMNE.

Alt hvad som Aande har love vor Gud;
Andagts den hellige Glæde opfylde
Vore Sieles Inderste.

Smager og skuer hvor venlig han er;
Kierlighed, Miskundhed, Sandhed og Naade
Virker evig os til Gavn.

Alt hvad som elske kan, elske vor Gud;
Seraphim, Cherubim, Engle og Aander
Kierlighed er eders Held! —

Brændende er og vor Attraa, som I
Salig og hellig og evig at elske!
Ham hvis Godhed skabte os. —

Bundne til Stövet vi elske dog ham,
Verdeners Fader med Længselens Taarer
Hisset han aftörrer dem.

CANTATE,

opfört i et Selskab paa Kongens Födselsdag den 29 Januarii 1788.

For Talen.

Chor.

Held ham, som Sielens Mulm adspreder,
Som Lys og Liv og Kraft udbreder
Ved viist og mægtigt Kongebud!
Den Mand er stor; — han ligner Gud.

Recitativ.

Og det giör CHRISTIAN. Han oplader
Hiint gamle, store, skiönne Sandheds Tempel,
Og tavs han knæler ned for hendes Alter;

Og Folkets Vise see ham der, og glade
De knæle ned med ham for Sandheds Alter,
Og flittig söge de Gudindens Bolig,
Og grant de mærke hendes store Tale,
Og de forkynde den for ham og Folket,
Og Folket hörer, — glædes, — priser Kongen.

Aria.

Du, Sandhed! Rigers Held beskytter,
Med faste Baand du sammenknytter
Monarken og hans elskte Folk!
Han hörer glad din höie Stemme,
Som lærte ham dets Vel at fremme;
Hans Bud er kierlig Viisdoms Tolk.

Efter Talen.

Recitativ.

Ja meer og meer skal Sandheds blide Straaler
Udbrede Lys og Kraft fra Borg til Hytte;
Thi mildt og reent skal Himlens Bud for-
kyndes;

Kun Daad, ei borget Navn, skal vorde hædret,
Og stadigt Mod skal styrke kyndig Kriger,
Og nöisom Landmand egen Jord skal dyrke,
Ei Viisdoms Tempel söges blot af Hunger,
Og nærig, indskrænkt Handelsaand forjages,
Og Kunstneren skal lönnes, hædres, gavne,
Og Haandværksflid forædles skal ved Granskning,
Og alle Tvillingrigets glade Sönner
Skal prise Sandhed, og dens Ven, vor Konge.

Duet.

1 Kan Lögnen Sandheds Sprog ei lære,
Og Ondskab krænke Dydens Sön?

2 Men Tiden hævner Sandheds ÆEre,
Og luttret Dyd er dobbelt skiön.

1 og 2 Ja, Tiden hævner Sandheds ÆEre,
Og luttret Dyd er dobbelt skiön.

Chor.

Hörer, Nordens ædle Sönner!
Hver, som Sandheds Vælde skiönner,
Tænke, virke Brödres Gavn!
Selv en ufödt Slægt I vise
Vei til Held, og den skal prise
Christians og eders Navn.

SELSKABSSANGE

paa Kongens Födselsdag.

I.

Den Mand, som Verdners vise Fader
Gav Magt at glæde Myriader,
Hvis Röst er Födelandets Röst,
Hvis Slægt har gavnet vore Fædre;
Den Mand at lyde, elske, hædre,
Er det ei Pligt og Roes og Lyst?

Den Pligt vor Stamme glad erkiendte,
Og Troskabs jevne Lue brændte
I Tvillingfolkets kiekke Barm:
Sin Faders Smiil det henrykt skuer,
Naar Död ham rammer, Faren truer,
Han hævnes, frelses ved dets Arm.

Om Eed, om Stridsmandseed det gieldte;
Sin Konges Morder VIGGO fældte;
Dansk var hans Daad, den Ærens Sön!
Lad Sværd kun klirre, Spyd kun hvine!
Han faldt med Heltens store Mine.
»Min ROLF er hævnet!» var hans Lön.

Kun du, o REIDAR! kan beskytte
Din elskte MAGNUS, Fiendens Bytte;
Du fulgte Troskabs sidste Kald:
Du iilte, greb ham — Pile regnte;
Med Bryst mod Bryst du död hensegnte,
Og Fiender selv begræd dit Fald.

Sit Fængsel konstig Torden brækker,
Selv Dödens Röst ei Folket skrækker;
Det seer kun FREDRIK, seer hans Nöd.
»O Kongen! Kongen!» Luften fylder;
Det seer ham frelst — og glad det hylder
Ham, i hvis Haand er Liv og Död.

Vi, Brödre! under Fredens Skygge,
I Christians Lye vil vi betrygge
Ved Borgerdaad hans Staters Gavn.
Naar Avind da vor Fred vil bryde;
Vor sidste Draabe Blod skal flyde,
Og Fiender bæve ved vort Navn!

Og denne Dag vor Aand opliver;
Med ærlig, mandig nordisk Iver
Vi sværge höit i dette Nu:
Vor Flid, vort Mod skal evig være
En Borg om Christians Magt og Ære:
Vor Eed, o Gud! den hörte du!

II.

Med Friheds Aand vi samles her,
Til mandig Fryd;
Thi vi kan föle Folke-Værd
Og Konge-Dyd.
Vi öine Födelandets Held
I Secler hen,

Og signe nu, med henrykt Siel
Vort Nordens Ven..
Vor elskede CHRISTIAN leve!

Naar taler Brödres vise Tolk,
Og höres ei?
Her ledes trygt det glade Folk
Paa Sandheds Vei.
Og faldt ei Trældoms tunge Baand
Af Bondens Sön?
Hans raske Flid, hans sorgfri Aand
Er CHRISTIANS Lön.
Vor elskede CHRISTIAN leve!

Nu Brödre! hellig sværge vi,
Paa Glædens Dag,
Som Mænd at staae vor Konge bi,
I fælleds Sag;
Med Mod og Kraft at virke Gavn
I Statens Kald,
Og Folkevennens store Navn
Vi dele skal.
Vor elskede CHRISTIAN leve!

SANG

i Anledning af Hs. K. H. Kronprindsens Confirmation den 4 April 1784.

Med glade, höie Jubeltoner
Vi prise dig, som skiænkte Kroner,
Ei til vor Skræk, men til vort Held;
Som gav os din — den store Lære,
Til Hegn om Kongestoel at være,
Men og til Værn om Folkets Vel.

Vor FREDRIK, Nordens Haab, den lærte;
At Guders Gud med Faderhierte
Seer den betrængte Betlers Graad;
At Muld kun Dödelige blinder;
Og han kun ÆErens Krone vinder,
Som her var stor — ved ædel Daad.

At lyde denne Himlens Stemme,
Dens seierrige Magt at fremme,
Forbandt du ham ved hellig Eed;
Og Borgerfrihed, rene Sæder,
Og fierne Tiders Held og Hæder
Du grundede paa FREDRIKS Eed.

O! klarlig for hans Aand den svæve!
Hans höie, rene Hierte bæve
Ved Tanken om at bryde den!
O styrk ham! styrk ham! Gud vi bede:
Dit Lys, din Haand hvert Skridt ham lede
Ad hans, den glatte Bane hen!

Naar Ögleparret: Vellyst, Smiget
Sig mordisk til hans Siel hensniger;
Din Torden knuse dem, o Gud!
Men lad ham föle Kongeglæde,
Naar hede Taarer ei tilstæde
Hans Folk sin Fryd at stamme ud.

Lad os, du gav det Kald: at lyde,
De blide, stærke Baand ei bryde,
Hvormed os kierlig Viisdom bandt!
Höit groe vor Flid i Fredens Skygge!
I Kampens Brag vi stride trygge,
Som vore Fædre streed — og vandt!

Og hver af Nordens ægte Sönner,
Som glad din Læres Vælde skiönner,
Skal henrykt öine Seclers Held:
Og stor og festlig skal ham være
Den Dag, da Iver for dens Ære
Du præged' dybt i Fredriks Siel.

Til KRONPRINDSEN af DANMARK.

Ei för min Harpe löd for den Mægtige,
Nei, aldrig, Yngling! Kun var den helliget
Til Venner, Gud, og til den söde
Huslige Fryd, og til Elskovs Taarer.

Og dig, Natur! i Lund og ved Havbredde,
Og dig, o Frihed! höieste Følelse
For rene Siele! — Jeg dit Bæger
Omvandt med dristige Sanges Blomster.

Og til mit sidste Nervetræk skal jeg det
Bekrandse; jeg skal nyde dets Qvægelse
Naar Læben skielver bleg, naar Döden
Rækker mig det i den store Time!

Af friske Blomster fletter jeg Krands til Dig,
O Yngling! Du, som tidlig forsmaaede
At herske over Trælle! Du, som
Forskede, hörte, beslutted, handled!

Det Landmands Aag: det trykked' Aarhundrede!
Du brödst det! (hör det, hellig Skygge af
Min Fader, Du, hvis Mönster lyste
Hist bag ved Eideren, saa ved Sundet!)

Du brödst det, Yngling! vendte Dig rödmende
Fra Landets Tak; Du saae paa Oceanet,
Hvorlunde Nid og Penge-Gridskhed
Lönligen smedede Handels Lænker.

Du sönderrev dem let, som en Spindelvæv!
Ei længer Norges modige Fyrre-Mast
Skal hylde Broder-Havnen, för den
Aabner de svolmende Seil for Östvind.

Ei lige Gaver skienkte vor Fader os.
Det haarde Jern indspærres i Gruben hist;
Her svæver Axet, og vort Maaltids
Liflighed trives paa fierne Bierge.

Til frie Tuskning kalder vor Fader os,
Og dog det haarde, forblindede Menneske
Udgrubler Tvang. Den brave Nordmand
Kiöbte sig Bröd paa et indskrænket Marked.

For ham er hver en Ager nu grödefuld,
Naar tidlig vækket Vinter udstrækker sig
Paa Bierget, og fra stive Skulder
Nedryster glindsende Flok i Dalen.

Jeg saae dig handle. Yngling! jeg frydedes,
Dog ei tilfulde. Bar ikke Danien
Et nedtrykt, sönderknuset Folkslags
Tunge Forbandelse paa sin Isse?

Ei mindtes det de hellige Lærdomme,
Ei fölte det den Aare, som Gud har spændt
I Hiertet, at dens Banken skulde
Lære os Medynk, og Ret og Uret.

Af Brödre kiöbte Mennesket Mennesker,
Og blev en Dievel! — Gysende kaste vi
Et sorgfuldt Blik til arme Negers
Usselhed, Skiendsel og grumme Marter.

Hist svangre Viv med Hændevrid vaander sig
Ved krumme Strandbred. Taarelös stirrer hun
Mod fierne Seil; for hendes Öre
Lyder end huult denne Haanheds Latter

Af Plage-Fogden — raslende Kiæde-Klang,
Og Mandens Suk — og angstfulde Jammer-skrig
Af yngste Datter, som Barbaren
Udrev af Moderens ömme Favntag.

Du satte Maal for Skiendselen! snævert
Maal!
Lad Britten skamfuld, undres og følge Dig!
Om han herefter vil fortiene
Frihed, som grundes paa Ret og Viisdom!

Gud sætte fiernest Maal for din Levetid!
Men intet Maal for Glæden, som venter Dig,
Bliv længe dine Millioners
Broder! thi een er kun Alles Fader!

SELSKABS-SANG

ved Kronprindsens Hiemkomst fra Norge den 7 December 1788.

Med Fryd, som egner Tænkeren,
Vi saae din Færd,
Da Du i Ledingstog drog hen
Blandt Normænds Hær,
Og ved hvert Skridt de ginge frem
Med Mod og Held,
Vort Hierte fulgte Dig og dem
Fra Field til Field.
Gud signe vor elskede FREDRIK!

Du saae vort kiekke Broderfolk
Staae fast i Slag;
Dets Kiekhed var dets bedste Tolk
I Landets Sag.
Paa CARL du gav lærvillig Aagt;
O Held for os!
Med Dig vi stolte Fienders Magt
Skal byde Trods.
Gud signe vor elskede FREDRIK!

Som hidtil følg dit höie Kald!
Virk Folkegavn!
Kun det giör stor blandt Försters Tal,
Ei arvet Navn.
Glem ei, at Avind hvisler kun
Om store Mænd,
Din höie Priis af Folkets Mund
Skal dræbe den.
Gud signe vor elskede FREDRIK!

BORGER-SANG.

I Anledning af Kronprindsens Hiemkomst den 7 December 1788.

Lad Kampens Helt, i Vaabens Larm,
Paa Brödres Liig,
Sin dyre Krands med blodig Arm
Tilfægte sig!
O! snart en Krands, bestænkt med Blod,
Skal visne hen,
Naar fredsomt Navn af viis og god
Staaer lyst igien —
Til Ære for Freden og FREDRIK!

O! naar Triumfens stolte Fryd
Om en Tyran
Bedöver Usles Klagelyd
I trykte Land,
Naar om Trofæen samler sig
En Rest af Folk,
Mon deres vilde Seiersskrig
Er Glædens Tolk?

Nei, Jublen i Triumfens Larm
Med Graad er blandt,
Trofæen vidner tause Harm
Det Blod som randt;
Og Folket synger kun af Tvang
I halve Chor,
Og deres vilde Jubelsang
Er ei som vor:
Til Ære for Freden og Fredrik.

Velkommen til Dit Land igien,
Vort Nordens Haab!
Det glad modtager Fredens Vœn
Med Fryderaab.

O! Din Triumf er Brödres Lyst
I Fredens Hegn,
Og Tillid i hver Borgers Bryst
Dit Seierstegn,
Til Ære for Freden og FREDRIK.

Bliv hos os længe! skab i Fred,
Med Vid og Dyd,
Dit elskte Folks Lyksalighed,
Din egen Fryd!
Bliv altid Fredens faste Ven!
Her virke Du!
Og naar du drager ud igien,
Kom hiem, som nu,
Til Ære for Freden og FREDRIK.

Misund ei Krigeren sin Krands;
Tag Fredens hen!
Ei rödmer den af Blod, som hans,
Ei visner den!
I rolig Virksomhed bliv stor
Og elskelig!
Og virksom Rolighed i Nord
Skal signe Dig!

Og Krigens Rædsler skulle flye
Dit Danmarks Strand,
Og alle Muser skulle tye
Til FREDRIKS Land,
Og Flids og Helds og Glædens Sang,
I Fredens Favn,
Skal tone höit med Jublers Klang
Dit elkte Navn.
Til ÆEre for Freden og FREDRIK.

Velkommen til Dit Land igien!
Velkommen her!
Hver Borger hilser Fredens Ven:
Velkommen vær!
Op! klinker! FREDERIK og Fred!
Velkommen her!
Og alle Hierter klinke med:
Velkommen vær!
Til ÆEre for Freden og FREDRIK.

SÖRGESANGE *)

over Prindsesse Sophie Friderike.

For Talen.

O Natur! du var vor Glæde,
Vi din Grav med Sorg betræde.
Luft og Söe og Mark og Skov
Er Forkrænklighedens Rov.
Intet Liv os Fryd tilsmiler,
Paa sit Bytte Döden hviler.

*) *Afsiungne i Lyngbye - Kirke paa Begravelses-Dagen den 28 December 1794.*

Og dens Magt vi her erkiende,
Tidlig, ak! bortrev den hende,
Standens, Kiönnets, Ald'rens Pryd,
Alle, alle Gudes Fryd.
Sangens glade Toner tie;
Graven giemmer vor Sophie.

Börn! I eders Tab ei fatte.
Græder dog! I er' forladte!
Hun med ömme Moder-Siel
Lærte eder Vei til Held.
Sörger I forladte Poder!
Graven giemmer Eders Moder.

Græd o Mand! udgræd Din Kummer!
Ak! hun sank i Dödens Slummer;
Hun, som var Dit Hierte kier,
Som Dig lærte Livets Værd.
Hun, som gav Dig huslig Glæde,
Fyrstens sieldne, sieldne Glæde!

Arme! lad Din Sorg udbryde!
Veemods tunge Taarer flyde!
Hiertets Röst Hun villig löd,
Blid Hun hævede Din Nöd.
Stille Fryd med standset Smerte
Var den Lön, som Hun begierte.

Græder, Dydens Venner, græder!
Eders Sorg er Hendes Hæder,
I en Söster tabte her,
Tænker, föler Hendes Værd.
Synger: »Fred med vor Veninde,
»Helligt være hendes Minde!»

Efter Talen.

Herre! du er Stövets Ven,
Naar Du glæder, naar Du saarer.
Faderlig er Tugtelsen,
Lad os see det giennem Taarer.
Urandsagelig, o Gud!
Er dit viisdomsfulde Bud!

Og din Sön ved Livets Ord
Tvivlens, Frygtens Mulm adspreder.
Dydens Lön er vis og stor
Giennem alle Evigheder.
Denne himmelsendte Tröst
Fylde og i Dag vort Bryst!

* * *

Fader! da skal vi ophöie dit Navn,
Freidig os hæve fra Kummerens Bolig
Til din lyse Helligdom!

Held os! vi skimte i himmelske Glands
Dydens Veninde, forklaret at nyde
Rene Aanders Fryd hos dig!

Snart vi med hende i klarere Lys
See dig, og evig beundre og prise
Dig, hvis Bud er Stövets Held!

BERNSTORFFS MINDE.

(*en Sang.*)

Ei Kongers Smiil, som Avind saarer,
Ei Rigdom, tung af Armods Taarer,
Ei stolte Slavers glatte Ord,
Ei Marmorgrav, som Stövet giemmer,
Ei kiöbte Barders Jubelstemmer
Giör Manden lykkelig og stor.

Men være god, som Verdners Fader,
Hvis Haand for mindste Kryb oplader
Et Væld af Næring, Lyst og Fred;
Men følge troe Naturens Stemme,
Og Brödres Vel som sit at fremme
Er Vei til Held, til Evighed.

Saa tænkte du, hvis Godheds Minde
Skal staae til Seclerne forsvinde,
Du Bernstorff! Bondens sande Ven!
Den Ret, ham fælles Fader skienkte,
Og ussel Herskesyge krænkte,
Du gav ham broderlig igien.

»Kun over Hierter vil jeg byde,«
Saa löd Dit Ord, »og Lænker bryde,
»Som fængsle Flid og Mod og Dyd.
»O hviler, Börn, i Friheds Skygge!
»Og smager, nyder stedse trygge
»Den gode Landmands rige Fryd!«

Da saae Du, Mand! med Faderglæde,
Den Usles Graad din Haand at væde,
Som skabte Menneske af Træl,
Og ærlig Dyd, og mandig Iver,
Og Fryd, som sidste Slægt opliver;
Du saae Dit Værk, — og nöd Dit Held.

Og evig staaer Din Hæder prentet
Med store Træk i Monumentet,
Som Skiönsomhed opreiste Dig.
Til Efterverdnen skal det raabe:
» Hvo Bernstorffs Evighed tör haabe,
» Han elske Bonden broderlig! »

Og vi, som Brödres Værd kan skiönne,
Din Daad med Hæderssang vi lönne;
Fast staaer Dit Minde i vort Bryst;
Og Börnebörn af os skal lære:
Selv kronet Böddel ei at ære,
Men den, hvis Fryd er Brödres Lyst.

DE FRIGIVNE.

Vi bringe dig med Sang og Dands
Den skiönne, blanke Axekrands,
Som Brudgom og som Brud.
Ved Flöitens og Fiolens Klang,
Og Klokkers Lyd, i Frydesang
Hvert Hierte bryder ud.

Os Frihed giver Lyst og Mod.
Hver Möe er frisk, som Melk og Blod,
Som Röret rank og glat.
Hvor stadser ei den unge Mand
Med hendes Blomsterkost, som han
Har fæstet paa sin Hat.

Du, som os denne Frihed gav,
See Træet, hvor det bugner af
Dets Frugter rundt omkring.
Hist bröler Qvægflok uden Tal,
Her bræge Faar i grönne Dal;
See Hestens kaade Spring.

Hvor deiligt stod ei Kornet her!
Spörg vore Lader! er enhver
Ei op til Taget fuld?
Og hver Dag Pleilen lystig slaaer,
Og Læs paa Læs til Byen gaaer,
Og Laden blier dog fuld.

Hvert Korn vi dog ei sammenrev,
Paa Marken nok tilbage blev,
Som Enken samle kan;
Kun den, som gaaer i Trældoms-Aag
Hver Smule skraber op, og dog
Kun Tidsler höster han.

Med Blaaböy-Krandse pynter sig
Vor Börneflok, og lystelig
Den dandser, sund og glad;
Og under alle andre vel,
Og gier den arme, sultne Træl
Af sin Midaftens Mad.

Vi stræbe trolig Aar fra Aar,
Forbedre Mark og Eng og Gaard;
Vi skaane ei vor Sveed. —
For Fogdens Svöbe er' vi frie.
Men Herrens Vink — det fölge vi
Med sönlig Lydighed.

Hver Söndag ved vort Keglespil,
Saa drikke vi hverandre til,
Og skienke bredfuldt Maal. —
Vor Fader! længe leve han,
Som satte os i Friheds Stand!
Vor gode Faders Skaal! —

Om Sommer-Aften ved vor Dör
Vi spille paa vort smalle Rör,
  Og glade synge vi:
Vor Fader længe leve han,
Som tog os ud af Trældoms Stand!
  Hei lystig! vi er' frie.

Vi bringe dig med Sang og Dands
O Fader! denne Axekrands,
  Som Brudgom og som Brud.
Vi förte Plov og Harv med Lyst,
Og vi fik en velsignet Höst;
  Vel den, som troer paa Gud!

Der hænger nu den blanke Krands,
Nu, Karle! frisk til Glædes Dands,
  O syng hver Bondesön:
Vor Fader og hans kiere Slægt,
Tag, Himmel! i din Varetægt!
Giv dem de Godes Lön!

SEMINARIST SANG.

Hver ærlig Dansk med henrykt Siel
Skal höit med os istemme,
Sit hele Rigets sande Vel
Vor CHRISTIAN vil fremme,
O! sign ham danske Bondemand,
Han bröd din tunge Lænke,
Og til at nyde Friheds Stand
Din Sön han Kraft vil skienke.

O! Held os, at det blev vort Kald
Den Unge did at lede!
Ved Kundskabs klare Lys vi skal
En virksom Dyd udbrede.
Held ham, som kaldte os herhid
Vor ædle Pligt at lære,
Og som belönne vil vor Flid,
Til Landets Gavn og Ære.

Og Held dig, FREDRIK! Bondens Ven,
Du vil hans Kaar forsöde.
Til Tak vi offre Dig igien
Vort Arbeids förste Gröde.
Let vorde skal Din Krones Vægt,
Du faderlig skal byde,
Og Dig en fri, en oplyst Slægt
Skal sönlig tro adlyde.

Paa fælleds Vei en Broderhaand
Vil vi hinanden række,
O! lad ei Frygt, ei Dorskheds Aand
Vort Mod, vor Iver svække,
Da bliver os vor Bane skiön,
Os Hiertets Fred skal tröste,
Og engang sikkert vi til Lön
Vor Möies Frugt skal höste.

DEN FRIE MAND.

Hvo er den frie Mand?
Den Mand, hvis eget Tykke,
Og ei Tyrannens Nykke
Hans Daad bestemme kan,
Han er den frie Mand.

Hvo er den frie Mand?
Hvo Loven gierne lyder.
Ei giör hvad den forbyder,
Og vil kun hvad han kan,
Han er den frie Mand.

Hvo er den frie Mand?
Den Mand hvis Troe kan pröves,
Af Spotter ham ei röves,
Af Præst ei dadles kan,
Han er den frie Mand.

Hvo er den frie Mand?
Hvo selv ved Hednings Dyder
Som Menneske sig fryder
Og höit dem skatte kan,
Han er den frie Mand.

Hvo er den frie Mand?
Den, som, trods Byrd og Titel
I Flöiels Dragt og Kittel
Sin Broder finde kan,
Han er den frie Mand.

Hvo er den frie Mand?
Hvo Borgerdyd udöver
Saa ingen kronet Röver
Ham Hæder skienke kan,
Han er den frie Mand.

Hvo er den frie Mand?
Hvo i sin Dyd sig svöber,
Ei haanlig Yndest kiöber
Af stor og ringe Mand,
Han er den frie Mand.

Hvo er den frie Mand?
Den Mand, hvis Mod ei svækkes,
Om end hans Flid ei tækkes
Hans eget Födeland,
Han er den frie Mand.

Hvo er den frie Mand?
Hvo Gods og Liv kan yde,
For Friheds Bud at lyde,
Dog intet tabe kan,
Han er den frie Mand.

Hvo er den frie Mand?
Hvo til sit Levnets Dage
Paa Gravens Bred tilbage
Med Kiekhed skue kan,
Han er den frie Mand.

EDVARD STORMS MINDE.

Ei qvæde vi en Minde-Sang
I höien Chor
Til Priis for den, som ÆEt og Rang
Gav Navn af Stor.
Kun den er ædel, som er viis,
Er Brödres Ven;
Kun han fortiener Hiertets Priis
I Kreds af Mænd.
Thi mindes vi EDVARD, vor Broder.

I Trang og Smerter frem han skreed
Paa Livets Vei;
Men Taalemod og Nöisomhed
Forlod ham ei.

Hans Siel fik Kraft ved opfyldt Pligt,
Ved virket Held.
Hans Venskab stod urokkeligt
Som Dovres Field,
Thi hædre vi Mennesket EDVARD.

Og Brödre! værdig fulgte han
Sit Digter-Kald,
Thi reen og hyklefrie og sand
Var denne Skiald.
Han kraftig sang om Viisdom, Dyd,
Og Ædles Roes;
Og tit hans Qvad til Samfunds Fryd
Har kaldet os.
Thi prise vi Digteren EDVARD.

Han saae, at Statens sande Held
Er Folkeværd;
At Lys og Kraft i Borgersiel
Dets Grundvold er.
Thi ledte han den yngre Slægt
Til Sandhed frem.

Dens vise Bud han selv gav Vægt;
Han fulgte dem.
Thi signe vi Læreren Edvard.

Ja, Edvard, stedse skal din Aand
Iblandt os boe;
Og vi skal vandre Haand i Haand,
Som Viismænd froe.
Og hver, som virker Borgergavn
Med ærlig Hu,
Ham kalde vi med Brodernavn;
Han er som du.
Da hædre vi værdigst dit Minde.

Til Hr. PROFESSOR ADLER,

(i Anledning af hans Söns Död den 10 October 1789.)

Södt i Dödens fredelige Slummer
Sank din Yndling ned.
Verdens Flitter, Ondskab, Falskhed, Kummer
Bryder ei hans Fred.

Skyldfrie han sin Bane nu betræder,
O hans Lod er skiön!
Den Algode selv til Himlens Glæder
Danner nu din Sön.

Du, som præger Dyden i hvert Hierte,
Ömt og broderlig!
Dydens Fader lindre skal din Smerte,
Han skal tröste dig.

Ved
Hr. General-Superintendent
ADLERS BORTREISE.

(*For en Ven.*)

Glad du lödt det Bud, vor fælleds Fader
Gav os alle, — det: at virke Gavn;
Derfor er blandt os, du nu forlader,
Evigt uforglemmeligt dit Navn!

Du ei blot den Lærdes Roes begierte. —
O! den blandtes tidt med Nid og Haan! —
Tak af den, dit Ord og Liv oplærte,
Frydede din broderlige Aand.

Tak, Velgiörer! at du Fredens Lære
Mig forkyndte, som JOHANNES blid!
At du hialp mig Livets Kaar at bære,
At du lönnede min Borger-Flid!

Paa den större Bane, du betræder,
Skienke Gud dig Held! — du er det værd!
Men, blandt nye Sysler, nye Glæder,
Tænk paa os, som dig velsigne her!

GRAVSKRIVT over P. GIERLÖF.

I! hvis Hierter nöd den blide Glæde,
Som Euterpes Yndling eder gav! —
Dydens Venner! eders Taarer væde
Eders Vens, den fromme Gierlöfs Grav!

TRÖST I MANGE SLAGS LIDELSER.

Mange bittre Taarer
Fældes paa vor Jord;
Qval, som Hiertet saarer,
Tolkes ei med Ord.
Brödre, hvad er dette?
Er det mandigt Mod?
Selv vor Sorg vi lette;
Enden bliver god.

Skuer op med Glæde
Op til Himlens Gud;
At hans Börn skal græde,
Det er ei hans Bud.
Nei, den milde Fader
Vil vort sande Vel;
Han sin Haand oplader,
Mætter os med Held.

Men det svage Hierte
Viger af fra Dyd;
Skaber sig sin Smerte,
Röver sig sin Fryd.
Lad os Dyden hædre,
Trodse Daarens Spot;
Lad os blive bedre,
Strax bli'r alting godt.

Den er bedst tilmode,
Som indtil sin Grav
Troer paa den Algode,
Der os alting gav.
Selv i Verdens Vrimmel
Ei forvildes han,
Som mod Herrens Himmel
Tröstig skue kan.

For vor korte Slummer
Gud har Grændse sat;
Livet og dets Kummer
Varer kun en Nat.

Denne Nat forsvinder,
Dagen bryder frem;
Strax den Gode finder
Sig i Glædens Hiem.

Hvo som oppebier
Rolig denne Dag,
Ham vor Gud befrier,
Ender bedst hans Sag.
Al sin Nöd han glemmer,
Iler glad herfra;
Hisset han istemmer
Et Halleluja.

SELSKABSSANG.

(*To Stemmer.*)

Brödre op! drikker Viin!
Thi kun for de Gode
Er den gode Viin;
Værer frisk tilmode!
Glæder Sands og Sind! :,:
Brödre op! drikker Viin!
Stemmer i: gid alle Svage
Snart maae nyde Sundheds Dage!

(*Chor fra Begyndelsen til Tegnet.*)

(*To Stemmer.*)

Brödre op! drikker Viin!

(*To Stemmer.*)

Herligt er Alting her!
Smerter tidt dog saare
Midt i Glædens Skiöd,
Mangen bitter Taare
Under Maanen flöd. :,:
Herligt er Alting her!
Dem, som sukke, klage, græde,
Gud! o giv dem Fred og Glæde!

(*Chor fra Begyndelsen til Tegnet.*)

(*To Stemmer.*)

Herligt er Alting her!

(*To Stemmer.*)

Brödre op! drikker Viin!
Hver en Broder blive
En retskaffen Mand!
Gavne, tröste, give,
Hielpe, hvor han kan! :,:
Brödre op! drikker Viin!
Arme! skielv ei for at bede!
Kald os kun! vi ere rede!

(*Chor fra Begyndelsen til Tegnet.*)

(*To Stemmer.*)

Brödre op! drikker Viin!

(*To Stemmer.*)

Seer! o seer! Brödre, seer!
Gud jo gi'er os gierne,
Gi'er han ei enhver,
Soel og Maane, Stierner
Og utalligt meer? :,:
Seer! o seer! Brödre seer!
Arme! skielv ei for at bede!
Bör vi dog ei være rede?

(*Chor.*)

Arme Mand! arme Mand!
Skielv ei for at bede!
Hvorfor frygter du?
Vi jo ere rede.
Kald os kun, og nu!

(*To Stemmer.*)

Brödre op! drikker Viin!

AFSKEDSSANG.

Afskedstimen, Brödre! snart fremtræder,
Og dens Vink bortfierner Ven fra Ven,
Men om Taaren end vort Öie væder,
Dog som Fædrelandets Venner
Vi aftörre den.

Blev det ei vort höie Kald at gavne?
Er vor Daad ei sene Slægters Held?
Ingensteds vi Venskabs Fryd skal savne,
Thi den Iid, at gavne Brödre
Binde Siel til Siel.

Lad da Lysets Fiender os end true,
Fra vort Maal de skal ei skrække os.
Didhen vi med stadigt Syn vil skue,
Og den store Lysets Fader
Styrker, leder os.

O! at vi kun stedse hos os nære
Dette Samfunds ædle Broder-Aand
Fiernede vi skal dog Brödre være,
Dog ei Tid, ei Död skal lösne
Trofast Venskabs Baand.

FRA EN ELSKER.

Herlig lönner du din varme Dyrker
:,: Himlens blide Datter, Kierlighed! :,:
Du hans Siel forædler, fryder, styrker,
Glæder spire rundt om hvert hans Fied.

Jeg har hyldet dig, Udödelige!
:,: Og jeg föelte glæd din Guddoms Ild; :,:
Ogsaa mig du skiænkede en Pige,
ÆEdel, yndig, vittig, from og mild.

Henrykt skuer jeg den Dag imöde,
:,: Som til huslig Fryd indvier os. :,:
Mindet om hver Lyst, vi fælleds nöde,
Tid og Död og Grav skal byde Trods.

Og i Dag mit Held jeg tifold smager;
:,: Thi jeg nyder Alt, med frydfuld Aand, :,:
Dette Smiil, hvormed den ÆEdle tager
Denne Gave af sin Elskers Haand.

SANG

paa et Livbaand til en Veninde.

Varig Fryd blev ei vort Lod i Livet,
Sundhed, Rigdom, Hæder, alt forgaaer.
Dog — har Himlen os ei Venskab givet
Til at lindre vore tunge Kaar?

Ved dens Haand vi trygt kan Veien finde
Giennem Sorgens fæle, skumle Nat;
Hvem Alfader gav en huld Veninde,
Gav han meer end Indiernes Skat.

Ei ved bitter Dadel hun ham saarer;
Hun ei qvæler ham med iiskold Tröst;
Ved hans Nöd hun fælder Hiertets Taarer;
Deler barnlig glad hans mindste Lyst.

Strax enhver, som kiender Dem, vil finde,
At jeg Dem, skiönt svagt, har skildret her;
Dem maa Baandet sige det, Veninde!
Kiender vel beskeden Dyd sit Værd?

TIL EN SÖSTER.

Selv i Barndoms Aar, da Naturen tændte
Venskabs Ild for dig i dette Bryst,
Jeg dit sieldne Værd, gode Söster! kiendte,
Og jeg villig lød Naturens Röst.

ÆEdel Videlyst lærte dig at agte
Nyttig Kundskab meer end flygtigt Vid,
Ei ved Flanens Pynt Sielefryd du smagte,
Men ved frugtbar, stille, huslig Flid.

Himlens milde Lov dannede dit Hierte
Til at elske Gud og öve Dyd;
Ei din Barm var lukt for den Usles Smerte,
ÆErlig glad du deelte Venners Fryd.

Bliv i hver en Stand Kiönnets Lyst og Hæder,
Giör en værdig Elsker lykkelig;
Og han lönne dig for de sande Glæder,
Som din Aand, dit Hierte skienkte mig!

FRA EN FADER TIL SIN DATTER.

(*Paa et Livbaand.*)

Gartneren den spæde Plante freder,
Og han poder, vander, snitter den;
Haabet om den Fryd, han sig bereder,
Lokker ham til möisomt Arbeid hen.

Og naar Træets Skygge ham tilbyder
Venligt Lye i hede Sommertid,
Og naar han dets modne Frugter nyder,
Da velsigner han sin ömme Flid.

Saa Forældre see med henrykt Öie
Barnets Siel at bære Dydens Frugt;
Snart de glemme deres tunge Möie,
Fro de signe deres kloge Tugt.

Gartnerens det söde Haab jeg fatter,
At min Plantes Frugt skal qvæge mig;
Dette Baand forkynde dig, min Datter!
Hvad din Fader lover sig af dig.

FRA EN MAND TIL SIN KONE.

(*Paa et Livbaand.*)

Du, som Himlen sendte mig imöde,
Da jeg eensom gik ad Banen hen:
Og som blid har lovet at forsöde
Denne Bane for dit Hiertes Ven!

Tröstig vil vi, Haand i Haand, fremvandre;
Denne Jord er ingen Jammerdal;
Hvo, som bedrer sig; og gavner Andre,
Öiner Fryd, hvor Daaren seer kun Qval.

Vel os da, thi vi med ærligt Hierte
I vor Kreds vil skabe varigt Held,
Og til Qvægelse i Livets Smerte
Öse vi af Dyds og Elskovs Væld.

Södt for os skal Livets Dag henrinde,
Som dens Morgenröde klar og skiön!
Dette Baand erindre dig, Mandinde!
Om vor fælleds Eed og Pligt og Lön.

PHIDILE.

Jeg var i min Uskyldighed;
De sexten Aar jeg endte;
Og Mark og Skov og Blomsterbed
Var al den Ting, jeg kiendte.

Da kom en ung, en fremmed Mand;
Jeg ham vist ikke kaldte;
Hvor blev jeg underlig, da han
Til mig om Elskov talte!

Hans Haar om Halsen flagred' hen,
Var skiönt og langt tillige;
Og Halsen, — o hvor smuk var den!
Det kan jeg aldrig sige.

Og i hans Öie saae jeg tidt
En venlig Bön og Klage;
Hvor var hans Öie klart og blidt!
Jeg har ei seet dets Mage.

Hans Ansigt var som Melk og Blod;
Jeg aldrig saae dets Lige;
Han talte godt, men jeg forstod
Ei hvad han vilde sige.

Han fulgte stedse efter mig,
Og sukkede, — den Arme!
Min Haand han trykte inderlig,
Og kyste den med Varme.

Engang, med venlig Smil og Röst,
Jeg spurgte: hvad han vilde?
Da trykte han mig til sit Bryst;
Jeg saae hans Taarer trille.

Jeg blev ei vred paa ham, og dog
Har ingen för mig krystet,
Og begge mine Öine slog
Jeg lige ned paa Brystet.

Jeg lod mig ikke mærke med
Den allermindste Klage;
Slet ikke, — og han flöi afsted;
Gid han dog kom tilbage!

PHIDILE.

(efter Brudevielsen.)

O Præstemand! Gud signe dig!
Af dig jeg ham har faaet;
Mit Hierte — nei saa underlig
Har det dog aldrig slaaet!

Og rört var og min Wilhelms Siel,
Da Præsten til ham talte
Om Ægtestandens Vee og Vel,
Og hvad ham Gud befalte.

Da vilde han omfavnet mig;
Af Fryd hans Öie spilled',
De klare Taare rundelig
Ned af hans Kinder trilled'.

Nu bedste Wilhelm! hör min Eed:
Jeg vil dig ei forlade!
Fra nu af i al Evighed
Vil jeg dig ei forlade!

O! jeg skal komme den ihu,
I Glæde og i Smerte.
Min Wilhelm! ingen uden du
Kan glæde dette Hierte.

Og ingen skal! — o hör det, Gud!
Jeg kræver dig til Minde.
Faaer een af os da Dödens Bud,
Skal vi os hisset finde.

EN DAGLIG SANG.

Som Barnets Hierte glæder sig,
Og kiender ingen Sorger,
Jeg takker Gud, og glæder mig,
At jeg er Jordens Borger.

Og at jeg Skov, og Bierg, og Dal,
Og Soel, og Himlens Bue,
Og klare Stierner uden Tal,
Og Maanens Lys kan skue.

Og at jeg da til Mode er,
Som naar vi Börn kom sammen,
Og saae, hvad Hellig-Christ gav hver
Til Julegave. Amen!

Jeg priser Gud, fordi han ei
Gav mig et Kongerige;
Jeg smigret blev; maaskee og jeg
Fordærvet blev tillige.

Og intet kan saa hiertelig
Min Siel til Fryd oplive,
Som at jeg ei er stor og riig,
Og kan det neppe blive. —

Thi Stolthed tit forblinde kan
Den store rige Herre;
Hvor mangen blev en mægtig Mand,
Blev ogsaa ond, desværre!

Og smukke Ting til Overflod
Kan man vel faae for Penge;
Men Helbred, Sövn og lystigt Mod
Det kiöbes ei for Penge.

Og disse tre Ting ere jo
Vor Lön, vor Fryd i Livet;
Jeg derfor nyde vil i Roe
Det lidt, som mig er givet.

Opfyld, o Gud! min Trang i Dag!
Giv Klæder, Mad og Drikke!
Du föder Spurven paa mit Tag!
Du glemmer mig vist ikke!

KLUBSANG.

Enhver, hvis Siel er stemt til jevne Glæder,
Urört af Ærens Flitter, Guldets Klang,
Enhver, hvis Fryd er Klubbens sande Hæder,
Han höre, mærke, föle denne Sang!

Er det ei nyttig Kundskab, som opliver,
Forædler, styrker, nærer vores Siel?
Her fremmed Viisdom jo vor egen bliver,
Her aabnes for enhver dens rige Væld.

Euterpes Konst fortryller her vort Öre,
Dens blide Vælde föle, elske vi;
Med trefold Vellyst vi dens Toner höre;
De skildre vore Hierters Harmonie.

Vi glade hvile her af Dagens Möie,
Hver i sin Kreds har virket Folkegavn,
Med skyldfrit Spil vi stundum os fornöie,
Og Vindelyst er her et uhört Navn!

I lidet Vennelag vi snart os fryde
Ved mandig Tale og ved muntert Vid,
Mens broderlig vi Evans Gaver nyde,
Og undres over hastig svundne Tid.

Snart fölge vi de jevne Fædres Skikke,
Vi synge rask ved fulde Glasses Klang,
Og ædle, store Landsmænds Held vi drikke,
Og prise deres Daad med Hæders-Sang.

Dog, om end Glædens rene, höie Stemme
I dette Venskabs Tempel stedse löd;
Vor Broders stille Sukke vi fornemme,
Og villig, kraftig, lindre vi hans Nöd.

Held eder, Mænd! vort ædle Selskabs Fædre!
I oplod Kilden til saa riig en Fryd,
Ei blot ved Sang vi eders Daad vil hædre,
Men ved at öve nordisk Borgerdyd.

O! længe, længe disse Glæder nydes!
Vort Samfund blive os, som hidtil, kier!
Og selv med sölvgraae Isse skal vi frydes
Ved Mindet af den Lyst, vi nöde her.

FOSTBRÖDRE-SANG.

Som Mænd og Brödre vi samles her,
Og ædel, værdig og nordisk Glæde
Bör föles tidobbelt af enhver,
Hvis Held det blev i vor Kreds at træde.
Vi fölge ÆErens, den höie Stemme,
Og hvo iblandt os tör vel forglemme
Dens store Bud?

Ja hver, som lösner vort Troskabs Baand,
Hans Drik ham blive til Gift og Galde!
Vi atter love med Haand i Haand:
Uhævnet ingen af os skal falde!
O! mærk vort Ord, du vort Selskabs Fiende!
Vil mordisk Daad i din Siel oprinde,
Da skiælv for os!

Og herligt, stort er vort Brodernavn!
Hvo föler ikke en stadig Iver
At fremme indbyrdes Lyst og Gavn,
Naar Broderaanden hans Barm opliver?
Hver Broders Fryd verde fælles Glæde!
Og langt fra dette vort Venskabs Sæde
Skal Kummer flye!

Vort Selskabs Hæder skal varig staae;
Paa Dyd og Kiekhed vi den jo bygge,
Og Avinds Piil ei vort Bryst skal naae;
Bag Venskabs Skiold er vi stedse trygge;
Og hver, hvis Fryd er vort Selskabs ÆEre,
Det Hædersnavn han til Lön skal bære:
Han er vor Ven!

HYMENÆER.

I.

Venskab! Venskab! Himlens skiönne Datter,
Du, hvis Smiil er Dödeliges Fryd;
Salig Lyst, som Sandsers Træl ei fatter,
Nyder den, som hylder dig og Dyd!

Ven! naar Modgangs vilde Storme hvine,
Sikker tyer du da til Vennens Bryst,
Og et Ord af ham, — hans Röst, — hans Mine
Gyder i dit Hierte Haab og Tröst.

Og, naar Glædens blide Straale smiler,
Og det fulde Hierte hæver sig,
Atter til din Ven du henrykt iler;
Udeelt Fryd er ingen Fryd for dig.

Venskab! jeg i Dag din Guddom hylder!
Tavs jeg knæler for dit Alter ned;
Du min hele glade Siel opfylder
Med en stille, navnlös, salig Fred!

Thi den Mand, hvis Værd mit Hierte kiender,
Han, min ædle, ömme, varme Ven,
Faaer i Dag, af din og Elskovs Hænder,
Dydens Lön; — og han fortiener den!

Huuslig Fryd hans blide Siel begierte; —
O! den kiöbes ei for Indiers Muld! —
Og han vandt en ædel Piges Hierte,
Sieldent, skiönt og reent, som prövet Guld.

Og i Dag, med Englesmiil, hun skienker
Ham den kiere, længe önskte Haand,
Og det höitidsfulde Ja, som lænker
Begges Skiæbner med et evigt Baand.

Alt jeg seer dem vandre, glade, milde,
Livets torneströede Bane hen!
O! naar Hiertet selv er Glædens Kilde,
Kan da Sorgens Ild udtörre den?

Og jeg seer en ædel Slægt oprinde,
Værdig til at bære deres Navn;
Den skal hædre deres kiere Minde,
Ved at fremme seene Slægters Gavn!

Held mig! denne sieldne, sande Glæde,
ÆEdle Venskab! har du skiænket mig;
Byg dig i mit Bryst et varigt Sæde!
Ofte, som i Dag, jeg prise dig!

II.

Venskab! henrykt hörer jeg din Stemme;
Atter vækker du min Siel til Sang!
Aldrig jeg dit höie Bud skal glemme,
Mig din Röst er söd som Harpens Klang.

» See den Mand, (saa löd dit Ord) hvis Hierte
» Mine vise Bud saa villig löd,
» Han, som stedse deelte Vennens Smerte,
» Han, som stedse Vennens Glæde nöd;

» See han er min Yndling. Jeg ham skiænkte
» Al den Fryd, der er min Dyrkers Lön;
» Dog et större Lod jeg ham tiltænkte;
» Værdig har jeg lönnet Dydens Sön;

» Thi min Datter, Jordens Herskerinde,
» Hun, den rene, blide Kierlighed,
» Skienkte ham en öm, en huld Veninde,
» Til at følge ham i Dydens Fied.

» Og i Dag vi begge skal berede
» Salig Vellyst for vor Yndlings Siel;
» Haand i Haand vi ham til Altret lede,
» Og indvie ham til varigt Held. »

Ja, jeg seer, o Ven! jeg seer din Lykke,
Og mit Hierte veed, du er den værd,
Og kun svagt kan Sangens Ord udtrykke
Hvad en Vennesiel dig önsker her.

O! nyd varigt Held med elskte Mage!
Yndig Afkom arve fælles Dyd!
Og, som Olding, see du glad tilbage
Til den Dag, der skabte al din Fryd!

III.

Held den Mand, som Guld og borget Hæder
Rolig overgav til Daarers Lyst,
Men i Nöisomhed og jevne Sæder
Fandt et Væld af Fryd og Haab og Tröst!

Han, som saae, at ussel jordisk Lykke
Let svandt hen som Göglelysets Dunst,
Og som sit og Sines Held vil bygge
Kun paa Flid, og ei paa Hofmands Gunst.

Han, som Venskabs Helligdom ei sælger,
Rört af Smiger, Ahner eller Guld,
Men kun den til Ven og Broder vælger,
Som er ærlig, god og vennehuld.

Held ham! om end Modgangs-Stormen suser,
Tryg han nyder dog den Godes Fryd,
Og ei Lykkens Bæger ham beruser,
Den kun styrker ham til mandig Dyd.

Vennelaugets Lyst ham dobbelt smager,
Den er Lön for troe og gavnlig Flid,
Og hver Broder ham med Smiil modtager;
Følger Glæden ham ei stedse did?

Naar en god og from og værdig Pige
Skiænker ham sit Hierte og sin Haand,
Aldrig han sin Eed og Pligt vil svige,
Ukiendt Fryd opliver nu hans Aand.

Og en sildig Efterslægt skal signe,
Skal med Taarer hædre begges Navn;
Thi en ædel Afkom dem skal ligne,
Og oprette Verden deres Savn.

Himlen mig, o Ven! at kiende lærte
Din, den ædle, mandig faste Siel,
Og i Dag mit venskabsfulde Hierte
Spaaer, og veed, og frydes ved dit Held.

IV.

Held den Mand, Gud gav en dydig Qvinde!
Han fik meer end Indiernes Guld;
Han fik Sielefryd hos en Veninde,
Ham i Livet og i Döden huld.

Fyrig Ungdom ham til Glæde kalder,
Hendes Smiil mangfoldiggiör hans Lyst;
I hans Manddoms-Aar, i sölvgraa Alder
Skienker hun ham Lindring, Hielp og Tröst.

Har han Sundheds store Skat i Eie,
Let henflyver ham hver Arbeids-Stund;
Fængsler Sygdom ham paa haarde Leie;
Hvo kan pleie, muntre ham, som hun?

I sin Velstand lærer han af hende,
Blidelig at lette Brödres Nöd;
Og om Himlen vil ham Armod sende;
Nöisom deler hun hans törre Bröd.

Naar han agtes, hædres af de Gode,
Dobbelt stor han föler Æerens Værd;
Endog miskiendt er han vel tilmode,
Thi en dydig Hustrue har ham kier.

Er han Fader, han da Himlen priser;
Thi hans Afkom danner hun til Dyd;
Men og uden Börn han Himlen priser;
Hendes Kierlighed er al hans Fryd.

Held, ja Held en Mand med slig en Qvinde!
Varig er hans Fryd i Vee og Vel;
Held, ja Held den Mand, som du Veninde
Gav din Haand, og gav saa stort et Held!

Eders Held I længe, længe nyde!
Hiertets Bifald vorde eders Lön!
Da skal Livets Dag saa blidt henflyde,
Og dets Aften vorde rolig skiön! —

SANG

for det musicerende Selskab paa Blaagaard den 28 Maj 1796.

Ikke for at kildre blot vort Öre,
Brödre! træde vi i Samfund her.
Ei til Moerskab tomme Lyd at höre,
Nei; thi dybere vi föle
Tonekunstens Værd.

Uskyld, Dyd og Manddoms Mod og Styrke
Tit borttrylledes ved dens Magie.
Vi med rene Hierter den vil dyrke,
Og vor Aand skal blidt forædles
Ved dens Harmonie.

Naar vi sande Glæders Fylde nyde
Ved Naturens moderlige Bryst,
Her skal vore Jubelsange lyde,
Trefold Sangens Kraft skal föles
Ved Euterpes Röst.

Nyde vi i huslig Kreds vor Glæde,
Slaaer vor Barm af Venskabs höie Fryd,
Atter vi saa hiertelig skal qvæde.
Harpen skal vort Qvad forskiönne
Ved dens Tryllelyd.

Standses, Brödre! haanes tit vor Iver
I at fremme Sandhed, Ret og Gavn,
Sangens Aand vort Mod, vor Kraft opliver,
At vi Hiertets Bifald agte
Meer end Hæders-Navn.

Stundom skal vi Jordens Tant forglemme,
Froe os hæve over Stövet ud;
Höie Hymner skal vi da istemme

Stor os vorde skal den Tanke:
Vi tör prise Gud!

Kunstens Venner! lad os saa henvandre
Paa vor fælleds Bane Haand i Haand!
Og ved virket Held for os og andre
Hædre Dagen, som har knyttet
Dette Samfunds Baand!

SELSKABSSANG.

O Venskab! du, hvis hulde Aand
Os kaldte hid;
Vi her dig möde, Haand i Haand;
O vær os blid!
Vi fulgte dine vise Raad
Med ærlig Siel;
Velsign vor Iid, velsign vor Daad
Til Samfunds-Held!
O Venskab! velsign dine Sönner!

Og ved dit Alter sværge vi
Paa CRISTIANS Dag,
Med Siel og Arm at staae ham bi
I Fred og Slag!
Det Held, han skabte for vort Land,
Fra Slægt til Slægt,
Det hengav os hans Folk og han
I Varetægt!
Til Borger-Daad styrk os, o Venskab!

VENNE-SANGE.

I.

O Held os! paa Blaagaard vi leve saa froe;
Os Tiden hensvinder saa fage;
I Huus og i Hierte er blideste Roe;
Og tifold det Gode vi smage.
Thi Arbeid og Nöisomhed skaber vor Lyst;
Og inderligt Venskab opfylder vort Bryst.

Som landlige Naboe til Naboen gaaer,
Saa samles vi; — ei for at æde;
Vi spise og drikke hvad Huset formaaer;
Ved Alvor og Spög vi os glæde.
Og kommer en Giæst, som har vennehuld Aand,
Til Velkomst vi række ham broderlig Haand.

Den Viisdommens Lære tilgavns vi forstaae:
Al Fryd, som ei deles, ei nydes;
Vi stundom os glæde med spögende Smaae,
Og stundom alvorlig vi frydes.
Hver Lykke, der giör os vor Bane saa kier,
Den har for vort Samfund et udmærket Værd.

Den Dag, da vor GERHARD, den Sandhedens Ven,
Til Lön fik den sieldne MARIE;
Hvad Dag er os kier, er os festlig som den?
Hvor kunde vor Glæde da tie?
Vi önske de ÆEdle, med Mund og med Siel,
Al Sandheds og Dydens og Kierligheds Held.

II.

Bliv Lys! sagde Herren, og Mulmet adspredtes,
Og Solen velgiörende signed' vor Jord;
Til Levendes Bolig et Chaos beredtes;
Alfaderen pristes af jublende Chor.
Ja prises bör Herren, hvis vældige Bliv
Forvandlede Mörket til Lys og til Liv.

Og Held ham, den værdige Sön af Alfader,
Som Lyset antænder i Broderens Siel,
Som Sandhedens Tempel ham kierlig oplader,
Ham qvæger af Viisdoms, det evige Væld.
Lad gavnede Samtid end glemme hans Navn!
Han giennem Æoner dog virker til Gavn.

Ja Held dig, du Sandhedens ivrige Dyrker!
Dens Fiender forvilde og skrække dig ei;
Dens svagere Venner du leder og styrker,
At vandre dens tunge, men lönnende Vei.
Din Dag er os hellig, du Sandhedens Ven!
Gid ofte vi glade den hilse igien!

Til min Ven

JACOB MANDIX,

den 6 Juni 1789.

Er Kierligheds den höie, blide Glæde
Bestemt til Lön for Venskabs varme Dyrker,
Da bier dig, o Ven! et sieldent Held!
Ei kiender jeg den AEdle, som Alfader
Har skienket dig til Tröst i Livets Vandring;
Men dette veed jeg, at ei Guld, ei Rang,
Kun Dyd og Vid en Siel, som din, kan
fængsle,

At huuslig Lyst er dine Önskers Maal,
Og at kun den er reen og sand og varig.
Men, naar du, Ven! af Elskovs Haand modtager
Din Dyds, din Flids, din Nöisomheds Belönning,
O glem da ei (Min Bön du villig hörer;
Thi stort og aabent er dit ömme Hierte)
Glem ei den Fryd, os Venskab tit har skiænket,
Og elsk din Ven, som sönlig takker Himlen,
Fordi han deelte denne Fryd med dig!

Til min Ven
F. L. ZUSCHLAG,
den 14 April 1789.

Ei er det Digteren, som synger her
Om Hymens Haand, der sammenknytter
Den Krands, som Amor og Chariterne dig fletted'.
Det er din Ven, din gamle Ven, hvis Hierte
Med Broderveemod för har deelt din Sorg,
Som nu med henrykt Siel din Glæde deler.
Ja Ven! at Fromhed, Ynde, Vid
Og Nöisomhed, og mandig Sielekraft,
Og ærlig Gavnelyst og Vennehuldskab
Er meer end begge Indiernes Skatte,
Giör indbildt Jammerdal til Paradis

Og virker varigt Held for sene Slægter;
Det seer den Tænkende, og glæder sig
Som Statens Borger og som Menneske;
Men at en Ven og en Veninde er
Blandt deres Tal, som Himlen blidt forundte
At nyde og at skabe dette Held;
O det er Fryd, som Vennesiel kun fatter!
Du föler, Zuschlag! at mit Ord er Sandhed,
Naar jeg, med hellig Broderfryd, dig vidner,
At til min sidste Stund jeg signer Dagen,
Da Gud dig gav din Engel, din Lovise!

Til min Ven
I. C. SEEHUSEN,
den 25 April 1789.

Vor Claudius du elsker,
Og Claudius du ligner,
O Ven! kan da mit Hierte
Dig önske noget Bedre
End Claudius's Lykke
Som Ægtemand og Fader!
Og Held mig, jeg med Vished
Kan forudspaae din Lykke;
Thi hver den Mand, som hylder
Natur og Dyd og Venskab,
Som glad og sorgfri nyder

Det Lidet, Himlen gav ham,
O! han har Fryd i Hiertet —
Det er dens rette Sæde!
Og skiönt min ringe Stræben,
For Publikum at tiene,
Kun sielden mig vil unde
Det Held at see din Glæde,
Jeg den dog ærlig deler.
Min Siel skal ofte ile
Fra Hovedstadens Daarskab,
Hvor alt er stort og prægtigt
Og stivt og flaut og kiedsomt,
Ud til det jævne Glostrup,
Til Peder Ibsens Bolig *).
Jeg hörer, og jeg seer dig
At stikke Bancosedler **)
Og giöre mörke Taler,
Og synge Steiles Vise
Og Claudius's Viser,
Og spille lidt paa Harpe,

*) *Hvor de unge Folk skulde boe.*

**) *Som Kobberstikker ved den Slesvig-Holsteenske Bank.*

Imens din Hustru sysler
I Kökkenet og Stuen;
Snart seer jeg begge ile
Til giestfri Venskabs Tempel,
Til Præstegaardens Glæder;
Men tit jeg seer dig ene
I Sommernattens Stilhed,
Naar Maanen lyser for dig,
Og klare Stierner tindre.
Da veed jeg, at du tænker
Paa din og deres Skaber,
Som med en Faders Viisdom
Og med en Faders Godhed
Bestyrer vore Skiebner
Til Held for os og Verden,
At du ham sönlig takker
For Lykke og for Vanheld;
Og at din Siel oplives,
Af Mod og Haab og Tillid.
O Ven! naar Himlen lönner
Din Dyd med Faderglæde,
Jeg atter seer dig henrykt
Med dine Smaae at spöge,

Som Claudius med sine;
Jeg hörer, du dem lærer
At elske Gud og Dyden,
Og dig og deres Moder,
Og alle deres Brödre
I alle Verdens Dele;
Og fro jeg seer dem blive
Dit Haab, din Tröst, din Glæde.
Naar nu min Aand er opfyldt
Med lyse, store Tanker
Om alt det Held, du nyder,
Da skal jeg frydfuld ile
Til vore fælles Venner,
Og vi skal længe tale
Om dig og om din Lykke;
Og vore rörte Hierter
Skal prise Verdners Styrer,
Som ogsaa her i Livet
Den Gode herlig lönner.

Til min Ven

F. H. HOHLENBERG

den 30 Januar 1796.

Held den Mand, som Himlen gav et Hierte
Varmt for Viisdom, Dyd og Fædreland!
Ömt for Venskabs, Elskovs Fryd og Smerte!
Hvo er stor og lykkelig som han?

Ham Alfader gav sit Præg. — Hvo kunde
Skiænke ham saa skiön en Hæders-Krands?
Kan han, følende sit Værd, misunde
Spraglet Orm, som Mörket laaner Glands?

Tanken om hans store Kald ham hæver
Over Guldets gridske Trælle-Flok.
Kun sin Tarv af gavnet Stat han kræver,
Og med Sielefred er Lidt ham nok.

Ynksom seer han Heltens Seiers-Minde,
Bygget stolt paa slagne Brödres Liig;
Dydens Ven sig selv vil overvinde,
Og ved Seirens Lön han fryder sig.

Avinds, Fordoms, Letsinds Stemme förer
Ham end ei et Skridt fra Pligt og Ret.
Fædrelandets Röst han ene hörer,
Og sin sidste Kraft han offrer det.

I sin valgte Vennekreds han styrker
Sig ved ædel Fryd til mandig Daad;
Mismods Taage ei hans Siel formörker;
Flux den spredes her ved Tröst og Raad.

Og naar Himlen skiænker ham en Mage,
Ham i Livet og i Döden huld,
Han i huslig Kreds en Fryd skal smage,
Ei tilfals for Indiernes Muld.

ÆEdle! see din Lod, og föl din Lykke!
Gerners Yndling! — alle Godes Ven!
Og Elisas Mand! — o föl din Lykke!
Længe, længe, længe nyd du den!

TIL DEN 31 OCTOBER 1790.

Naar Vid og Dyd og Venskab binde
Den glade Mand til sin Mandinde,
Da föles ÆEgtestandens Held :,:
Da deles Fryd med ærligt Hierte,
Og Mindet om den bittre Smerte :,:
Forögер Glædens rige Væld.

I tvende ÆEdle! seer tilbage
Med Fryd til fælles Vandrings-Dage!
De svandt i rolig Glæde hen.
Og vi, som Dydens Værd kan skatte,
Vi eders hele Glæde fatte, :,:
Og vore Hierter dele den.

Vor Bön til Himlen vi opsende:
Gid begge længe glade kiende,
At huslig Fryd er Dydens Lön! :,:
Gid Venners Held dem ofte fryde,
De Livets Dag, som hidtil, nyde,
Dens Aften vorde blid og skiön!

VENNE - SANG

paa Fredrik Höeg Guldbergs

Födselsdag den 26 Marts 1796.

Held den, der söger ei sin ÆEre
I arvet Skiold og Pergament,
Men Broder vil blandt Brödre være,
Han fik af Himlen sit Patent.
Ved ærlig stiftet Borger-Gavn
Han hædre skal sit Adels-Navn.

O dyrebar er Dagens Minde,
Da slig en ÆEdling baaren er,
Og dobbelt kier for Mand og Qvinde,
Som kiende, fatte al hans Værd.
Thi drikke vi, med bredfuldt Maal,
Vor Vens, den ædle GULDBERGS, Skaal.

SANG.

Skaber! Styrer! Herre! Fader!
Alle Verdners Myriader
Vidne om din Kierlighed.
Adams Slægt din Priis udbreder,
Du ved Kundskabs Lys den leder
Frem til Dyd og Salighed.

Du, som böd os dig at ligne,
Lysets Fader! du velsigne
Al vor Gierning, al vor Iid!
Hævdet Fordoms Taage svinde!
Sandheds klare Lys oprinde!
Frihed vække Dyd og Flid!

Sign! hver Mand, som Hiertets Stemme
Böd sin Broders Tarv at fremme!
Sign vor Konge, sign hans Sön!
Dannerigets Held og Hæder,
Bygt paa Flid og rene Sæder,
Vorde deres Idræts Lön!

Ved
Geheimeraadinde
LÖVENSKIOLDS GRAV.

I, som attraae Danneqvindens Hæder,
I, som föle blide Dyders Værd!
Dette Sted med stille Sorg betræder;
Ak! thi eders Söster hviler her.

Prövet Viisdom var i hendes Tale;
Thi den fyldte hendes lyse Siel.
Ikke for med Lærdoms Bram at prale,
Öste hun af Sandheds Kildevæld.

Nei, den Sandhed, som til Dyden leder,
Som os giver Lys og Tröst og Raad,
Og, som danner os til Evigheder;
O! den var i hendes Ord og Daad.

Derfor elskede hun Lysets Fader.
Tro paa ham var hendes faste Borg.
Derfor löd hun denne vise Fader,
Som opdrager os ved Fryd og Sorg.

Paa den Vei, han hende böd at vandre,
Hun med mandigt faste Skridt gik frem;
Stræng mod sig, og engleblid mod Andre,
Hun til fælles Maal fremledte dem.

Derfor var hun alle Godes Glæde,
Derfor nöd hun Dydens stille Fred;
Derfor alle ÆEdles Taarer væde
Denne sande Stores Hvilested.

Ak! hun var! — men evig hendes Minde
Boer hos dem, som hendes Aand forstod.
Det besiele hver en Danneqvinde,
Til, som hun, at vorde viis og god!

AFSKEDSSANG.

I Viisdoms stille Sæde
Vi smagte her den Glæde,
  Natur og Venskab os tilböd.
Med Fryd vi see tilbage
Til velanvendte Dage,
  Til hver uskyldig Lyst vi nöd.

Nu Afskedstimen vinker!
I Öiet Taaren blinker;
  Dog Brödre! vi jo gaae til Held;
Thi Lysets, Dydens Fader
For sine Börn oplader
  I Örken sely et Glædes Væld.

Er det vor Iid, vor ÆEre,
Hans gode Börn at være,
Da gaae vi froe ad Banen hen.
Alfader skal vi ligne,
Os Brödre her skal signe,
Og hist vi samles fro igien.

SANG

PAA EN ELSKET MODERS FØDSELSDAG.

(*Sunget af Börnene ved Foden af en Stötte, hvorpaa Moderens Navn i Transparent var anbragt, og omslynget af en Blomsterkrands.*)

Ja Moder! stedse skal dit Navn
Os alle kiert og helligt være.
At virke denne Kreds til Gavn,
Det er din Iid, din Lyst, din Ære.
See, Moder! See vor fælleds Fryd!
Nyd Hiertets Lön for virksom Dyd.

Og vi, som ledtes ved din Haand,
Skal gaae den Vei, som du os lærte!
Og vi skal virke med din Aand,
Og vi skal elske med dit Hierte,
Og vi skal holde fast ved dig;
Da vandre vi saa tryggelig.

O Fryd! da skal vi og, som du,
Vor gode Faders Liv forsöde.
Dets Middag nydes skal som nu,
Klar vorde skal dets Aftenröde,
Og I skal see vor Daad med Lyst,
Som glade Landmand seer sin Höst.

Slutnings - Chor.

(*af Husets Folk.*)

I Fredens, i Dydens, i Venskabets Sæde,
O længe I nyde den huuslige Glæde!
Randt Taaren end ned
Af Dydiges Kinder;
Har Hiertet kun Fred,
Snart Sorgen forsvinder.
Her qvæde vi alle med frydefuld Siel:
Det sande, det störste, det huuslige Held
Udflyder af Viisdoms og Kierligheds Væld.

TIL DEN 10 NOVEMBER 1796.

Fro jeg hilser og din Dag, Veninde!
Thi jeg föler trofast Venskabs Værd.
De saa blidt henrundne Dages Minde
Giör mig denne Dag saa saare kiær.

At du værdig bær de Hædersnavne,
Du som Hustrue og som Moder fik.
Föl det glad, naar dine Börn dig favne,
Læs det i din Mands det hulde Blik.

Men at du mig glæder, raader, tröster,
Giör det alt, saa skiönt — saa qvindelig.
At min Viv du elsker som din Söster;
Derfor vi saa glade takke dig.

Θ som hidtil vi med Venne-Hierte
Vandre skal vor fælles Bane frem.
Fælles være her vor Fryd, vor Smerte!
Fro vi samles hist i Fredens Hiem!

En naadig Frökens

FORAARSSANG.

Naar skal den Bröndcuur Ende faae,
Hvormed min Tante her sig plager?
I denne Eensomhed man maae
Vansmægte under bittre Klager.
Hun om Natur og Simpelhed
Mig lutter smukke Ting fortæller.
Hvad kommer Mark og Eng mig ved,
Og andre slige Bagateller?

De hæse Fröer hver Aften her
En nydelig Concert opföre,
Og Nattergalens Skraalen er
Heel liflig for mit kræsne Öre.

Og Myg (hvor savner jeg mit Slör!)
Forbyde mig paa Sövn at tænke.
Nu galer Hanen, Hunden göer,
Og rasler stedse med sin Lænke.

Knap har jeg nydt det förste Blund,
För alle Gaardens Folk er oppe;
Da höres Stöi af Kat og Hund
Og Stud og Faar og Hingst og Hoppe;
Og Tante larmer fælere:
Hun ind i Sengen til mig skriger:
Staae op! fölg med, saa skal du see,
Hvor herlig Solen nu opstiger.

Her vanker aldrig Caffe, Thee,
Og endnu mindre Chocolade;
Upaaklædt, ganske fastende
Man maae igiennem Duggen vade.
To hele Timer vreed og træt
Jeg maa blandt Torn og Tidsler rende,
At Solens hede Straaler ret
Til en Morinde mig kan brænde.

Vi Klokken tolv til Bordet gaae;
Man Græs og Urter for os sætter;
Suur Melk og Fisk og Æg vi faae,
Foruden andre skiönne Rætter:
Vor Kok, den dumme Klodrian,
Har aldrig kiendt til lækkre Spiser;
Naar han sig ret vil gribe an,
Deserten bli'er — et Fad Rädiser.

Til Moerskab er her ingen Ting,
Man Triktrak, Dam og Kort ei spiller.
I Haven slentrer jeg omkring,
For at fordrive Tid og Griller;
Hvis jeg ei havde Amadis,
Som lidet mig desennuierte,
Saa var min Död mig ganske vis,
Af Kiedsomhed jeg snart kreperte.

Min Tante tit mig slæbet faaer
Til Bönder hen — til det Canaille;
Til Karle med upudret Haar,
Og Töser, som har ingen Taille;

Især naar dette lumpne Pak
Om Helligdage spiller Kegler,
Saa stinker der af Rögtobak,
Saa larme disse dumme Flegler.

I Kirken taber jeg nu reent
Alt mit Humeur — jeg sover — gaber;
Thi Præsten præker saa gemeent,
Og Pöbelen er Præstens Aber.
Hvad nytter Stads og Gulduhr her,
Og Sminkeflor, og Demantsringe?
Jan-Hagel troer, man samles der,
Kun for at bede og at synge.

Forbandede Eensformighed!
Naar skal du dog engang faae Ende?
O Maj! gid du af Ynksomhed
Mig snart til Staden vilde sende!
Hist i det fierne Blaae — o see,
Hvor stolt den skiönne Rög sig hæver!
Og hver Dag nye Tilberedere —
Ah! hvor mit ömme Hierte bæver!

JULESANG

for Dreiers Klub.

Fra Arilds Tid har det været Skik,
At smukke Börn til Julefesten
Nu en, nu anden Foræring fik,
Som Pidsk og Tromme, Fiol og Hesten
Med pibet Rumpe og andet mere,
Og denne Skik var, som mange flere,
Særdeles brav.

Og hvo af os var ei artig Sön?
Vi leved' broderlig alle Dage;
Vi derfor ogsaa nu faae til Lön
En Bolle Punsch og en Julekage.

Vor elskte Frydensberg længe leve!
Vor fælles Tak kan han billig kræve
For nu og för.

Men og, som Börn, vi ei glemme maae
At önske Godt over Landets Fader;
Hans Trone sikker og hædret staae
Til nogen af os ham feig forlader;
At Himlens Haand vil hans Slægt velsigne,
At deres Lön deres Dyd maae ligne,
Det önske vi.

Nu atter Glasset til bredfuldt Maal!
Med Hiertens Glæde vi vil istemme:
Vor Klubs, dens Stifters og Lemmers Skaal!
Med fælles Iver dens Held vi fremme!
Og gid vi længe med jevne Sæder
Og Broderhierter vor Barndoms Glæder
Maae nyde her!

S A N G.

Til Viindruens Priis
Sang hver paa sin Viis,
Druider og Barder og Magi.
At hvert Ord var sandt,
Jeg ofte befandt,
Recubans sub tegmine fagi.

Ven! drik du mig til,
Og derpaa vi vil
Circumdare brachia collo.
Forskriv mig fra Rhin
Den herlige Viin!
Et eris mihi magnus Apollo.

Den fylder med Lyst
Sin Lovsangers Bryst
Corpusque animusque juvantur,

Og troe du mig, den
Er Kierligheds Ven,
Et in una sede morantur.

En Sandhed det er,
Det tilstaaer Enhver:
Tot sunt in amore dolores.
Dog skrækkes vi ei:
Vi følge vor Vei,
Nostros agitamus amores.

Nu, Skaal for din Glut,
Hun er nok lidt but,
Durus pater, ipsa severa.
Hun piner dig lidt,
Du sukker saa tit:
Nimium mihi casta Neæra!

Ved Spög og ved Viin
Du muntre dit Sind,
Corpus, animumqve labantem,
Sluk Sorgen kun ned,
Naar Phyllis er vred,
Miserum si spernit amantem.

DIDAKTISKE DIGTE.

EPISTEL TIL PHOEBE

paa hendes fiortende Födselsdag.

I Dag alt fiorten Aar! min kiere Datter!
Hvor hastig svandt de hen! Jeg snarlig iler
Fra Middags-Höiden ned til Skyggers Dal.
O bedste Phoebe! gierne vilde jeg
Fra Buldren flygte hen til stille Grav,
Hen til min Sunim, til min Alders Stötte,
Om ikke jeg — bortkys den söde Taare! —
Var Mand og Fader. Dog den Gud, hvis
Haand

Mig eder gav, har ogsaa paa sin Vægtskaal
Vor Lod afveiet med sin Viisdoms Scepter;
Han mine Dages Traad mig tilmaalt har.
Tilgiv mig, Barn! tilgiv min feige Klage!
En Takkefest din Dag mig være skal.
Kom hid, lad mig bekrandse dig med Roser!
Ved dette Kys, ved disse stille Taarer
Til min Veninde jeg indvier dig.
Jeg veed, du föler det, min gode Phoebe!
Hvor stor den Titel er, jeg her dig skiænker.
Herefter er jeg ikke meer din Fader,
Din Ven jeg er, som dig ledsage vil
Igiennem Labyrinthen, og lemfældig
Til Lidelser dit Hierte forberede.
Thi lide skal du; Fryd og Smerte her,
Som Vægtens Skaaler aldrig skilles ad.
Ved denne Hiertet faaer sin rette Stilling,
Naar det for höit i Lykken hæver sig.
Et Liv af idel Glædes-Dage fuldt,
Kun passer sig for Engle. Vogt dig for
At drömme dig et sligt! — Men naar dit Öie
I Skyer hylles ind, saa græd kun frit!
Udös kun hver din Sorg i dette Hierte;

Thi Smerten er jo intet Nyt for mig.
Og naar — med Bæven tænker jeg derpaa —
Naar i din Barm den nye Drivt opvaagner,
Som skaber Pigens Lykke eller Jammer,
For hendes hele Livstid, o min Phoebe!
Vælg mig da til Din Siels Fortrolige!
Ei stræng jeg være vil; jeg kun forsigtig
Dit Hierte vil for Stormens Vold bevare,
Og skaane det for hver en navnlös Qval,
Som Strid imellem Lyst og Pligt os volder.
Ei frygter jeg, at söde Lapsers Virak
Skal röve dig din Roe; og aldrig vil du
Forgabe dig i rige Dosmers Glimmer.
Men, ak! jeg ræddes for de Troldoms-Vaaben,
Som vore fine Mode-Skielmer bruge.
Ei tale de om Elskovs Ild og Smerter,
Kun om Genie og Dyd og Energie,
Og Sympathiens Kraft og Venskabs Adel.
Vampyrer liig, af Pigens sikkre Hierte
De suge Dyden ud, — som Rosen döer
Ved Ormens Sting! — Held vor lyse Tider!
Da Kraftmands-Adfærd og Selvstændighed,

Sophisterie og Følerie bereder
Langt större Farer for Uskyldighed,
End fordum Barbariets skumle Mörke!
Strax falder her et Eventyr mig ind.
Det vil jeg dig fortælle, kiere Phoebe!
O fat den Lærdom vel, som deri skiules!
Dets Overskrivt er: *Følsomhedens Klippe.*

En Dæmon havde hos den gamle Drage
Med Ære tient som Svend. Nu steeg han da
Op paa vor Jord at giöre Mesterstykke.
Her skulde han — som der fra ældste Tider
I Laugsartiklerne var foreskrevet —
Henlokke til Fordærvelsen en Pige,
Som stedse havde været Dyden troe.
Sophie blev til Offerlammet valgt.
Hun var et Barn af ædel Byrd, og prydet
Med Evas Ynde; hendes stille Gudsfrygt
Alt ofte havde henrykt Seraphim.
Han kröb da ind i en Husar-Mondur;
Thi Uniformen sprænger alle Döre,
Og tiener ofte til en Talisman,
Som tryller den forsængelige Dukke.

Han lader sig nu melde hos vor Fikke,
Og siger hende under tusind Eeder,
Hun har det allernydeligste Ansigt,
Som han har seet paa alle sine Tog.
Riig, siger han, min Pige! er jeg ikke;
Dog haaber jeg, at Pokker med det første
Taer vor Major; saa er du Majorinde.
Hvad mener du? nu! giv dog Lyd din Taske!
Den stakkels Fikke stod forbavset her,
Og hendes Hierte slog som Perpendiklen
I Taffel-Uhret. Haanlig loe vor Helt,
Og strög sit Knebelsbart paa hendes Haand.
Nu löstes hendes Tunge-Baand; — hun skreg.
Da kom en gammel Dame löbende
I Stuen ind; det var Sophies Tante;
Og Hiertestormeren med Skiændsel blev
Af Gaarden jaget ud, og Fikke bad
Den raske Portner, naar han langt fra saae
Ham nærme sig, at hidse Hunden paa ham.
Nu först begyndte Helten ret at bande.
Han rev sin Dolman strax i tusind Stykker,
Og vilde nu, som en bemidlet Nar

Vor Frökens Hierte sætte reent i Lue.
Thi gav han sig et Greve-Navn med Von,
Og lod sig kiöre i en Stadskareet;
Hans Tiener-Slæng var ganske kongeligt,
Og i en Klædning, som var stiv af Guld,
Og deilig skabt, som Cythereas Yndling,
Omdunstet af en liflig Balsom-Sphære,
Han rullede paa Herregaarden ind.
Hr. Greven svævende af Vognen blev
I vor Sophies Stadsgemak indbaaret.
Han hende strax leverer sit Portrait,
Som med hans Vaabenskiold beprydet var,
Dets Ramme var besat med Brillianter.
Med Knæfald beder han om Fröknens Yndest,
Og spiller med den mesterligste Kunst
Den fine, den hensmægtende Amant.
Sex hundred tusind Daler har jeg fastsat
Til Deres Morgengave, smukke Barn!
Om De vil vælge mig til Deres Brudgom,
Saa taler han. En Kasse med Juveler
Gi'er hvert af disse Ord en dobbelt Fynd.
Den gode, gamle Tante gaber henrykt
Igiennem Brillen paa den rige Skat.

Men vor Sophie med alvorlig Stilhed
Betragter kun den yppige Galan,
Hvis Öie funkler af en hæftig Ild,
Som spruder Vellyst ud, og kræver Vellyst.
Ved dette Syn tillukkes hendes Hierte.
Min Herre! siger hun, for stor en Lykke
Er Gift, som ofte dræber blöde Siele.
Jeg kiender mig, og vælger Middelstanden,
Hvori jeg nöd saa mange rene Glæder,
Saa megen Tröst i smaae Bekymringer,
Kort, hvor jeg nöd Naturen og mig selv.
Hun tier, og den gamle Tante knurrer.
Den stolte Brudgom bliver ganske stum,
Befaler, at hans Vogn skal kiöre frem,
Og flyver bort derfra med Pilens Fart.
»Triumph! nu veed jeg da det rette Greb!«
Saa raabte han, og loe saa frygtelig,
At Bierg og Dal forskrækkedes derved.
»Om nogle Dage har jeg dig i Snaren;
Hvis ikke, maa den hele Verden skielde
Mig for den dummeste blandt alle Dievle.«
Sophie veed ei, at en Hovedstorm
Er nær forhaanden; rolig vandrer hun

Ved Morgenrödens förste Straaler ud
Fra Sommersalen i den lille Skov.
Glad seer hun Kilden vælde ned fra Höien,
Og stemmer i blandt Nattergalens Sang.
Da træder pludselig af Krattet frem
En ung beleven Mand, med Bog i Haand.
Hans Ansigtstræk forkynder, at hans Siel
Er deelt imellem Munterhed og Veemod.
ÆErbödig hilser han den favre Pige,
Imens han törrer bort en stille Taare.
Hun hilser ham igien med venligt Nik,
Og spörger ham med hendes blide Mine:
O ædle Fremmede! hvad læser du? —
Jeg læser Clementines Martyrdom
I Grandison; saa svarer han, og sukker.
Den gode Pige seer med Ömhed paa ham;
Stærkt hendes klemte Hierte hæver sig,
Kun halv det holder Sukkets Svar tilbage.
Held! Held dig! raaber han, du skiönne
Siel!
Dog ak! lev evig vel! min Lod er Kummer,
Det var Forbrydelse at pine dig.
Hun standser ham. O Ven! fortæl mig kun

Din hele Kummer! — Efter lange Vægring
Han sætter sig hos hende i det Grönne.
I min Lod faldt der og en CLEMENTINE,
Saa raabte han, men ak! mit Held var kort!
Hun döde! — Her en Taareström brød ud
Af vor SOPHIES Öine; ja hun følte
For Damon, hvad hun aldrig havde følt,
En Ild, som angreb hendes hele Hierte.
Til Afskeed kyssede han hendes Haand,
Og daglig mödtes de i köle Lund,
Og hvert et Möde gav dem nye Glæder.
De tal'de skiönt om Sympathiens Kraft,
Og om den hele Skabnings Harmonie.
Naar Elskeren gik bort, hun stedse var
Bedrövet, og hun vidste ei, hvorfor.
Dog, hendes Damon blev ei længe stum.
Hans Mund bekiendte, at han elskte hende,
Og hun ham gav det förste Kys igien,
Til Elskovs Pant. Men Sorgen snart formörker
Den gode Damons glædefulde Blik.
Jeg er kun Borger, — saa begyndte han
Tilsidst at klage — ak! jeg maa fornægte

Min Kierlighed til dig, du hulde Pige!
Din födte Værge aldrig vil tillade,
At vi — o Gud! vi her da skulde mödes,
Kun for at skilles evig fra hinanden!
Hvo kan vel föle al den bittre Kummer,
Der sönderrev Sophies ömme Hierte?
O siig, hvorledes hæve vi den Hindring?
Begyndte hun engang med bange Stemme. —
»Os intet uden Flugten redde kan
Fra dine Frænders Vold. — Dog nei, min Elskte!
Forbandet være dette Raad! — kun jeg
Vil flye. — Lev vel! — forglem mig! — lad mig reise!
Lev lykkelig!» — O! kan jeg være det
Foruden dig? — Nei Damon! jeg dig följer.
Gud vil det. — O med dig, med dig allene,
Min Siels Fortroligste, med dig jeg kan
I fierne Hule leve lykkelig,
Om jeg end leve skal af bittre Rödder.
Hun tier, og vor Damons Kinder blusse,
Hans Aande standser; Hiertet banker höit.
Som den Andægtige ved Altret knæler,

Han ligger her for hendes Fod. — »Min Brud!
Du, som blev skabt for mig! — o kan jeg
troe det?»
Saa stammer han; »kom! lad os flygte strax,
För Mennesker beröve os vor Lykke!
Du töver? ak! mit Haab var alt for dri-
stigt!» —
Nu stred Sophie Pligtens sidste Striid.
Et Suk af hendes Elskte dæmper snart
Hver hæftig Fölelse af hellig Uroe. —
Min Mand! her er jeg, raaber hun, o red
mig,
Og giv min Siel sin Rolighed tilbage! —
Hun græder bitterlig. — Nu rödmer Himlen!
Paa lyse Vinger iler ned fra den
Sophies Skytsaand. — Hvad beslutter du,
Bedragne Pige? — raaber han til hende.
See her, til hvem du dig har overgivet.
Hans Finger rörer nu ved Damon. Strax
Forsvinder Elskeren, og Fikke seer
Med Rædsel en af Mörkets sorte Börn,
Paa Hoved og paa Fod, som Faunen dannet,
At svæve hen for hendes vilde Öie.

Han Tænder skiær, og hende gi'er et Blik,
Hvori var aabnet Helveds grumme Ild-Svælg,
Som hist paa Dommens Dag det aabnes skal.
Liig Duen, naar en Glente griber den,
I Flugt, og brækker strax dens hvide Hals;
Saa styrtede Sophie ganske livlös
Ned paa sit Ansigt, da hun saae det Udyr.
Og da hun sig omsider fandt i Græsset,
Var baade Genius og Faun forsvunden. —

En sagte Gysen gribe dig, min Phoebe!
Hvad jeg dig har fortalt, er ingen Dröm.
Sligt ofte skeer, — kun mangler der en Skytsaand.
Min Elskede! o tak den gode Gud
For den, han valgte dig, da du betraadde
De Dödeliges Land, — din ömme Moder,
Som her i Stilhed, dog for Engle synlig,
Kun lever for sin Gud og for sin Mand,
Som stræber först at fölge hver en Lærdom,
Hun giver dig. — Forsöm, mit kiere Barn!
Forsöm ei Arbeid, denne skiönne Pligt;
Thi ogsaa dette gav os Gud til Værn

For vor Uskyldighed. Men blot for Syns Skyld
At röre Hænderne; at bruge dem
Blot til at pynte sig, det er ei Arbeid,
Nei overlagt og nyttigt maae det være,
Ei flanevurne Ungdoms Legeværk.
Vil du dig söge rene Glæder her?
De findes i Guds Skabning og i Dyden.
Og vil du söge Selskab? — Dit Claveer,
En nyttig Bog, din Moder, jeg og du,
Behöver du vel meer til Tidsfordriv?
Men, naar du læser, Barn! da skye Romaner!
Saa godt, som Fikkes Damon, kan en Bog
Dig styrte i Fordærvelse, naar den
Snart laaner os en uopnaaet Dyd,
Og i Uskyldighedens Höitidsdragt
Sig langsom sniger ind i trygge Siel,
Snart vittig spöger bort vor Viisdoms Kraft,
Giör Lidenskaben til Fornuftens Dronning,
Og lærer syge Phantasie at undflye
Ved Gift og Dolk den blinde Skiebnes Grumhed. —

Troe kun, at Sympathiens Kraft forener
De lige stemte Siele. Uden den
Jeg fandt ei Lykke nok paa denne Jord.
Men gid du aldrig, aldrig skuffes maae
Ved denne Følelse! — Den ikke har
Paa Læberne sit Sæde, men i Hiertet;
Og den er evig som en Seraphs Ungdom,
Reen, som hans Fryd. Min Phoebe! Dyden og
Sin Magnetismus har. Som Zephyrs Aande
To Blomster vifter blidelig tilsammen,
Saa virker Dyden og paa tvende Hierter,
Som den Algodes Haand gav fælles Præg:
De sösterlig sig mod hinanden vende.
Dog, Phoebe! denne underfulde Kraft
Er ei Instinct, er ei en Lidenskab,
Som ikkun föder Væmmelse og Skiendsel.
Vor Aand opvarmer den, og ei vort Blod,
Og som den sagte Lue renser Guld-Erts;
Saa luttrer DEN Enhver, som den opflammer,
Ved Nydelsens bestemte Flod og Ebbe,
Hans Glæde krydrer den, hans Mod den hærder,

Naar stundom Livets Byrde plager ham.
Mig skienkte denne Kraft det störste Gode,
Som Jorden har, som ingen Konge nyder;
Et Chor af Venner gik i Pagt med mig
Ved Evighedens Alter. Jeg dem seer,
Lig Skaren, Jacob engang saae i Drömme,
At staae, til Værn for mig, paa Herrens Stige,
Og överst Ham, med Fader-Værdigheds
Den milde Glands. Jeg veed det, bedste Phoebe!
Du kiender ei den hellig skiulte Kiæde,
Som flættes af den sande Sympathie.
Dog eengang skal den ogsaa skiænke dig
Det störste Held, en Dödelig kan attraae.
Men vogt dig kun for Svermeriets Blændværk,
Og sög ei under Maanen nogen Skabning
Som er aldeles feilfri! — Naar dit Hierte
Da fundet har den unge Mand, der vækker
Hos dig den Fölelse, som vækkes maae
I hvert et ædelt Bryst; o fölg da ei
Den förste Drift, men agt kun nöie paa ham!

Om han en Throne har, og spotter med
Religionen, da foragt hans Elskov,
Og vælg hans gode Tiener til din Mand.
Reis glad med ham! Lev ukiendt i hans
Hytte,
Ved Salighedens Kilde, slet og ret!
Og naar engang Guds Forsyn kalder eder
Til eders Hiem, til Dydens Födeland,
Da giemme Sönnesönnen Eders Liig
I min og i min kiere Doris' Grav! —

RAAD TIL EN UNG PIGE.

O hör af mig, Belinde! Vennens Raad,
For strænge til at kildre Damers Öre,
Ei smigrende, som henrykt Elskers Pen;
Kun Sandhed; — sielden sagt af Mænd til Qvinder.
Dog bedst jeg priser dig, naar jeg dig lærer,
Hvad Qvinde-Letsind frygter for at vide.
Min Roes det er: Oprigtighed at vove;
Men din er större; — thi du taaler den.

Haard er den Skiebne, som dit Kiön maae friste.
Faa sande Venner Qvinden har; — som Fyrsten.
Hver egennyttig nærmer sig til begge.
Ministren, Elskeren kan sielden troes;
Thi daaredes den Skiönne tit af Letsind;
Misledtes værst af den, hun troede bedst.
I moeres ved en Dröm om indbildt Vælde;
Og skuffes meest, naar meest I troe at herske.

Hvad er dit Kiöns den förste, sidste Iid?
Hvad er dets Hiertefryd? — at være smuk.
Ved Toilettet fængsles hver dets Tanke;
Og Pyntning er dets Möie og dets Lyst.
Her Öie, Haand og Læber gaae i Skole.
Hvert Ansigtstræk har sine lærte Regler.
Og dog hvor faa har desuagtet lært
Ei at vanzire denne Himlens Gave?
Hvor sielden kan den stolte Skiönhed röre!
Hvor Mangen — skabt til Elskov — kan ei elskes!
Bevar, o Skiönne! da en ziirlig Ynde

Ei blot i Klædedragt, men og i Siel!
Sög deri kun din Pryd, og viid at tækkes
Ved yndige Naturs utvungne Lethed!
Hiig ei letsindig efter farligt Vid!
Vær viselig tilfreds med jevn Forstand!
Thi Vittighed, som Viin, beruser Hiernen.
Den svage Qvinde kan ei taale den.
Meer end de Halves Vittighed er indbildt,
Og vee den halve Deel, som har den sande!

Til Kiönnets Rænker — o nedlad dig ei!
Tro ei, at Falskhed er et Tegn til Snille.
For dig Oprigtighed er störste Viisdom.
En Qvindes Trædskhed er den Galnes Ondskab.

Vær dydig selv! troe ei, at Andres Skam
Dit Værd kan hæve, pryde kan dit Rygte.
Den Knipske taler haanlig om den Faldne,
Som den forviste Statsmand om Ministren,
Og begge önske sig den Plads, de spotte.
Elskværdig, mild og blid er stedse Dyden,
Skiön udentil, og indenfor boer Fred.

Den Knipskes Ære er en hæftig Storm,
Er Styghed i sin ræddeligste Dragt,
Og fræk den trodser Mennesker og Guder;
Som grumme Udyr vogte Kiæmpens Hule.

Sög kun at vorde god, men aldrig stor!
I Löndom Qvinden altid ædlest virker;
Useet af Mængden hendes Dyd er skiönnest;
Sandt, huusligt Værd flyer for det stærke Lys.
Lad hærdet Mand kun følge Ærens Lov!
Vort Kald det blev i Raad, ved Hof at glimre;
At virke for en faldefærdig Stat;
At trodse Avinds Harm, og vorde store.
Een Iid bör fylde eders kielne Bryst,
I Livet blev det eders Kald — at elske.
Til dette store Maal I stedse stræbe!
Det udgiör eders Held og eders Roes.

O viis dig aldrig kold, naar varmt du föler!
Forsigtig vælg! men elsk saa — inderlig!
Det snevre Hierte, som kun halv bortskienktes,

Ei faaer sin Plads i Elskovs blide Himmel;
Den störste Grad er her den sande Södhed;
Det er en Elskers Dyd, — at overdrive.

Forsmaae den usle Fryd, at volde Smerte!
Troe ei Erobring giver Ret til Haanhed.
En föie Tid kun varer trodsig Vælde.
Fornærmet Amor söger Hevnens Stund;
Han tager snart det Herredom, han gav,
Og snart Tyrannen vorder da en Træl.

O Held den Pige! hun fortiener Held,
Som gav sin hele Siel til den, hun elsker,
Er ei forfængelig; er idel Ömhed;
Ei söger anden Magt, — end meest at tækkes.
Til billig Giengield kan hun vise ham
Uskrömtet Kierligheds den ædle Varme.
Selv en ustadig Mand hun vilde fængsle;
Erkiendtlig han ei önskede Forandring.

Men at ei Sorg skal tære Mandens Roe,
Og Glædens spæde Knop skal visne hen,

Da lad Fornuftens Stemme sige det,
Som Lidenskaben gierne vilde skiule:
At Hymens Baand med Klogskab knyttes skal.
Forgieves kroner Venus Ægteparret,
Naar Lykken skuer vred til deres Samfund.
Snart Glædens söde Dröm forsvinde skal;
Og mættet Phantasie ei skuffe meer.
De vaagne, for at föle varig Sorg;
Med fælles Taarer skal de Leiet væde.
Den Ömhed, som dem Lindring skulde skienke,
Foröger kun den bittre Kummers Qvide;
Thi lettere bær den sin egen Sorg,
Som ikke vidste, at den Anden leed.

Dog hellere du taale dydig Smerte,
End sælge dig for Vinding. Ægt dog aldrig
Den Usling, du foragter eller hader,
For Riigdoms eller Höiheds tomme Skin!
Iblandt de Faldne er dog den ynkværdigst,
Som ei blev Elskovs Rov, — men Vindesygens.
Her hielper *Kone*-Navnets Klang ei stort.
En Pige, givtet saa, fik *Skiögens* Lod.

Ved hældigst Valg, naar Himlen gunstig skiænker
En lige Ömhed, og fornöden Lykke;
Tænk ei: at vinde Manden er dig nok.
Lyksalighedens Priis endnu maae vindes.
Tidt sorglös Viv, til egen Skade, fandt
At *Elskeren* kan vorde tabt i *Manden*.
Chariter eene tryllede hans Hierte.
Ved *Dydens* Bistand maae de fængsle det.
Din Klogskab give du det skiönne Præg
Af Omsorg for ham, af beængstet *Ömhed*.
Hver huuslig Pligt lad synes kun at flyde
Af blid Bekymring for hans Vel og Vee!
Om *Husets Scepter* han dig overdrager,
Lad, som du *tiener* ham; — vær stolt deraf!
Det Hverdags Samliv giör du ham saa kiert,
Ham *Elskerinden* trylle skal i *Konen*;
Og rynket Alder skal umærket komme;
Hans Öie seer dig end i al din Skiönhed;
Ja paa din kolde, evig kiere Urne
Hans Ömheds Ild uslukket brænde skal!

Ved disse Raad, Belinde! vilde jeg
Din Yndighed forhöie; og dit Hierte

Jeg vilde lære alle Elskovs Kunster;
Men tungere det var mig, at betrygge
Mit eget mod den Kunst, du alt har inde.
Heel vel du snoer de skiulte Baand, som
binde
Den Siel, du fængslede, med venlig Magt.
Hver blid Tillokkelse du færdig bruger,
Hvert Haab, som smigrer, og hver Fryd,
som tryller.
Dit Snille föler jeg. Af dig jeg modtog
De Regler for at tækkes, som jeg gav dig.

BRAMINEN.

En Brame listede sig ved sin Stav
I Vischnus Tempel, at indvie sig
Til Graven. Mens han knælte for sin Afgud;
Kom pludselig en Minorit. Af Iver
Hans hule Øie brændte. Han skar Tænder.
Han tog Idolen, slængte den til Jorden,
Og spyttede paa den. Braminen saae
Med höi alvorlig Mine ned paa ham.
Selv Lojola var bleven skamröd over
Hans Raseri. Ved Synet af en Hedning
Det steeg hos ham. Med Strikke eller Sværd,
Dog heller med sit Ord han vilde dræbe ham.

» Ha Skade!» raabte han tilsidst,
» At jeg dig ei i Goa har!»
Braminen rakte ham en Gave,
Han tog den, og med hellig Gysen
Forlod han hastig dette Afguds Huus.
» Gud! er det mueligt at et Menneske!
Saa vildt som dette, skabtes i dit Billed?
At denne være kan dit Hiertes Yndling?
Vel kan jeg fare vild, men hade
Det kan jeg ei; det kan en Christen!»
Saa talede den Gamle og sagtmodig
Han tog sin knuste Afgud op igien.
En Mand nu traadde i Pagoden ind,
Med mildt og værdigt Aasyn, som naar Uskyld
Til Döden gaaer: Den Vises Levnetslöb
Stod i hans Mine, og hans Hilsen var:
» Fred være med dig, min Discipel!» —
» Hvad?»
Saa sagde Bramen; » vil en Sön af Guder
Her aabenbare sig for mig?» —
» En Ven af Mennesker, som lærer dem
At elske og at haabe, og hvis Brödre

Er Indostaneren og Karaiben!» —
» Hil dig! mit Hierte hylder dig
Skiönt ubekiendt og fremmed. Store Mand!
Din Lærdom er guddommelig. I Sandhed!
Du er ei en Christen.» — »Kiender du de
Christne?
Saa kalde Mange sig, og er det ikke.» —
» Vi kiende denne Yngel; först den æder
Vor Marv, og saa fordömmer den os. Nylig
Var een i dette Huus; han bandte mig.» —
» Ham saae jeg og, men denne er,
Saa sandt min Fader lever, ingen Christen,
En Dievel er han, som forgifter
Den allerblideste Religion.» —
» Og Herre hvo er du?» — » Dens Stifter.»
Saa svarte Mennesket, den hulde Jesus.
Hans Pande Guddoms Diadem omgav,
Og nu, da han foer op paa Skyers Throne,
Han sendte Oldingen, der uforfærdet
I söd Tilbedelse henflöd,
Et Blik, som meer end Daab indvied' ham.

OM PERSIFLAGE.

For Mennesket er ingen Ting saa hellig,
At jo den frække Spotter det besudler.
Umandig, skamlös, uden Aand og Hierte,
Han praler kun med stiaalet, usselt Vid,
Hans skumle Öie seer ei Morgenröden,
Ei Sandheds Straale. Ved Venindens Bryst
Han aldrig fældte Elskovs hede Taarer;
Thi Venskab, Elskov, Sandhed og Natur
Mod, Frihed, Födeland, Religion,
Er tomme Lyd for ham; — Nei endnu meer:
De skurre for ham, som Violens Klang
For Hunden, thi han föler hos sig selv
Han er en Skalk; og da han er en Skalk,

Fortiener han at være saa forskudt.
Dog, skiönt han er forskudt, saa har et Hierte
(Hvor feigt det slog) dog slaaet i hans Bryst:
Og, för han sönderknuste Følelsen,
Den snoede sig, som Ormen, naar den træ-
des.
Nu lugter han Forraadnelsen i Brystet,
Forsager, raser, blues, hader Verden,
Misunder andre det, han selv har mistet,
I Smiil indhyller han sin skumle Ondskab,
Og kalker sig som Graven. — Flye for ham,
O unge Mand! du, af hvis lyse Öie
Fremstraaler Sielefrihed, flye den Gift,
Som drypper fra hans Tunge og hans Pen!
Ei tör han möde dig med mandig Tale.
Saa lidet, som med aabent Bryst i Feldten.
Nei, lumsk begynder han med halve Ord,
Og Blik, som skelende beklage dig.
Hans Smiil er som en Meeldug, der besmit-
ter
Uskyldighedens skiönne Rosenrödme.
Han stundum rykker op med listig Haand
Den Følelse, der blomstrer i dit Bryst,

Og udströer der igien sit Nældefröe.
Naar nu hans Ukrud spirer i din Barm,
Da er det ude med dig. Dyden flyer
Med vaade Kinder. Sande Glæder flye
Med den, og hver en mægtig Følelse
Der hævede din Siel. O nu er Sandhed
En Fordom; Kierlighed: en Fabel.
Död er Naturen, og dit Födeland
En Dröm, og Frihed: Feber, Phantasie.
Religion er intet. — Du allene
Er Sandhed, Födeland, og Ven og Gud!
Skye, unge Menneske! den Skielm som intet
Paa Jorden og i Himmelen er helligt;
Hans draabevise kolde Spot vil blive
En Gift for dig, om du ei væmmes ved den.
Hvor ligner Spotteren den frække Flue!
Den skaaner ikke Pigens rene Barm,
Og den besmitter Alteret i Templen.

O! nordisk Mandighed! hvor drog du hen?
Naar spottede vel vore jevne Fædre

Med det, som helligt var? Det var kun Narren
De spottede, höit som hans Bieldes Klang.
Nei, Brittens Stolthed, Frankrigs Flygtighed
Har avlet og har födt det stygge Afskum,
Og ak! vi Daarer — vi opfostre det.
Paa Dansk ei nævnes kan det Udyrs Navn;
Thi Moderen har kaldt det Persiflage.

AFBIGTEN.

Ut mihi sæpe
bilem, sæpe jocum vestri movere tumultus.
Hor.

Saurin, en af de ældste, gode Hyrder
For Herrens Hiord; som ei var Leiesvend,
Ei en af dem, hvis Daad er Bugens Fylde,
Han, fra hvis Læber Sinas Torden lød,
Men og den milde Dug neddryppede,
Han klagede, at selv den fromme Præst
Ei altid strængt forkyndte rene Sandhed,
Om han, saa var hans Ord, om han end ei
Af slavisk Frygt og Egennytte bindes,
Han bindes tit af Hiertets Følelse,
Naar end hans Øie skuer alt den Afgrund,
Som vidt har aabnet sig for at opsluge

Den arme Döende der Ormen liig
Beængstet vrider sig paa Lægens Krog,
Og Skrækken ved hans Ord blev syvfold större,
Saa seer han her en Faders stumme Sorg,
En Broders Öie stirrende mod Jorden,
En Moders Hændevrid, en ÆEgtefælle
Afmægtig daanet hen; — hans Læber bindes,
Og aabner han dem skiælvende, da flyder
En ufrivillig Tröst ud af hans Mund.
Naar Synderen med Dödens Angst i Öiet
Tilsidst den matte höire Haand ham rækker.
Sligt ogsaa hændes kan den ædle Digter,
Naar en ærgierrig ung Person, der stönner
Paa Toppen af den Höi, han tog for Pindus
Med en Qvaksalvers Lunger tordner ud
En svulstig Ode af den hele Strube
Og stundom flæber matte Elegier.
Vel blier han kold, saavel naar denne raser,
Som da, naar Stymperen sin Siel udgyder
I Følelser, der strömme ned som Tagdryp;
Han bliver föleslös som den Ismene,
Der er den lille Digters Hiernespind,

Endskiönt hans Ak! i snublend' Hexameter,
Og i det hinkende Pentam'ter lyder;
Urokket staaer han for den lille Digter,
Som den Tyran, han i sin Iver stöder
Fra Thronen ned, hans Odes Uveir trodser
Dog, om end ei den lange Sang ham rörer,
Han föler, Dödens Gysen griber Skialden
I det Forglemmelsen ham lönlig skrækker.
Han ynkes over Sveden paa hans Pande,
Hans Lemmers Zittren og hans Læbers Stammen.
Og over Feberheden, og den Angest
Hvormed han tungt arbeider sig igiennem.
Han ogsaa veed desværre, at forgieves
Han kun advarer ham, om han endnu
Blev overtydet, pröved han dog atter
At öse med sit Sold af Musers Kilde,
Sin Steen at vælte op til Pindi Spidse.
Naar han da ikke vil advare ham,
Og ei maae tie, roser han af Angest;
Saa har jeg ofte (o tilgiv mig, Sandhed!
At jeg af Angest har fornærmet dig!)
Paa eengang roest og gabet. Dette Blad

Min Afbigt er, et Vidne om min Svaghed,
Og vredes dog de strænge Muser paa mig,
Maae deres Vens Exempel dem forsone.

Til Lessing kom engang en ung Person,
Og læste ham i Sövn. »Jeg mærker nok,
De gabe; — kun eet Digt endnu! — og var
De end saa hypocondrisk som vor Gellert,
De skulde döe af Latter!» — »Læs De kun!»
Saa svarte Lessing, gabede og sov.
Den anden fandt imens en Elegie.
»Den maae jeg læse först; den rörde alle,
Endog vor Borgemester.» Mens han læste
Vor Lessing vaagnede, loe ganske höit:
»Ha! ha! ha! ha! ha! ha! Jeg maae tilstaae
Det er ret pudsigt. Bravo, bravo, Ven!»
Vor Skiald blev röd og bleeg; — »Nei det var ikke
Det Comiske; — jeg læste Elegien.»
»Hvad, Elegien! — Ih; jeg troer, De spöger!»

Saa raabte Lessing; men bliv De kun ved;
Nu gabed' han og sov. Rask læste hiin,
Og læste vist endnu, om Döden kierlig
Ei havde reddet Lessing; thi end ikke
Ved Nysekrud fordrives denne Galskab.

KILDEN.

Insanientis dum sapientiæ
Consultus erro nunc retrorsum
Vela dare; atque iterare cursus
Cogor relictos — —

Hor.

Som fordum i den folkerige Stad
Diogenes ved Solens klare Skin
Med Lygten i sin Haand löb rundt omkring
Og sögte Mennesker, og fandt dem ei,
Saa löb Jean Jaques omkring med skarpe Blik
Og heede Sieletörst; höit slog hans Hierte
Som Yngling og som Mand, ja end som Olding

Han sögte Viisdom; ikke fandt han den
I golde Lærdoms Tant; Nei Skolestöv
Var i hans Tanker — Stöv; det Viisdoms Marked,
Hvor Daarskabs Bielde lyder overalt,
Hvor Lærestolen for umyndig Flok
Sin Panacee med Pralen byder fal,
Og hvor Gudindens Billed bryster sig
I Narre Kappen; dette var for ham
Hvad tomme Bæger er for den, som vandrer
I Örken, under hede Middags-Straaler:
Og törstig stunder hen til Dalens Kilde.

Vel den, som Kilden fandt, og kölig Skygge.
Den Skygge er ei Dröm; ei heller Kilden,
Den flöd til alle Tider overalt,
Nu smal, nu bred, her muddret, hisset klar,
Af Himlen næres den, og af Naturens
Det dybe Skiöd, som lönlig nærer alt;
Og hvor den flyder, nærer den og styrker
Den Drikkende med uformindsket Kraft.

Men ak! kun faa har hidtil fundet den.
Utidig Videlyst forgieves graver,
Om den end stikker Spaden nok saa dybt
Ei vælder klare Vand fra Grunden frem.
Dog, naar den graver op et fugtigt Mudder,
I hvilket Himlen aldrig speiler sig;
Strax raaber den af Fryd, og kalder hid
Forsmægtet Vandrer; denne lokkes tit
Af Dovenskab, og tit af Uforstand.
Af Muddret öser han, og nu han troer,
At Kilden er en digtet Ting som den
Der qvæger Skygger i Elysium.

O Eensomhed! i dine Dale flyder
Den Vises Qvægelse; hvo styrker mig
Til dig at taale — aldrig var jeg glad
Ved Læresalens lærde, tomme Tant,
Ved löse Slutningers den höie Bygning.
Medynksom og forundret saae jeg tit
Pedanter paa Forhöininger at staae.
Om disse trængte sig en Sværm af Ungdom,
Der med Opmærksomheds den aabne Mund,
Sig teede som den nögne Fugl i Reden;

Der blind og pibende, med udstrakt Hals,
Gridsk snapper efter hule Pennefiær,
Hvormed skalkagtig Dreng, som rev den bort
Fra kierlig Moders Pleie, mader den.
Maaskee jeg og i Blinde havde snappet,
Om ikke Hellas *) i sit Moder-Skiöd
Mild havde vugget og opfostret mig,
Oplyst mit Öie, fört mig under Træer,
Som stedse aande liflig Duft og Kölhed,
Paa Blomster og paa gyldne Frugter rige.
Nu sögte jeg ei paa Logikens Torne
De Roser som min Plato skiænkte mig.
Din Sölvlyd hörde jeg, o skiönne Kilde! —
Dog længe holdt min Svaghed mig fra dig,
Og som et Barn omdriver flygtig Top,
Saa drev og Daarskab længe mig omkring;
Og som et Barn, der fölger broget Drage,
Som svæver höit ved lange Traad i Luften
Af Vinden tumlet om; saa blev og jeg
Henrevet af et broget Hiernespind.
Og nu? — Skolastiker og Paven fik

*) *Grækenland.*

Ufeilbarhed til Deel — dog stunder jeg
Som Hiorten der er jaget mat, til dig,
O Kilde! til din Dal, o Eensomhed!
I dine Skygger modtog du din Numa,
Den Aedle, som med Taarer dig forlod,
Og paa den Throne, som han gav dens Værd,
Med Længsel mindedes de stille Lunde,
Hvor Viisdom, dannet som Egeria,
Med Nektar fordum qvægede hans Aand.
I Soelglands du, o Viisdom! straalede
For Guds Prophet; ei som en vældig Storm,
Ei, som naar Jorden skiælver, spruder Ild;
Nei i en sagte Susen gik du blidt
Forbi ham, ved den stille Klipperift
Langt borte fra den Stöi, som os forvilder.
Og da Guds Viisdom selv til Jorden kom,
Den ofte sögte til de stille Örkner,
Og dem indviede til Paradiser.
Og Sielens Liv i dig, o Eensomhed!
De höie Oldtids stærke Sönner nöde;
De Aedle samled' i din Skygge Viisdom.

Dig spotter den moderne Moralist;
Der förer Bygning op af Pligt og Ret;
Som Steen paa Steen er Slutning lagt paa Slutning,
Ret trofast, om kun ei den löse Grund
Vil glide ud, naar Lidenskabers Ström
Höit brusende slaaer op mod sandig Bred.

SPILLESYGEN.

Ja Daarlighed har mange, mange Biælder,
Dens Fiærbusk brammer stolt med alle Farver;
Dog hver en Alder elsker hver sin Klang,
Hver Stand, hvert Kiön en egen Fiær har valgt sig.

Kun denne ene Biældes hule Klang
Som Stormklokken lyder höit for alle;
Matronen, og det unge Menneske
Og Jomfruen, og Manden, og den Gamle,
Alt samler sig om denne ene Fane,
Og jager blindt hen efter tomme Haab,
Forfulgt af Armod, Frygt, og Had og Skiendsel!

Hvor glimrer hist den stærkt oplyste Sal!
Hvor fuldt! hvor tyst! som naar paa Skue-
pladsen
Hiin Fader raaber: »Jo, min Datter! Jo!»
Og stöder Dolken i sin Datters Bryst.
Jeg næsten lister mig umærket frem
Igiennem lange Rader grönne Borde.
Her mærktes ei engang en Tyv i Lyset,
För Damens Hovedpynt i Lue stod;
En gunstig Tidspunct for den anden Tyv,
Som hurtig slængte Kortene tilsammen.

Hvad Udyr stönner her paa venstre Side?
En tandlös Qvinde, alt paa Gravens Bredde,
Som hendes Grav hun kalket er med Sminke;
I falske Haar Rubin og Demant glimrer,
Liig Vaabenet, som hendes Grav skal pryde.
Med visnet Haand hun griber efter Guldet,
Mens Krampen trækker alle hendes Fingre.

Paa höire Haand jeg seer en Præsident
Dybsindig veier han et Pro og Contra;
Hans Siel nu svæver mellem Pique og Tref,
Man ubestukket ei saa hastig vælger.

Med leiet Smiil Lucinde spiller hist
De röde Hierter ud til hendes Yndling,
Han veed at leve, han tilkiöber sig
En lönlig Fryd, som han betaler dobbelt.

Hvor blegner ikke hist den gamle Krigsmand!
Hr. General! saae De saa frygtsom ud,
Da Laudon lige over for dem stod,
Og da hans Torden löd i krumme Dal?
Er Ruderknegt da mere frygtelig
End Tolpatsch og Pandur? Kan Fröknens Smiil
Dem skrække meer end Laudons Örneblik?
Feighed er Feighed, min Hr. General!
Om Malm Dem blænder eller Guld, saa er
De dog en Nidding, min Hr. General!

Den skiönne Cloe spiller ved et Bord
Med tvende Beilere. Stolt af sin Magt
Hun lovede sig dobbelte Triumpher.
Hiin skiænker hun et venligt Nik, og rörer,
Imens han giver Kort, den andens Haand.

Tvetydig svæver hendes Godheds Vægtskaal,
Og listig deler hun sig mellem begge,
Som naar man deler Solen i en Tvekamp.
Men kun i Spillet deres Siel er nedsænkt,
Dog nylig flammende de fare op!
Mon Elskov vaagner? Nei, den ene har
Spilt PALLAS ud istedet for ARGINÉ.

O! see dog hende med de skiönne Öine,
I Gaar hun hopped' som en Raa i Dandsen,
Og hastig brændte LYCIDAS for hende,
Han, i hvis Barm et ædelt Hierte slaaer;
Det er for ham den stolte, brune Lok
Om hendes Svanehals vellystig flagrer.
Et Blik, hun ængstelig slog ned paa Kortet,
Har rövet hende LYCIDAS for evig.
Gaae ædle unge Mand! gaae bort og vælg dig,
Langt, langt fra Hof og Stad, i stille Hytter
En god, uskyldig Glut med Due-Öine.
O Vee det Öie, som, naar Guldets Glands
Bestraaler det, med större Klarhed tindrer!
Af dette Öie har vor Verdens Luft
Uskyldighedens Morgendug borttörret.

See hist det store, runde Bord, hvor Angest
Og stille Raserie, og Haab og List,
I Öiet funkler, og paa Læben bæver;
Hvor stille sidde de i stum Forventning.
Jeg hörer selv Prælatens Hierte slaae,
Som dog ei Hierte har, kun Mund og Mave,
Med Siel og Öie hænge de ved ham,
Som med en Dommers Strænghed staaer Midten,
Og trækker af. — Misdædere de ligne,
Som, skyldige i fælles store Bröde,
Med Dödens Tærning kaste om, hvem Hiulet
Skal sönderknuse, og hvis Liv skal reddes.

Hvor mangen Mand sig lister sildig hiem,
Ved Morgenstiernens Skin, til öde Huus,
Og bander Skiebnen; men hans Ægtefælle
Med bitter Længsel, vaagende ham venter!

Hvor mangen Ravnemoder glemmer ei
DeSpædes Nöd, hun under Hiertet bar!

Hvor mangen Ravnemoder lader ei
Sit Barn forsmægte, indtil Morgenröden
Oplyser Stadens mörke Horizont.
Beklemt og heed af Spil og Nattevaagen
Hun byder Glutten Gift, og klager over:
At Ungen skriger altid efter Brystet.
Held ham, om han kun suger Gift i Blodet,
Om ei et Væld af nedrig, ureen Lyst
Med Modermelken flyder i hans Liv.

Mig, siger du, mig rammer ei din Daddel;
Jeg selv er riig, og spiller kun med Rige;
Mit Tab jeg agter ringe, og min Vinding
Endnu langt ringere. Velan! Forsög det:
Spil kun om Bönner! mon du föler da
Den samme Lyst? et fast Beviis, min Ven,
At Higen efter Vinding, Frygt for Tab,
To Timer daglig vugger dig paa Torne.
Og regner du da Tidens Flugt for intet?
Paa grönne Bord mon Timeglasset standser;
Med Tiden spiller du. Den taber aldrig.
Den vinder kun Du klager, at den iler,
Og slænger Timer bort som Regnepenge!

Liig Betleren, der tiggede af Galskab,
Og kastede det blanke Sölv i Flaaden,
Og daglig lyver Haabet for dig; viser
Dig idel Glæder — som du aldrig nyder.
Spörg kun Erindringen. O er vel Tanken
Om Timen der flöi hen ved Spillebordet
Dig kier, som Tanken om den glade Barndom,
Da du paa aaben Mark, blandt muntre Drenge,
Saae malet Drage flyve höit ved Traaden.
Du siger: Barndoms Glæden er forbi.
Hver Alder, Ven! har sine Glæder, kun
Den store Verden kiender ei de sande.
Dens Elsker ligner ham, som stedse dandser,
Fordi Tarantulen ham stak i Hælen;
Hans Dands er Feber, og hans Roe er Afmagt.
Ak, du er syg, min Ven! og ingen Bröndcuur
Og intet Bad fornyer dine Kræfter.
Dog om du, svag af Sygestuens Dunst,
Endnu kan taale Luftens rene Aande,

Flye Staden, dette store Hospital,
Indaand dig i Naturens aabne Skiöd
Helbredelse; ved hendes varme Bryst
Nyd Sundhed, Rolighed, og jevne Glæder.
Lad Venskab, lad de blide Muser dig
Besöge! — Hvad? du gaber? kiedes alt
Imens du hörer paa mit Raad? — Velan!
Saa gaae og skrant, og spil kun, indtil Döden
Med sorte Tærning kaster om dit Liv!

Herr Hielpsom.

En Fortælling.

Du Mand, som Himlen skiænkte Kraft og Mod
Til dine Brödre frem paa Lykkens Vei at före.
O skrækkes ei, om Næstens Kiöd og Blod,
Hans Fordom, Egensind tilstoppe vil hans Öre
For dine vise, broderlige Raad!
Slaaer disse stundom feil, saa grib til kraftig Daad,
Og snart din Broder skal din Flid erkiænde,
Og Sagen faae en hurtig Ende.
For at opmuntre dig hertil
Jeg dig et Mönster i Hr. Hielpsom vise vil.

Herr Hielpsom var en siælden Herremand,
Som stedse brugte Hierte og Forstand
Til Nytte for sin ringe Næste,
Og naar ei denne saae sit eget Bedste,
Han hialp ham snart igien paa rette Spoer;
Og dette meer ved Handling end ved Ord.

Engang en fattig Bonde mistet har
Ved Sygdom eller Sult sit Hestepar,
Og kan ei længer giöre Hoverie;
Herr Hielpsom söger strax ham at befrie
Fra denne tungs Pligt — han sætter ham fra Gaard.

En anden Prakker nu det Indfald faaer,
At bygge sig et Huus. Om Træe han Herren beder,
Men denne med symbolisk Tugt ham leder
Paa Sparsomhedens Vei. Han giör det ganske kort:
Vor Prakkers Byggelyst paa Træehest rides bort.

Dog disse Træk kun skildre Manden svagt:
Det bedste er tilbage. Giv kun Agt!

Afsides paa hans Gods en fattig Snedker boede,
Omkring hvis Hytte andre Hytter stode,
Hvis Eiermænd knap havde törre Bröd;
Jens Snedker og hans Slægt leed altsaa Nöd.
Hans Kaar Herr Hielpsom strax til Medynk rörte,
Og Medynk ham paa denne Tanke förte,
At flytte Snedkeren til Egnen om sin Borg,
Og derved redde ham fra daglig Nærings-sorg.
For Jens han aabner nu sit Faderhierte,
Tilbyder ham et Huus. Men Jens, som aldrig lærte,
At kiende andet Godt, end Flid og Nöisomhed,
Frabeder sig hans AEdelmodighed.

Herr Hielpsom medynksfuld forundres over
Jens Snedkers slette Smag,
Dog, for at fremme den begyndte Sag,
Endnu et christeligt Forsög han vover.
For Jenses Siæl til Skiönsomhed at böie,
Han stiller ham med Digterkraft for Öie
Det Hæld, ham venter i hans nye Bolig,
Hvor han for alskens Sorg er rolig
Kan ærlig af sit Haandværk nære sig;
Men Snedker Jens er ubevægelig!
Enhver hvis Hierte var en Smule mindre ömt
End Hielpsoms, havde ganske vist udtömt
Al sin Taalmodighed, og veddt sig til en anden,
Som mere skiönsom var. Men du ei kiæder Manden,
Om du ham troer saa svag. Han giör tilsidst en Plan
For at formaae vor Snedker til at flytte
Ud af sin usle Hytte,
Og den slog rigtig an.

En Dag han kalder ham til Gaardens Arbeid hen,
Og mens den gode Ven
Utrættelig ved Hövlebænken sveder,
I störste Hast man Flytningen bereder.
Paa fire Vogne, uden mindste Stöi
Man pakker Jenses Kone Börn og Töi,
Og kiörer Alt til det bestemte Sted.
Og for at Jenses Egensindighed
Ham ei skal lokke til sit gamle Huus tilbage,
Da veed Hr. Hielpsom Tingen saa at mage,
At Tanken skal ham aldrig falde ind:
Han river Huset ned til sidste Pind.
Jens iler til sit Hiem. Han med Forundring seer,
Det er ei meer;
Han angrer nu sin Daarskab paa dets Gruus,
Og gaaer som lydig Hund, ind i sit eget Huus.

Hans Wilhelm Ribers

samlede Digte.

Anden Deel.

(med Digterens Gravminde)

Kjöbenhavn, 1803.

Paa Hofboghandler Simon Poulsens Forlag, trykt hos Bogtrykker og Skrivtstöber K. H. Skidelin.


BIBLIOTHECA REGIA
HAFNIENSIS

IDYLLER.

DE VORNEDE.

MIKKEL.

Pindsen bli'r klar. Der er ingen Rand om Maanen, der funkler
Kun faa Stierner paa skyefri, blanke, mörke-blaa Himmel.
Hvor det löd kiönt tilforn, naar Degnen paa hellige Aften
Kimed' i Taarnet! Nu skralder det huult, som Ringning til Ligfærd.

HANS.

Ikke saa modlös, MIKKEL! see kun hvor alle bær Bynker,

Maj og Aakander, hiem til Pyndt i Huse og Kirke.
Engang hviler man dog fra Hovslæbet. Lad os en Smule
Synge! Luften er sval, og det klinger saa prægtigt om Aftnen:
Hestene græsse saa rolig i dugfulde Egn, og ved Töiret
Holdes de nok fra Rugen, der, Gud skee Lov! staaer saa deilig.
Ellerne dufte saa södt, og södt klinger Fröernes Syngen;
Nattergalen slaaer i med dem. Hvad siger du, MIKKEL,
Om Grev BERNSTORFFS Vise, om Stenen paa Gientofte Bakke,
Eller kiender du ei den herlige Sang om NIELS LEMBAK?
Det er en Sang! vor ny Kapellan fik mig lært den i Söndags;
Tre Gange sang han den heel ved Præstens Postiv efter Noder,
Da jeg bragte ham ned de to Lærker, jeg giorde saa tamme,

At de tit sad, og sang paa mit Hoved, paa Toppen af Huen.
Kom, og brum Bassen dertil, eller pib dertil i dit Maiblad!

MIKKEL.

Seer du ved Möllerens Aae det Lærred, der ligger paa Blegen?
Seer du, det skinner for Maanen? og, HANS! og kiender du hende,
Som sin Brudesærk der har lagt forgieves paa Blegen?
Lagt den forgieves der — og du nöder mig dog til at synge!

HANS.

Nu da, der vogter KATRINE sin Bleg i Huset ved Möllen;
Netop hörte jeg nu hendes Sang mellem Qværnenes Brumlen.
Men hvad er det du snakker? Hun bleger forgieves sit Brudtöi?
Giör da vort naadige Herskab ei selv jeres Bryllup til Hösten?

MIKKEL.

Sög du Troe og Love hos naadige Herskab!
Nei, Skielmer,
Skielmer de ere, og værd at dingle i höieste Galge.

HANS.

Tyst, ei saa höit! om ham sligt hans lille Finger fortæller!

MIKKEL.

Lad den fortælle, hvad sandt er; har ikke den Karl lovt mig Bryllup,
Og min Frihed dertil, for hundrede Daler— min Fader
Med det skaldede, rystende Hov'd, og min Bro'r, stakkels Kröbling,
(Som den Karl solgte bort som en Hund til den engelske Kaper,
Der löb herind Anno Firs, for at miste de dygtige Knogler,
Ved Hollændres og Franskmænds og Menneskeæderes Kugler)
Alle skrabede frem alt, alt hvad de havde til bedste,

Brudegavs Dalere, Specier, Johanneser,
skimlede Kroner,
Rigsorter og Pillarer, og Örer, Kopeker og
Rubler;
Solgte dertil endnu den brune Vallak med
Bledset,
Samt den rödbrune Stud paa Fastemarked,
for Skamkiöb;
Ja endog salig Moers den sölvbeslagene Psalm-
bog,
Der var Festensgave af Faer, den Gang han
var Frier,
Ogsaa den Guldring, hun gav ham, og
hvortil hun havde sparet
Ved at sye om Natten, den Gang hun tiente
i Aalborg.
»Mikkel«, sagde de, »tag den Smule Ar-
mod, vor sidste
»Nöds og Æres Skilling, og bring det den
sultene Junker;
»Bedre fattig og frie, end Slave med Salo-
mons Rigdom!
»Vand og Bröd er nok til Livet. Arbeid du
kun ærlig,

» Syng og beed, og hav Tillid til Gud, som i Vintren bespiser
» Himmelens Fugle, og klæder Lillien. Ei græd, men vær lystig!
» See din Faer er nu gammel; graat blev hans Hoved og skaldet
» Under Kummer. Det rystende nu sig hælder mod Graven;
» Og din Broder alt halv er bortvisnet. Snart Gud os vil före
» Bort fra Jammerdalen til Fredens evige Hytter.
» Tag de lumpne Penge, og bring ham dem; Mikkel! du bringer
» Taarer og Blod. — Tröst ham Gud, naar de ham brænde paa Sielen!»
Grædende bragte jeg dem til den Karl. Han talte dem. »Mikkel!
Bryllup og Frihed jeg gi'r dig; men» — og nu trak han paa Axlen.

Hans.

Plager Fanden ham da? Hvad har Hans Naade da nu for?

MIKKEL.

Den, der vil hænge sig, HANS, den finder sagtens en Strikke.
See! der havde jeg töiret op paa hans Eng; hist jeg havde
Plöiet for grundt, der kun halvtærsket Kornet — og Gud veed —
Kort hans Regning var större end hundrede Daler. — Jeg kunde,
Mumled' han, gierne slaae mig til Roe; han havde Formodning
Om, hvem det var, der stial den Halvtönde Rug bort af Loen.

HANS.

Havde han Ret i det förste; det var ei meget at undre;
Thi hvad Troskab forlanger den Skurk af den, som bestandig
Under Ladfogdens Svöbe kiemper med Skiændsel og Hunger?
Men for den sidste Beskyldning du skal ham stevne for Landsret.

Der skal jeg bevidne: JOHAN, Lakeien, af Loen
Har, som den naadige Frue ham forud tillod, stiaalet Rugen.

MIKKEL.

HANS! Den hellige Nadver jeg ta'r paa, at jeg er uskyldig.
Har jeg ei, siden jeg fik det spildte Haab, plantet Træer?
Ei sat Gierder? ei flikket paa Hytten? og ei gravet Grövter?
Men nu stevne! ved hvem? hvor er Pengene? Og hvad veed Kongen?
Hvad hans Ministre deraf? Ministrene! Pyt! iblandt Ravne
Hugger den ene vel Öinene ud paa den anden? — Ja, syng kun,
Syng kun, KATRINE! og dands paa Bleg-dammen! Du har din Frihed,
Fri skal din Brudgom og være. Han er det. Snart dandse vi lystig
Paa vor Bryllupsdag, i lange hoppende Rader,

Over Bakke og Dal, — og Fogden med Pidsken slaaer Takten.
Men du græder, for Konerne snart vil nedrive din Fletning.
Tröst dig, min Tös! ogsaa godt vil Konehuen dig klæde.
See den gamle Mand, hvor han græder af Glæde! vor Kröbling
Hvor han lystig i Dands springer let omkring paa sit Træbeen.
Tör du Taarerne af, og glæd dig, thi de har jo alle
Giort os lykkelig; du er en fri og lykkelig Kone,
Snart en lykkelig Moder til frie Sönner og Döttre.
Jo, Hans! — Men den Mand skal mig, om jeg ei la'r den rödgule Hane
Flyve hen over den naadige Rövers Tag, og saa ta'r jeg
Jollen ved Stranden, og vips, saa er jeg over i Sverrig.

Hans.

Men tænk, Mikkel! hans Börn!

MIKKEL.

Den Snogyngel! Falder da Æblet
Langt fra Stammen? Den Snogyngel hvisler jo alt, som de Gamle.
Gik ei Hovmest'ren i Dag, og græd, og vreed sine Hænder.

HANS.

Men det hedder: » Mig tilhörer Hevnen, og jeg vil giengielde,
» Siger Herren. » Og nu din gamle Fader og Broder!

MIKKEL.

Herlige Ord! » Mig tilhörer Hevnen og jeg vil giengielde. »
Vel! til Gud min Sag jeg betroer, og lider taalmodig.
Men paa Dommens Dag staae og vi for Hevnerens Aasyn.

HANS.

MIKKEL! Du talte om Dands. Jeg vil fortælle dig noget.

Kiender du ikke den Höi der henne paa Veien til Thisted,
Strax naar man dreier omkring under Krattet langs hen ad Aaen,
Der, hvor Lynget begynder? Hen over ad Höire staaer Galgen;
Lige for den er Höien, min salig Morbro'er, Peer Jæger
Lurte Skiærtorsdags Nat i Maanskin der efter Ræven.
Ret som det var, saa kom der, med Bulder som Torden, af Krattet
En Flok Jægere ud, og feiede af giennem Lynget.
Hurra, skreeg Jægerne höit, og Hestene pusted' og vrinsked';
Pidskene smeldte, og Jagthornet hylte, og dievelske Hunde
Glammed' ad Hiorten! og nu stak hele Jagten mod Höien.
Vips, der stod Höien oplöftet paa fire gloende Piller. —
Morbro'er, der læste i Böger, trods Præsten, og bröd sig kun lidt om

Spögelser, holdte sig kiek, og endskiönt
hans Graaskimmel prusted',
Tænk, saa reed han dog modig, som altid
han var, lige til dem.
Giet nu engang, hvad det var, og hvad Spil
gamle Satan der havde!
Jægere, Heste, Hunde var altsammen Jun-
kre med Mantler,
Skiægge, og store Parykker, og Sabler og
fuldeste Rustning,
Som de Slarraffengesigter i Junkerens Storstue
staae der,
Qvindfolk med höie Fontanger, og Fiske-
beens Skiörter med Slæb paa
Böd dem op til en Dands. Der rasled' de
de gloende Lænker;
Og til Musik der skralded' af Höien en Hvi-
nen og Tuden. —
Derpaa blev Taffelet dækket. Överst ved
Enden af Bordet
Satte Stifteren sig af den höiadlige Stam-
me,
Stratenröver han var, som hans Ansigt og
viiste. Hans Buxer

Vams og Stövler og alt var af gloende Jern; og der aad' de
Blodigt Menneskekiöd, drak dertil kaagende Taarer.
Nederst ved Bordhiörnet sad den sidst hensovne af Stammen,
Vores Iunkers Papa, Hr. Landraaden. Fuld af Forundring
Snused' han, thi han lugtede levende Folk; han keeg bag sig
Hen ad Galgen, og saae min Morbro'er staae der og see paa.
Hurtigen sprang han op af den gloende Stoel, saa den rasled'.
Bragte ham Bægeret fuldt af Taarer, og brölte: »Stik ud Peer!«
Peer vil ikke; han skal. »Nu, skal jeg da drikke, saa maa jeg«
Sagde han; Altsaa i Guds Navn!« og, Knald! saa var alting forsvundet.

Mikkel.

Snart er denne Karl med. Da er hans Musik vore Sukke.

Ha, og da skal vore Taarer ham brænde i Sielen.

HANS.

Heida, og saa skal han danse Kiörausen med Hendes Naade,
Frue Tipoldemama! O da vil han trippe og kneise.
Men hans Kielling, det Beenrad, vil bande paa Fransk, spytte Funker
Ad den gammeldags Dans, naar ei den sipperne Tærne
Hænger Lænkerne modens og peent nok. Da gotter sig Satan.
MIKKEL, har du Tobak? De Myg stikke hæslig i Aften.

MIKKEL.

Der, tag Pungen og stop. Den gav mig KATRINE til Julen;
Den Gang havde vi Haab endnu, og var' glade som Smaabörn.
HANS! der slaaer du for intet, for Vinden ta'er Trösket af Tönden.
Snoe dig.

HANS.

Nu har jeg Ild. Tænd ogsaa din Pibe, MIKKEL! for Selskab.
Hei! der slaaer Skimlen sig lös: ei, see dog hvor Plagen i Töiret
Vimsler og skaaer sig. — Du skal, kommer du i Junkerens Ager!
Pots! Han prygler os krumme og lamme. Pasop! efter Skimlen!

DE FRIGIVNE.

ANDERS.

See kun det hvide Spektakel, som rasler henne i Busken!
Ih, Gud frels mig! hvad er det?

KATRINE.

Jeg er en Helvedes Aand. Bu!

ANDERS.

Men du gaaer som en Lysens Engel.

KATRINE.

Ja, nu er jeg omskabt.

ANDERS.

Helvedes Aand! hvad vil du?

KATRINE.

Annamme dig.

ANDERS.

Kom kun, her er jeg
Ih, din pokkers Tös! du trykker mig Mun-
den fordærvet.

KATRINE.

Synger du her for dig selv, og siger mig ikke
en Töddel?
Bie kun, nu faaer jeg dig snart! Du skal
faae Töflen at smage.

ANDERS.

Töflen? Ja den Sag den lærer nok Faer dig
i Morgen i Kirken.
Men hvor fandt du mig her?

KATRINE.

Jeg gik saa ene i Haven,
Vandede min Rosmarin og min Myrthe til
Krandsen i Morgen,

Sukkede, bad til Gud om Held og Lykke; saa gik jeg
Op og ned, og saae til Dören; o mon han dog kommer?
Men hvad nyttede det? der kom ingen ANDERS.
Omsider hörte jeg nogen klimpre ved Dammen. O det er ANDERS,
Det er ANDERS, som synger! Vips sprang jeg ned over Giærdet;
Giennem Torne og Tidsler. Find hvor mit Hierte det banker.

ANDERS.

Lille, söde KATRINE!

KATRINE.

Ja lille, söde KATRINE!
Og saa la'r han mig sidde allene, og vente og vente.
Bort, ANDERS! du faaer ingen Kys. Jeg er saa forbittret.

ANDERS.

Haanden fra Munden, din Gaas! Jeg skal forklare dig Tingen.

Lige fra den Tid af, Baronen gav os vor Frihed,
Synger den hele Bye. Men, skiöndt jeg selv ikke troer det,
Paastaaer den hele Bye, at jeg synger bedst af dem alle,
Og spiller bedst paa Fiol. Nu er just, seer du, i Morgen
Tretten saamfulde Aar forlöbne, siden Baronen,
Efter en frugtbar Höst lod os forkynde vor Frihed,
Under Klokkers Lyd, og med Trompeter og Pauker.
Naar nu Baronen selv er kommen til os paa Marken,
Seer du, saa rækker vi ham en Krands af Ax og af Blomster.
Den Gang var' vi kun Börn; vi kiendte ei Trældom, ei Frihed;
Men du hörte i Gaar den fyndige Præken; da alle,
Gamle og Unge græd; og Faer knap kunde tale.

Og vi trykte hverandre i Haanden. —

KATRINE.

Du taler saa heftig,
Og dit Öie glindser af Graad. Nu veed jeg alt Resten.
ANDERS, den bedste Sanger og raskeste Karl her i Byen,
Han har giort en Vise om Frihed, at synges i Morgen;
Og nu över han sig, at det kan klinge desbedre.
Kys mig, min Dreng! for det. Baronen fortiener det rigtig.

ANDERS.

Ja, han fortiener nok meer, end en lumpen Vise. Min Pige!
Vidste du kun, hvor god han er, den naadige Herre.
Gamle Faer, som i Aar havde bedst bestyret sin Avling,
Gik fra Kirken i Dag, for at spise hos Herren til Middag,

Som han pleier hver Söndag. Mens de sadde ved Bordet
Hviskede Junker KARL til den yngste Fröken MARIE:
Hör, veed du hvad, lille Söster! — i Morgen bli'r der en Glæde. —
Hvormed det, lille KARL? — KATRINE og ANDERS skal gives. —
Gives? hvad er det? — Ih, veed du ikke, hvad det er?
Först saa dandse de, og derpaa saa sove de sammen. —
Det la'r vi jo Dukkerne gjöre. — Ja vist skal der dandses,
Under den store Lind. Der er saa deiligt i Skyggen.
Hör kun: saa spise vi der; og Papa og Mama spise med der. —
Fruen vinkede ad ham, og sagde: hvad snakker du nu, Dreng? —
Jo, jeg veed det nok, Papa har sagt det; og bliver
Veiret godt i Morgen, saa kommer Onkle og Tante

Hid fra Grøndal; saa spise og dandse vi ude i Marken.
Hans og Peer og vor Gærtner skal spille paa deres Fioler,
Og Claus og Mads, vore Jæg're, de blæse paa Valdhorn i Skoven.
Ikke sandt, Papa? — Det er jo Katrine og Anders.
Herren skiændte med Smiil paa den Lille, og bad, at min Fader
Vilde for Alting tie, for ikke at spilde vor Glæde.
Men den gamle Mand fik knap sat Krogkiep-pen fra sig,
Bag ved vor Ovn, för han ei kunde holde sig længer,
Græd som et Barn af Glæde, og reent ud fortalte mig hvert Ord.

Katrine.

O, den naadige Herre! hvor faderlig sörger han stedse
For at glæde og gavne os alle. Gud lönne ham hisset,

Han som lönner alt Godt! — Hvor lykkelig er han, min Anders,
Her paa Jorden endog! — Hvor han saa vender sit Öie
Seer han smilende Börn, som alle kalde ham Fader,
Og velsigne ham, naar han kommer iblandt os, og spörger,
Hvordan det gaaer med Arbeid i Marken og Hiemme i Huset.
Alle bede for ham og hans, hver Morgen og Aften.
Syng dog, kiere Anders! o, syng mig din Vise om Frihed!
Men naar faaer jeg mit Kys? Du tænker kun paa Baronen.

Anders.

Pige! tag Haanden af Skuldren; ellers kan jeg ei synge.
Hör nu, det Halve af hvert Vers igientager Choret; saa slaae I
Frisk med Leen og Riven; og jeg gi'r jer Tegn med Fiolen.

Ærbar, lille Katrine! du seer mig saa venlig i Øiet!
See kun hen i Dammen, hvor Aftenröden sig speiler.

Vi bringe dig, med Sang og Dands,
Den skiönne, blanke Axekrands,
Som Brudgom og som Brud.
Ved Flöitens og Fiolens Klang,
Og Klokkers Lyd, i Frydesang
Hvert Hierte bryder ud.

Os Frihed giver Lyst og Mod,
Hver Möe er frisk som Melk og Blod,
Som Röret rank og glat.
Hvor stadser ei den unge Mand
Med hendes Blomsterkost, som han
Har fæstet paa sin Hat!

Du, som os denne Frihed gav,
See Træet, hvor det bugner af
Dets Frugter rundt omkring.
Hist bröler Qvægflok uden Tal,
Her bræge Faar i grönne Dal;
See Hestens kaade Spring.

Hvor deilig stod ei Kornet her!
Spörg vore Lader! er enhver
Ei op til Taget fuld?
Og hver Dag Pleilen lystig slaaer,
Og Læs paa Læs til Byen gaaer,
Og Laden bli'r dog fuld.

Hvert Korn vi dog ei sammenrev;
Paa Marken nok tilbageblev,
Som Enken samle kan.
Kun den, som gaaer i Trældoms Aag,
Hver Smule skraber op, og dog
Kun Tidsler höster han.

Med Blaaböykrandse pynter sig
Vor Börneflok, og lystelig
Den dandser, sund og glad;
Og under alle Andre vel,
Og gi'r den arme, sultne Træl
Af sin Midaftensmad.

Vi stræbe trolig Aar fra Aar,
Forbedre Mark og Eng og Gaard;

Vi skaane ei vor Sveed.
For Fogdens Svöbe er' vi frie.
Men Herrens Vink — det følge vi
Med sönlig Lydighed.

Hver Söndag, ved vort Keglespil,
Saa drikke vi hverandre til,
Og skiænke bredfuldt Maal.
Vor Fader! længe leve han,
Som satte os i Friheds Stand!
Vor gode Faders Skaal!

Om Sommeraft'nen, ved vor Dör,
Vi spille paa det smalle Rör,
Og glade synge vi:
Vor Fader! længe leve han,
Som tog os ud af Trældoms Stand!
Hei lystig! vi er' frie!

Vi bringe dig, med Sang og Dands,
O Fader! denne Axekrands,
Som Brudgom og som Brud.
Vi förte Plov og Harv med Lyst,

Og vi fik en velsignet Höst;
Vel'den, som troer paa Gud!

Der hænger nu den blanke Krands,
Nu Karle! frisk til Glædens Dands!
O syng hver Bondesön:
Vor Fader og hans kiere Slægt
Tag, Himmel, i din Varetægt!
Giv dem de Godes Lön!

KATRINE.

Det gik jo prægtig, din lille Skielm! O længe, ja længe
Leve den naadige Herre! O tænk nu kun, lille ANDERS!
Naar vor Baron eengang döer, og vi alle, i Sörgedragt, vandre
Bag ved Kisten; og den gamle Mand, i sin Præken,
Grædende siger os alle, hvor god den salige Fader
Var imod os; — og vi med Graad ströe Blomster paa Graven!

ANDERS.

Det er en anden Graad, end der, hvor Bonden slaaer Frugt ned
Med sine raadnede Bödlers Been, og derpaa dem kaster
Hen, med en Eed, i den Grav, hvor Heste og Hunde forraadne!

KATRINE.

Tal ikke meer om Bödler og Been. Jeg er bange for Gienfærd.
ANDERS! det lyner! saa sildig paa Aaret! vi faae dog vel aldrig
Regn i Morgen? o see! nok engang: hele Dammen blev ildröd.

ANDERS.

Luften köler sig af.

KATRINE.

Ja, lad os dog kun staae op nu.
Marken damper, og nu er det koldt og fugtigt om Aft'nen.
Kom mig ikke, og syng, som vor hæse Degn synger Amen!

DEN HALVFIERDSINDSTYVENDE GEBURTSDAG.

Böiet over Postillen, ved Ovnens varmende Side,
Sad den ærlige Dam, nu fyrretyvende Vinter
Byens Organist; i arvede Lænestol sad han;
Konstig udskaaren den var, betrukken med brunnarvet Ruslær.
Arme, Sæde og Ryg svulmet höit af elastiske Krölhaar.
Tit han Hænderne folded', og tit han med lydelig Mumlen
Læste de tröstfulde Sprog og Formanelser; men efterhaanden
Mattedes Öiet; det nu var i qvægende Middagsslum lukket.

Fæstlig med stribet Kalmanks Kasseking var Oldingen pyntet,
Thi det var hans halvfierdsindstyvende glade Geburtsdag.
Og nu havde hans Sön, den lærde Pastor i Melbye,
Nys sendt fire Flasker af gamle balsamiske Rhinsk-Viin,
Med det Löfte, at, hvis for den dybe Snee det blev muligt,
Skulde han vist ham i Dag med sin unge Kone besöge.
En af Flaskerne havde den Gamle i Dag over Borde
Glad afrevet dens Segl, og klinket med Moer, og et Glas tömt
Paa deres kiere Söns, og hans unge Kierestes Sundhed,
Som han saa önsked' endnu at see för hans salige Henfart.
Over Postillen laae vor Oldings sneehvide Lokker
Brillerne, og den Flöiels violblaae siirlige Hue

Med den Ræveskinds Bræm, og Dusk og Lidser af Guldtraad.

Moer havde prydet Seng og Vindver med rene Gardiner,
Ryddet op overalt, og feiet Gulvet i Flammer,
Over Bordet havde hun bredt rödblommede Thedug,
Renset Stövet bort af Rosmarinen ved Vindvet,
Ligesom og af Levköien og Rosenbusken i Krogen,
Samt af den grönnende Kurv ved Ovnen med Lilliekonvaller
Rundt om Tallerkner og Fade af Tin velskurede glimred'
Fra Karnissen; de to blaae-blomstrede Rostokker Kruse
Hengte hver paa sin Knag; saa det smukke Fyrfad af Messing
Manglefiæl og Stok, og den sirlige Valnödtræes Alen.
Men det grönne Klaveer af Oldingen stemt og bestrænget

Stod med sit billedbemalede Laag, og skinned; for neden
Hang et Pedal, paa Bogstolen laae den aabne Choralbog
Ogsaa Eegeskabet, med vingede Hov'der og Snækler.
Skrueformede Been, og Laaseskildte af Messing
(Dette fik Moer af sin salig Moer, Degninden, til Medgift)
Havde hun stövet af, og bonet med Vox, saa det glindsed'.
Oven stod paa Trapper en Hund, og en glubende Löve,
Begge af Gibs, og Glasse med kunstig slebne Figurer,
To Thepotter af Tin; og Kopper af Leertöy, og Æbler.

Og af den vidieflettede Spindestoel nu hun sig hæved'
Langsom, og tripped' paa knirkende Sand hen til Uhret ved Væggen
Og bandt Slagloddets Snor ved Sömmet, at ikke den Gamle

Skulde vækkes ved Glasklokkens Klang og den höymælte Kukuk;
Saae derpaa ud, hvor Sneen tæthvirvlet mod Vindverne rasled,
Og hvor den stödende Storm brused' frem i hvert Hiörne af Gaarden,
Skiulende strax alle Spoer efter Kragen, der hopped' paa Loen.
Og nu hun rysted' med Hov'det, og hviskede halv, hvad hun tænkte:

Gode Gud! hvor det stormer, og Sneen sig samler, hvor Lye er;
Stakkels reisende Folk! det er et Veir, hvori ingen,
Som forbarmer sig over sit Kræe, jog en Hund ud af Dören.
Men min Sön kommer dog til Geburtsdagen; vist, o mit Hierte
Banker mig saa; og see! hvor Katten paa Trinnet af Bordet
Snurrer, og slikker sin Pote, og toer sig om Skiæg og om Nakke;

Fremmede faae vi da vist, efter alle Fornuftiges Domme.

Saa hun taled', med skiælvende Haand hun Kopperne ordned';
Fyldte Sukkerdaasen, og bortjog de snurrende Fluer,
Som hendes Mand havde sparet med Smækken til Selskab om Vintren;
Tog to hollandske grönt beposede Piber af Hylden
Og af Kardusen Tobak paa Tintallerkenet lagde.

Nu gik hun hen, med hæs og dæmpet Stemme hun kaldte
Frem af Borgestuen MARIE fra rumlende Spoelrok,
Hvor hun det haspede Garn fra Vinden afspoelte til Vævning:
Skrab mig Kul, MARIE! her frem af Ovnen, og læg saa
Brænde og Törv derind, og Bögetræe; mag det kan brænde,

Men vær sagte, at Faer af Middagssövnen ei
vækkes;
Naar det da er brændt ned, saa skyd den
knortede Klods ind;
Thi vor gamle Faer, han klager, det veed
vi, bestandig
Over Frost, og tyer til Solen endogsaa i
Hösten.
Börnene ogsaa nok kan behöve lidt Varme i
Stuen.

Saaledes taled' hun; da skrabed' MA-
RIE af Ovnen,
Kul, lagde dygtig i, og vækkede Luen med
Viften,
Hostede, skiændte paa Rögen, og törred' de
grædende Öine.

Men nu brændte Moer paa Skorstens-
essen i Panden
Over Glöderne Kaffe, og rörte den om med
sin Træskee.
Knagende Bönnerne svedte; og bruned' sig,
medens en Taage

Dampende tyk stod op, og Kiökken og Loft giennemrögte.
Og fra Skorsteenshylden nedtog hun Möllen, og hældte
Bönnerne i dens Bæger, den mellem Knæerne satte;
Holdt paa Kassen med venstre Haand, dreied Knappen med höire,
Samled' huusholdrisk tidt de hoppende Bönner af Skiödet,
Og paa det graa Papir udgiöd grovmalede Kaffe.
Men nu standsed' hun midt i Löbet den raslende Mölle,
Vendte sig til Marie, som lukkede Ovnen, og talte:

Til, Marie! og luk den vagtsomme Hund ind i Skuret
At naar Slæden kommer, ei Faer ved hans Gjöen skal vækkes.
Men forsömmer ei Hans, för mörke Aften at hente

Brasnerne hiem fra Lars Fisker? Gaae, bring ham Posen og mind ham!
Om han ogsaa klöved en smule Brænde til Gaasen,
Som skal paa Spid; Gaae, flye ham Öxen, og saa med det samme
Stig op paa Dueslaget, og see, om Slæden ei kommer.

Saa befoel hun; da hasted' af Kiöknet den flittige Tærne,
Nedtog Öxen og Posen af sodede Væg, hvor de hængte,
Lokked' med skimlet Bröd den troe Pasop ind i Skuret,
Kramped' saa Dören til, inden hvilken han peeb og han kradsed',
Löb giennem Sneen til Loen, hvor Hans med vældigste Arbeid'
Hakkelse skar; thi han frös. Hun mindte ham, ilede derpaa
Op til Dueslaget, og pusted' og gneed sine Hænder,
Putted' dem under Forklædet ind, eller slog dem om Skuldren.

Og i den Taage af flyvende Snee hun skimtet, hvor Slæden
Strax ved Byen foer klingrende ned over Bakken; fra Stigen
Iled' hun ned, og bragte den gamle Moer dette Budskab.

Hurtig med bævende Knæ iled' Moer, höit slog hendes Hierte;
Aanden var kort, hun löb, og tabte i Löbet sin Töffel,
Tærnen gik til Porten, og aabned', og mere og mere
Nærmed' sig Klinget; og Pidskens Knald og Hestenes Trampen.
Og giennem Gaardporten ind fremsvæved' besneede Slæde,
Og ved Dören standsed' de prustende, dampende Heste.
Gamle Moer hasted' ud, og raabte: velkommen! velkommen!
Favned med Kys sin elskede Sön, som först sprang af Slæden,

Og hialp Datteren ud af hendes haærrige Fodsæk.
Löste den Flöiels Kyse, og kyssede hende; da trilled'
Glædes Graad fra den Gamles paa Datterens yndige Kinder.

Men hvor er min Fader; han er dog frisk sin Geburtsdag?
Spurgte Sönnen. Da tyssede Moer med vinkende Hænder:
Stille! han sover; först bliver qvit de besneede Kapper,
Derpaa væk ham med Kysse, du kiere, du elskede Datter!
Arme Barn! dit Ansigt er rödt som en Glöd, af den Östvind;
Men der er varmt i Stuen, og strax er Kaffeen færdig.

Saa hun taled'; paa dreiede Knag deres Kapper ophængde,
Aabnede Klinken sagte, og Börnene trined' i Stuen.

Men den unge Kone med skiönne, smilende Ansigt
Hopped' hen, og kyssede Oldingens Kind, og forskrækket
Saae han op, og han hang i hans Börns omfavnende Arme.

LUISE,

ET LANDLIGT DIGT

I TRE IDYLLER.

LUISE.

FÖRSTE IDYLLE.

Festen i Skoven.

Under det tætte Skiul af to bredbladede Linde,
Som mod Middagsheden beskygged' den daglige Stue,
Over Straataget susende hen, her sad i sin Slaaprok,
Efter Maaltid, vor Præst, ved Sandsteens-Bordet paa Stolen,
Som ved Vinter-Ovnen hans gamle konstige Gaardskarl
Lönlig skar og beströg med Hvidt og det glindsende Grönne.

Sorgfrie Oldingen sad i Elskedes Kreds, og hans Hierte
Frydede sig ved Viisdoms Ord og mangen Fortælling.
Kyllingers frydfulde Vrimmel og Perlehönen de pikked'
Bröd af Jomfruens Haand, thi hisset den trodsige Hane,
Med sine Koner vented paa Kastet, og trippende Duer
Og den Pluddre-Kalkon. I Lye af blomstrende Hyldtræ
Laae den kiekke Pakan, og gnavede Been, og knurred'
Ad den lurende Kat, og snappede sværmende Fluer.
Men den gamle Moder ved velbekiendte Fortælling
Smilede, trak saa jevnt sin Naboe, Luise, ved Ærmet,
Böiede Hovedet hid, og sagde med lönlige Hvisken:
Skal vi til Skovs, min Datter? — Maaskee du snarere vilde

Helligholde din Födsel i Lysthuset nede ved Bækken,
Siden det dog er saa heedt? — Hvi blusser du Pige saa frygtsomt?
Studsende svarede da den favre Luise sin Moder:
Ikke i Lysthuus, Mama! — det Giedeblad lugter om Aftnen
Alt for stærkt! — og især med Lilie- og Reseda Duften
Blandet; desuden den Sværm af Myg dernede ved Bækken! —
Solen skinner jo mildt, og ved Söen er Skygge og Kölhed.
Og til Præsten sagde den gamle forstandige Huusmoer:
Skal vi nu takke Gud? — Luise vil ei i vort Lysthuus
Helligholde sin Födsel, men helst i Skoven ved Söen.
Solen skinner jo mildt, og hisset er Skygge og Kölhed.
Hör nu mit Raad: Hr. Walter, den lille Grev Carl og Luise

Gaae foran, vælge Plads, og samle os törre-
de Qviste;
Men vi Gamle vil fare i Mag; til Söes vil vi
reise;
Thi vi veed jo, vor Ven, Forvalteren, laa-
ner os gierne
Baaden. Dog önskede jeg, at Papa fik so-
vet en Smule.
Middags-Sövnen for gamle Folk er den bedste
Forfriskning
I den hede Sommer, især naar Bönnerne
blomstre.

Men den ærværdige Præst i Gröndal tog
nu til Orde:
Hörer De det, min Sön! hvor flink min Ko-
ne befaler?
Dog jeg lystrer strax; i Dag kom Luise til
Verden.
Börn! vi bede til Gud, den Almægtige, be-
der med Andagt!

Og nu blottede han, den ærværdige Fader, sit Hoved,
Prydet med sneehvidt Haar; hans Isse var glindsende skaldet;
Ydmyg saae han ned, og sagde med foldede Hænder:
Gud! du mætter med Fryd alt hvad der lever paa Jorden,
Hör den stammende Tak, som dine Börn dig yde! 45
Vi er' Stöv. Bevar du os her i vor Prövelses Dage
Stedse for Trængsel og Nöd, som for Yppighed, Stolthed og Letsind,
Til vi, löste fra Stövet, gaae ind i din Herlighed, Amen!
Velbekomme Jer, Börn! — saa sagde han; alle da kyssed'
Ham med hiertelig Tak, især den venlige Datter, 50
Som til Faderens Kind sig böied' med Kierligheds Ynde.

Kierlig favned' han hende, og gyngede hende paa Skiödet.
Moderen trykkede nu de Fremmede trofast i Haanden,
Spörgende: Blev' De mætte? kun Bondemad satte jeg for Dem,
Ingen grevelig Ret; dog haaber jeg, Venner vil tage
Villien i Gierningens Sted. Nu! lyster Dem Caffe herude?
Strax paa Maden, troer jeg, de Store drikke den gierne.
Og den unge beskedne Mand gav hende til Giensvar:
Hiertelig takke vi, kiere Mama! for den gode Beværtning.
Giör dog min Carl ei skamröd! Den Gode er meer end den Store.
Sad en Konge selv i saa godt, saa fortroligt et Selskab,
Under grönnende Træer, og nöd vort landlige Maaltid,
Og han önsked' sig kræsen at sidde blandt strammede Hofmænd,

Savnende franske Retter, han vist fortiente at sulte.
Om Mama saa vil; saa gaae vi strax hen i Skoven,
Og naar Baaden lander; saa koge vi hurtig vor Caffe
Under hængende Grönt af hiin hvidstammede Birkskov.
Carl frabeder sig Caffe; den volder ham Klemsel om Hiertet.
Men den gamle Fader begyndte at vredes og skiænde:
Kone! hvad skal det til med al den megen Undskyldning?
Var vor Risengröd sveden? Var Vinen doven og skimlet?
Var' ei Ærterne friske, og Rödderne söde som Sukker?
Og hvad fattedes Skinken og Gaasebrystet og Silden?
Og det stegte Lam, og Kopsalaten til Stegen?
Var ei Ædiken skarp, og Olien söd som en Balsom?

Var' de Kirsebær sure? Var Smöret ei kiærnet af Græsmelk?
Svar! og det kraftige Bröd! saa hævet og hvidt! — Det er hæsligt,
Naar man for Höflighеds Skyld forsmaaer Guds herlige Gaver.
Sön! tag De nu min Datter, og gaaer saa smukt med hinanden,
Hen i Skoven! — kom hid, og lad mig kysse dig, Moder!
Derpaa svarede ham den gamle forstandige Huusmoer:
Skiænd ei, kiære Papa! hvem lægger vel Ord saa paa Vægtskaal?
Sov du rolig og költ i Kammeret. Nu har Katrine
Givet Fluerne Peber og Melk, og lokket os Musen
Ind i Fælden i Dag, og flittig luftet Alkoven.
Saa hun taled' og fulgte sin kiære Mand til hans Kammer,
Lagde ham Puden tilrette og slog Gardinet for Sengen,

Medens Pigen bar Dækketöi ind af det fineste Dreiel,
Og deres Helligdags Glas og hvad der var ellers paa Bordet.

Rask nu hastede Hans til Forvalteren med sin Begjering
Om hans nybygte Baad at fiske i, og til Lystfart.
Og Forvalteren strax sagde ja til Hanses Begiering.

Men den unge beskedne Mand gik glad med sin Elskte
Over Höien ved Möllen, og ned til Dalen ved Söen.
Hendes Klædning var hvid, med rosenfarvede Slöifer,
Trolöst Silkefloer bedækkede Halsen og Barmen,
Prydet med knoppede Rose. Til Skiærm for det venlige Ansigt
Bar hun en Straahat, flettet saa fiint, og bekrandset med Blaaböy.

Under denne snoede sig blödt brunglindsende Lokker,
Som et Rosenbaand, i Nakken flagrende, fængsled'.
Fiin og nydelig kigede frem af brunlige Handske
Hendes höire Haand, som költe det blussende Ansigt
Med den grönne Vifte; men sagtelig hvilte den venstre
I den Elskedes Arm, og Pigens buttede Fingre
Spillede ham i Haanden. Han nu en tryllende Gysen
Fölte i Marv og Been, han giennemfoldede, maallös,
Pigens den lille varme Haand med bævende Fingre.
Langsomt ginge de frem blandt Græs og blomstrende Urter,
Og de hæse Græshopper sprang saa lystig omkring dem.
De gik bly og i Tanker, saae ned og talte kun lidet.

Giennem lumre Dal de havde tit sukkende vandret
Ned til Giærdet, hvor Kilden saa mörk og muddret og treven
Flöd fra Sandhöi ned blandt Banker af Siv og af Skavgræs.
Og ved Elskerens ledende Haand den frygtsomme Pige
Hoppede paa de Steen, som laae til de Vandrendes Fodtrin.
Nu paa Trinet hun stod, og over Gierdet hun löfted'
Varsom det ene Been, som til Svikkelens Krone var blottet.
Bly hun ordnede Skiörtet, og sprang som en Raahind derover.
Möisomt betraadde de nu, blandt Hesselbuske, den krumme,
Giennemregnede Stie langs ned paa Siden af Höien.
Og med Stönnen begyndte den rosenkindede Pige:
Lad os et Öieblik staae! — Mit Hierte banker! — Hvor qvægsomt

Puster den köle Luft her op fra Söen! — Hvor deilig
Smiler vor Eng! — See der langstribede gule og grönne
Marker med bölgende Korn! hvor skinne de spraglede Blomster!
O, hvor det bölger sig hist med graalige Damp giennem Rugen!
Hist vor Bye med sit Krat, der ligger saa stolt og saa venlig
Ved den slyngende Bæk, og Taarnet med blinkende Viser!
Oppe det hvide Slot blandt Kastanier, foran paa Engen
Rödlige Köer, og den sölvblaa bugtende Indsöe med Skoven,
Og Höstakkerne der, Höstfolket, og nu vi selv her!
Mellem Boghvedeblomster i Snur af hiemslæbende Bier.
Seer dog omkring, Börnlille! og glæder Jer! Hör nu, min Bedste!
Vist nok bringer Mama os spanske Jordbær til Aften;

Men er Jordbær fra Marken ei nok saa söde og stærke?
Kom kun herind i Krattet! her staae de skarlagensröde.
Og nu vendte de sig til höire Side. Foran dem
Hoppede Drengen og slap i Hast den grönligē Guldsmed,
Som med glimrende Vinger sig satte paa takkede Brægne.
Men Luise stod, og böiede venlig sit Ansigt
Hen til Elskerens Kind. Fortrolig hun hviskede til ham:
Seer De, han lugter sig frem til Jordbær. Bedste, de maae ei
Trykke min Haand saa stærkt! — han kunde belure sin Lærer.
Men med bange Henrykkelse slog den Elskendes Hierte,
Da den skiönne Mund udgöd saa liflig en Aande
Paa hans Kind, og han vendte sig blidt, og kyssede Pigen.

Og med sagte bævende Mund hun vendte sig fra ham;
Men hendes Ansigt rödmed' blufærdig lig Foraarets Morgen.
Pludselig hörtes fra Krattet den Lilles raabende Stemme:
Kommer og plukker! see her er Jordbær skarlagenröde.
O hvor vi alle vil juble af Glæde, naar vi kan ogsaa
Öse vort Forraad i Skaalen, og hvor da ei Fader
Sig vil forundre! — De Jordbær paa Marken dem har dog vor Herre
Plantet selv, og med Melk og Sukker smage de prægtig.
Nu de kom og saae de svulmende Jordbær, som rundtom
Stak blandt Urterne frem med ildrödt Glimmer ved Soelskin,
Og med krydrede Lugt de giennemduftede Krattet.
Her den unge beskedne Mand med glade Forundring

Raabte: Hvor skiönt! den Rige er glad ved sin kunstige Hauge,
Som ham bringer sin Skat af hver en Soelkreds, og tvungen
Yder ham sit Hoverie, og Gud for den Arme bereder
Selv i Örken en Hauge med Frugt og Blomster og Urter.
Uden Arbeid da samler Barnet, og Oldingen samler.
Men os fattes et Kar til de saftige Bær. Skulde vi ei plukke
Hestehov der min KARL, og i löselig knyttede Klæde
Lægge Bladene, eller end bedre dersom vi skrabe
Barken af Hæsselen der, og plöke den sammen med Grene?
Eller veed maaske min CARL en nemmere Maade?
Halv fortrydelig svarede da den fyrige Dreng ham:
Er det Alvor, Hr. WALTER! — At flaae den deilige Hæssel
I dens fulde Vext med hele Klaser af Nödder?

Er der ei Siv nok i Mosen? — Og hastig er jo en lille
Frugtkurv bragt tilveie, saasnart man rigtig har lært det?
Og den unge beskedne Mand ham smilende svared':
Det har Skik og Maneer, o hvor godt, naar to er om Raadet.
Brav, min CARL! Nu vel, saa löb, min Bedste! og flæt os
Hurtig en Kurv af Siv. Vi leire os her under Hæslen
Fuld af storklasede Nödder, der hvælver saa vældig sin Skygge
Over vort fredsomme Leie. Af Jordbær pluk-ke vi ingen,
Uden et Par til Forfriskning for kiere Med-vandrerinde.
Glad iilte Drengen fra dem til sivbegroede Mose,
Medens de begge leirede sig i Hæsselens Skygge.
Men om en liden Stund han bragte stoltelig Kurven.

Snart de plukked' den fuld af saftige Jordbær paa Nodlöv,
Plukked omkaps og i Hast, og pralede tit af de bedste,
Spiste iblandt, og forærte hinanden, da nok var at vælge
Höit nu pralede Kurven, og Drengen bar den paa Armen.
Da de nu atter gik ud paa Stien, de hörte fra Siden
Giennem Dalen en Sang af halvfierdesneesaarige Væver,
Som, for svag til Væven, ved Kirkemusik og ved Gilder
Strög den brummende Bas, som af Organisten han lærte;
Ogsaa oplært af sig selv han stillede Uhret paa Slottet
For den gode Grevinde, og giorde forresten og Skeer,
Slöve, Truge og Svamp og Banke-Tærskler og Træskoe,
Og var ham Sommeren bedst; da Bær han samled' paa Marken,

Til nærliggende Kiöbstæd, og Slaaen og
Nödder og Hyben, 195
Hyld og Camelblomster, Karser, Maililier,
Skampioner og Murkler.
Og med venlig Röst Luise sagde til Walter:
Vi maae hen til den Gamle. Han plukker og
Jordbær. O skal vi?
Ilende ginge de did, og saae den syngende
Olding
Bære hankede mægtige Krukke halv proppet
med Jordbær. 200
Venlig hilste den unge beskedne Mand paa
vor Gamle:
See god Dag! saa flittig? O sæt paa Hov'-
det, Faer lille!
Skiænder I ikke paa os! — Vi selv har
plukket os Jordbær
Af Jer Hauge i Dag. I maae vide, det er
vor Luises
Födselsdag. See her er lidt! o tag det, og
drik saa 205
Jomfruens Skaal! saa sagde han og vendte
sig fra ham.

Oldingen signede begge, og Taarer skialv i hans Öie.
Og med tavse Smiil Luise hiertelig trykte
Elskerens Haand; og saasnart den tættere Dal dem beskygged';
Mödte hun strax med villig Mund hans kyssende Læber.
Giennem skiæggede Byg og Ærtemarken de gik nu
Op til Höien ved Söen, med mörke Graner bekrandset,
Og med hængende Grönt af de hvidstammede Birke.
Lyttende saae nu Luise til buskbegroede Söebred;
Sigende: Stille! det löd mig saa hunlt, som Slaget af Aarer.
Men den glade Carl, der löb foran, sig vendte og raabte:
Hurtig! der seer jeg Baaden. Nu glider den jevnt ind i Sivet.
Og de iilte med vingede Skridt. Den kölende Sövind

Pustede Skiörtet tilbage, som brusende svæ-
ved' om Pigens
Trippende Födder. Det lokkede Haar om
Skuldrene flagred'.
Men fra slingrende Baad vor Præstemand
vinked' og raabte:
Langsomt, Börn! I löbe saa raskt, som Hön-
sene fare
Over Gaarden til Pigen, der foerer dem uden
for Dören.
Datterlill'! gaae dog forsigtig, og snubl' ei
over de Rödder;
Aandelös tövede de, til Baaden landed' med
Brusen.
Glade raabte de nu: Velkommen her i det
Grönne!
Bagi stemmede Karlen, og holdt sig ved Ellen
i Vandet.
Men ved Ynglingens Haand Forældrene
traadde paa Sanden,
Fuld af Muslingskaller og Steen, og af Van-
dene dannet
Bölgeformigt, omdandset af höit optoppede
Söeskum

Blidelig kyssede nu den blomstrende Datter vor Olding,
Sigende: Hvi er Papa saa tidlig vækket af Sövne?
Nu har den hæslige Kat nok miauvet igien, eller Hönen
Lagt et Æg, og kaglet for höit, eller ogsaa Katrine
Klappret alt for stærkt med Vaffeljernet i Kiöknet,
Derpaa svarede den ærværdige Pastor i Gröndal:
Hverken har Katten mjauvet, mit Barn, eller Hönen har kaglet,
Eller Katrine klappret med Vaffeljernet i Kiöknet.
Men vor Samtale för, og din Födselsdags Glæde, min Datter!
Giorde mit Hierte uroligt. Nu frisk, Börn! Lad os faae Ild paa!
Flink og Caffee kogt! De kiere Börn har det nödig!

Saa han taled', da raabte den forstandige Husmoer:

Hans! giör Ild paa hist, ved den blomstrende Gyvel, at Vinden

Ikke puster os over med Rög. Her tage vi Sæde

Foran under den gamle Familiebög, der alt længe

Vedkiendes os med de nu alt næsten udvoxede Navne.

Her er költ og Græsset saa blödt, og den deilige Udsigt

Over Söen til Byen og frugtbare bugtende Bredder.

Samler nu Brænde, Börn! — Hvo Kiernen vil nyde, maa knække

Skallen! — Og froe de iilte nu op paa Höien, bevoxet

Med de gamle Granne og med hvidstammede Birke,

Fandt, og samlede Trödske og Riis, og derpaa de iilte

Hen paa den venstre Haand til Bögelunden i Dalen,

Hvor et uendeligt Affald af Grene rundt om forraadned'
Under affaldne Löv og Krat; men den ærlige Gaardskarl
Optog Staalets sprudende Gnist i svampige Tönder,
Stak det i törrede Löv, og svingede dette, til Ilden
Blussede frem af den tykke Rög. Da lagde han varsom
Qviste og Grantræ dertil, saa Luen glad ved det Harpix
Bragede glad igiennem opstablede Træ, og opsendte
Mörknende Rög til Siden mod Himlen, hvor Vinden nu sused'.
Ind iblandt Flammerne der han satte sin Trefod, og paa den
Den vel tillukkede Kiedel, fyldt af Kilden i Haugen.
Luen omslikkede den. Nu bruste den sydende Kiedel.

Men af Kræmmerhuus udöste Morlille sin Kaffe
Blandet med klarende Hiortetak i hin brunlige Kande;
Fyldte Kanden med kogende Vand, og satte den varlig
Over Ilden, indtil den stigende Blære var brustet.
Hurtig vendte hun Hov'det og raabte: Sæt nu, min Datter!
Kopperne frem; thi strax er Kaffeen færdig. Jeg haaber.
Selskabet ei forsmaaer i det Grönne vort daglige Steentöi,
Og at det tager til Takke med min utragtede Kaffe.
Saa befal'de min Mand, og Qvindens Pligt er at lyde.
Nu af aabnede Kurv Luise Kopperne fremtog,
Dernæst Daasen af Blik med Sukker, og Flasken med Flöde,
Ordnede det i det Grönne, og nu, da den blomstrende Pige

Havde randsaget Alt, hun neied' og smiilte saa list'g:
Tag det ei ilde op, Mama! os fattes nok Skeer!
Sagde hun; alle loe, endog den kierlige Moder,
Som bar dampende Kande frem. Men Ynglingen iilte
Til den nærmeste Birk, og skar af de hængende Grene
Smukke glattede Pinde, og deelte dem om til vort Selskab.
Venlig rakte Louise den gamle Papa og sin Yngling
Piber hid, og Tobak i blanke hollandske Daase.
Og de leirede sig i blöde Græs. Ved den Gamles
Höire Haand laae Carl, og Moerlille, der skiænkede Kaffe;
Og paa venstre Side den skiönne Louise og Valter.
Sielden smagte hun denne Drik; men af Höflighed nöd hun

Dog i Dag en Smule, og russisk Thee med den Lille.
Kierlig klapped' vor Olding sin Datter paa Kinden, og sagde:
Barn! din Kind jo blusser som Ild! Ja rigtig nok seer det
Ret godt ud; men dog for Trækvind skulde min Datter
Tage lidt meer om sin Hals. Man forköler sig snarlig i Heden.
Men hun kyssed' hans Haand, og svarte ham venligen: Trækvind
Kalder du Kiölingen, som saa blidelig aander igiennem
Breddens Eller, og neppe bevæger et Baand?
Vi gik jo saa langsomt,
Hviilte og tit i Skyggen. Det er kun af Glæde, min Fader!
Derpaa svarede den ærværdige Pastor i Grøndal;
Ja, du elskede Datter, jeg föler og Glæde, en Glæde,
Som de syngende Fugles i Skoven, som Egernets hisset,

Der giennemhopper de luftige Grene om Yng-
len i Leiet.
Atten Aar er det i Dag, siden Gud mig
skiænkde mit elskte
Nu mit eneste Barn, saa forstandigt, fromt,
og saa lydigt.
Hvor dog Tiden flyer! — Ti kommende Aar,
hvor udbreder
Deres Rum sig for os! — hvor kort, naar
vi see os tilbage!
Sandelig synes det mig, det var i Gaar, jeg
vandred'
Hid og did i vor Hauge, og pillede Blade i
Stykker,
Bedende til min Gud, og jeg nu pludselig
hörte
Dette glade Budskab: En lille Datter er födt
os!
Meget Godt og Ondt er os siden tilsendt af
Herren.
Ogsaa det Onde var godt. Hans Godhed kien-
der ei Grændse.
Husker du, Moer! engang vi efter langsomme-
lig Törke

Fik en herlig Regn? Jeg gik med Lurex paa Armen,
Ud med dig i Haugen, for ret at indaande dens Kölhed.
Regnbuen straalede skiönt, og Barnet greb op i Veiret
Efter den; hun kyssede mig, og raabte med Glæde:
See, Papa! o see, der regner jo Blomster fra Himlen!
Ströer vor Herre dem ud, at Börn skal plukke dem? Giör han?
Ja, han ströer Velsignelser ud, den himmelske Fader,
Som til Naadetegn udspendte den skinnende Bue,
Blomster og Frugter, at vi skal samle med Tak og med Glæde.
Naar paa vor Fader jeg tænker, mit Hierte sig hæver og svulmer
Mod de Brödre, som boe rundt om paa den herlige Klode.
Vel ulige af Kraft og Forstand, men alle vor Faders

Kiære Börn, som vi; hans Haand opholder os alle;
Og om föie Tid gaaer i Skumring först En, saa en Anden
Træt til Hvile, velsignet af ham, paa det kölige Leie,
Hörer i söde Dröm en Buldren af Vinden og Regnen.
Sover, og vaagner styrket og mere forstandig, Börn lille!
Alle glædes vi da, naar Herrens Morgen har vakt os.
Da erfare vi og, at Gud ei seer paa Personer.
Men at hvo ham frygter og giör hvad Ret er, ham tækkes
Iblandt alle Folk *). O Gud! da glædes vi alle,
Alle, som giorde Godt i Enfoldighed; glædes med Petrus,
Moses, Confuts, og Homer, den elskende, og Zoroaster,
Og ham der döde for Sandhed, med Sokrates, og med den ædle

*) *Petri Ord: Ap. G. 10, 34. 35.*

MENDELSOHN! — han havde aldrig korsfæstet vor CHRISTUS.
Men den unge beskedne Mand ham svar'de saaledes:
Sörgeligt kun, naar det Barn, som ahnende eller forstandigt
Agter med mere Begreb paa Faderens dannende Tale,
Troer sig sin Faders Udkaarne, hans eneste, naar det vanærer
Nidsk sin Broder i Graven, der engang om SOKRATES stræbte
Op til Menneskheds Höide; hovmodigt det skiælder og plager,
Myrder de mindre Brödre, som först begynde at stamme,
Eller udtyde sig selv, hvad Faderen sagde. Jeg hörte
Nylig et Eventyr om denne daarlige Hovmod.
Engang en Dödning fra Maynz kom hen til Himmelens Porte,
Banked' og raabte: Luk op! da saae den hellige PETRUS

Ud af sagte aabnede Dör, og spurgte: hvo er Du? —
»Katholik! — Jeg har den Tro, som ene giör salig.»
Sæt dig hist paa Bænken! saa raabte Petrus og lukte.
Derpaa kom der til Himmelens Port en Dödning fra Zürich,
Banked' og raabte: Luk op! — Hvo er du? spurgte Apostlen.
»Calvinist! — Jeg har den Tro, som ene giör salig.»
Sæt dig hist paa Bænken! — Da kom en Dödning fra Hamborg,
Banked' og raabte: Luk op! — Hvo er du? spurgte Apostlen.
»Lutheraner? — Jeg har den Tro, som ene giör salig.»
Sæt dig hist paa Bænken, saa raabte Petrus. Her sad de,
Og beundrende saae, hvor Sole, Maaner og Stierner
Gik i harmonisk Dands. De nu fortryllede hörte

Harpelyd og Sang, og aandede Himmelens Vellugt.
Deres Hierte blev henrykt til Sang: Vi troe, vi alle
Troe paa Gud! — og see! da aabnedes pludselig Dören,
Og en himmelsk Glands opfyldte den reneste Æther.
Petrus fremstod, med venlig Smiil han talte saaledes:
Have I nu betænkt Eder, daarlige Börn! nu saa kommer!
Saaledes talede disse her i Fortrolighed sammen,
Under den alt omgivende Himmels venlige Blaane.
Herrens levende Vinde omvifted' dem! Nu slog den Gamle
Öiet dybsindig ned, sad stirrende og som bedövet,
Ret som han skulde præke, med Himmelord i sit Hierte.
Först han bevæged' sit Hoved; en Taare frembröd af Öiet.

Alle taug, og saae paa den gamle Mand med Beundring.
Men nu tog han til Ord, og sagde til roselig Pige:
Syng mig den nye Sang, min Datter, som her i Vaaren
Vores Ven fra Eutin her digtede, hemmelig sneg han
Sig giennem Krattet, I gik med venlige Ernestine
Rundt om, og kaldte, du selv og Amalia, indtil I fandt ham.
Oldingen talte; med stigende Rödme blyt Pigen begyndte
Sangen, den styrked' den Gamle, i det han istemmede kraftig:

Seer, over os hvor blidelig
Sig hvælver Himlens Bue,
Seer grönnen Eng guulfarve sig
Ved muntre Morgenfrue;
Seer vaiende i Solens Skiær
De spæde Bögeblade,
Hör overalt: hvor skiönt er her!
Af tusend' Stemmer glade.

Rundt om i Buske og paa Træer
Paa ny oplives Glæden,
Her skygger kiölt! ak, aander her,
Indaander Kierligheden.
Her i Opstandelsen din Aand,
O Kiærlighed, tilbedes,
Som naar vi hisset ved din Haand
Fra Grav til Glæder ledes.

Af alle Folkefærd, som Troe
Og Farve meer ei fierne,
Frembruse Millioner froe
At boe paa nyen Stierne.
Som Brödre skal de leve der
Med adlet Aand og Ævne,
Ved Broderaand ham mere nær,
Hvem selv ei Jubler nævne.

Alt her da Ret og Kierlighed
Forene Jordens Vrimmel;
Fra samme Stöv vi stamme ned,
Os dækker samme Himmel!
I samme Soelskin færdes vi
Froe ved den fælles Gave,

Vi samtlig hvile, styrkes i,
Fremgaae af vore Grave.

Stiig, Sang! fra alle Folkefærd
Til den Unævnelige!
Hvad hvers Prophet, hvers Troe end er,
Hans Lovsang tröstig stige;
Alfader gierne hörer sig
Saa mangefold tilbede
I unge Löv som frydelig
Her Skovens Chorer qvæde.

Saaledes begge de sang, og Skoven var Guddommens Tempel,
AEdlere fölte sig alle og meer broderkierlige. Men da
Ilte Luise til Ilden og hostende stræbte at tænde
Faderens Pibe, som sluktes imens den ærlige Gamle
Tal'de saa hæftig, og nu hun gav ham den brændende Pibe.
Men hun spyttede meget, og giörde snurrige Miner.

Smilende takkede han, og kyssed' den rödmende Pige.
Og hun leirede sig. Da sagde forstandige Huusmoer:
Börn! Jer Kaffe er kold. I præke nu ogsaa bestandig!
Har I Flöde og Sukker nok? — o rörer med Skeen!
Da nu Enhver var qvæget med Kaffe og Thee i det grönne;
Skienkte Mama og for Hans, som flöitende vandred' ved Söen.
Först han vægrede sig, halv skamfuld, endelig drak han.
Nu de alle gik, ledsaged' af længere Skygger,
Op paa duftende Höi, hvor rankende Birker od Himlen
Susede, Grannesæd hævede sig med guulagtig Aarvext,
Og hvor Enebærkrat om Iettehöyen fra Oldtid,
Aagrende kröb, og stikkende Tiörn med glindsende Blade.

Enkelte bruste rundt om og Mastetræer under Skyen,
Alle böied' mod Öst, af Syv og fyrgetyv' Aarets Vinterorkan. De omskued' det vide smilende Landskab,
Sladdrede meget, og følende qvad de Sange af Ewald,
Thaarup, Pram og Storm, af Baggesen, Zetlitz og Troiel.
Sang og: *Underfuld skiön er Herrens Jord!* efter Hölty,
Ham, der smilte ad Döden, og ynked' dig ærlige Yngling.

Men til de Vandrende sagde den gamle forstandige Huusmoer:
Seer Börn! Solen nu daler snart ned til Toppen af Skoven
Hisset, og Aftenklokken brummer hid over Söen,
Og de dampende Skyer forkynde os Dug, som befordrer

Urternes Vext; men Mennesker let kan forköles i Græsset.
Vor Papa er gammel, og Jomfruen klæder sig altid
Luftig og költ; thi nu vil Æggot jo lære paa Hönen.
Kommer derfor til Bords! thi Luften tærer, Börnlille!
Ned i Dalen hun gik; og ei ugierne fulgte de andre.

Atter vare de nu paa den blomstrige Plet ved den gamle
Vidtomskyggende Bög. Da iilte Mama og Luise
Hen til Baaden ved Söen, og bragte i Kurven det fine
Dækketöi, Spiseskeer og engelske Knive og Gafler,
Bragte en Sukkerskaal af violblaae Glas og indfattet
Ziirlig med Sölv som en Kurv, en Foræring af naadig Grevinde

Bragte de reenlige Steentöis Tallerkner fra
Kastrup og spanske
Jordbær i aflange Fade og den feede Flöde i
Skaalen
Dannet af fiint Porcelain, i Form af et pur-
purrödt Kaalhov'd,
Som med varmende Punsch sædvanlig fyldtes,
naar Præsten
Fik Besög af en Ven, i Vinterens stormende
Dage;
Bragte med Vedbend omlagte Söe-Krebs,
saa store som Hummer,
Et Par kolde stegte Kapuner, indsvöbte for
Fluer,
Bragte et höitaarnet Fad med brune randede
Vafler,
Og en duftende guul Melon med grönlige
Striber;
Smör, saa pyntelig kruset, i blaalige Kande,
— paa Laaget
Laae en tyggende Koe til Haandgreb — ogsaa
en hollandsk

Ost og Faareost, og en Reddike, stor som en Næve
Til Papa; og Kirsebær, Rips baade röde og hvide.
Men Luise neiede mildt for det samlede Selskab,
Sigende: Frisk nu, Börnlille! og leirer jer her under Træet,
Glade som Höstfolk og Piger i Marken, tager til Takke
Med vort landlige Maaltid! O skiend dog ikke, du gode
Gamle Papa! — Du veed jo, i Dag har jeg Lov til at være
Ret uartig til Gavns. Du vil dog drikke min Sundhed.
Moder! du slemme Moder! du glemte nok Vinen der hiemme.

Hende svarede nu den gamle forstandige Huusmoer:
Pige! jeg troer, du primer. Det er dog rigtig en Lykke,

At det Pigebarns Födselsdag kun kommer eengang om Aaret,
Ellers satte du mig vist Stuen paa Loftet, din Galning.
See! den ærlige HANS har kölet os Melken og Vinen
Hist i Sivet ved Söen; der kommer han til os med Kurven.
Saaledes talte Mama, nu ærlige HANS med sin Viinkurv
Nærmed' sig, letted' sin Hat og til Selskabet saaledes talte:
Det er i Sandhed en ypperlig Dag: Gud Maden velsigne!
Hurtig udtömmende Kurven svarte ham præstelig Olding.
Hiertestyrkning du bringer i Mængde, HANS! see din Andeel
Blank som Guldet i Solen; min Datters Skaal maae du drikke.
Men den Lille löb hen til Busken, der skiulte hans Jordbær,
Satte den duftende Kurv paa Tæppet, og hurtig han aflog

Det bedækkende Löv, og gamle Fader og Moder
Glædtes og undrede sig, og smiilte ad Drengens Fortælling,
Roste den nætte Kurv, og de röde saftige Jordbær. —
Og i behagelig Roe de giorde sig alle tilgode
Under vidt omskyggende Bög paa blomstrende Græsplet.
Dybere dalede Solen, og göd mangefarve Glimmer
Giennem hængende Löv, og nödde dem ofte at flytte.
Röret bevæged' sig knap, og glat som et Speil blev nu Söen.
Faarekyllingen sang i eet væk og Fuglene qvæded,
Fiern kaldte Viben; Giögen nærved, og fra kornrige Ager
Lokked den streifende Vagtel, og Ringelduen i Ælmen
Kurred; og golpede Kragen med sine himmelblaa Fiedre.

Höitidsfuld aabned Papa med sin Prop-
trækker en Flaske
Og uddeelte dem til Dessert den gyldene
Rhinskviin,
Som den naadig Grevinde ham sendte, at
styrke hans Helbred,
Da hun om Vaaren kom fra Staden til grön-
nende Landgods.
Længe stod den forseglet i Præstens Kielder.
Han vilde
Helligholde med den sin kiere, sin eneste
Datters
Födselsdag. Med denne Viin han Glassene
fyldte,
Sigende til sit Selskab: Nu klinker! Luise,
din Sundhed!
Saa han tal'de, og Glassene löd' i liflige
Samklang.
Ikkun Elskerens Glas forstemmede Klangen.
Man hörte
Kun et Skrat. Men den Gamle ham trued'
med rystende Hoved:
Tusende Gange, min Sön! har jeg lastet
ham for den Uskik!

Lyder ei altid hans Glas som en sprukket Potte, og retsom
Nyere Digtersværms ubehövlede Hexameter,
Der plumper af uden Takt og Musik, saa man sig maa ærgre.
Kan han ei, eller vil han maaskee ei giöre det bedre?
Hver en Ting i Verden har sine Regler; Naar saae han
En fornuftig Klinker at gribe her oven om Glasset?
Nei ved Foden! — det klinger Harmonica liig i Lykönskning.

Og den ædle beskedne Mand ham smilende svarte:
Ikke saa vreed, min Fader! — den rosenkindede Pige
Saae med skielmske Öine paa mig, da glemte jeg Reglen.
Og nu truede ham Luise med löftede Finger,

Ildröd; og de loe ad den blidelig rödmende Pige.
Men vor Hans, for hvem Mama ved Maibusken havde
Bredt en mindre Dug, riigt læsset med Spise og Drikke,
Fyldte sit Glas med Viin, og traadde glad til vort Selskab,
Langsom, for ei den ædle Drik i Græsset at spilde,
Da han kom nær, han böied sit Hoved, og talte saaledes:
Nu med Forlov! jeg drikker; den Ære af Jomfruens Sundhed!
Böied sit Hoved tilbage, og drak og smiilte. Da sidste
Draabe var tömt, han svingede Glasset, og sagde til hende:
Gud velsigne Hende, min lille Jomfrue! hvor ofte
Har jeg dog sprunget omkring med den lille Spæde paa Armen!
Ladt hende smile saa blidt til sit eget Billed i Speilet!

Altid var hun deilig og from. Ja lykkelig bliver
Hendes Ægtemand. Skalkagtig svarte Luise:
Vil du ei frie til mig? Hans lil! jeg har i min Kiste
Mange sparede Kroner: min Fadderskiænk og mit Nyeaar.
Ogsaa forstaaer jeg Naalen til Nöd, og at knytte forstaaer jeg:
Og at brygge og bage, vel ogsaa at lave en Livret.
Men i Ordet nu faldt den gamle forstandige Huusmoer:
Troe ei den Spottefugl, Hans! vel er hun rask nok af Lemmer,
Men hun er Dig alt for lad, og de Silkehænder for fornem.

Gaae og giör Baaden i Stand til Hiemreisen; thi som jeg synes
Bliver Græsset alt vaadt! det sagde jeg nok, lad os hurtig

Reise os, ellers vi faae vor Bekomst af Hoste og Snue.
Rips og Kirsebær, Börn! dem kan I spise i Baaden.
Saa hun talede hurtig, og villig fulgte de andre.
Til Forvalterens store Baad de Bordtöiet henbar,
Traadde saa selv i den, og Karlen lagde fra Landet.

Langt fra glimred som Guld de Vindver Kirken og Slottet,
Som den dalende Soel belyste. Langs hen ad Bredden
Hang der Buske og Sæd, beaandet af rödlige Glimmer,
Omvendt, i klare Vand, og bævede over de spredte
Glindsende Skyer; og Hiorden og syngende Pige ved Koen.
Langsom roede Hans langs med Söebredden, nu omkring Röret

Og brunskaftede Siv, nu mellem Sölilier gleed hen,
Gule af Blomster og hvide, bredbladede, nu hen ad Forgrund,
Klarlig hvor Musling og Sand fremskinnede, tit han formante,
Naar i den vakklende Baad Luise til Walter sig klynged'
Men sig glædede Carl ved Söefugles Skriig over Holmen,
Ved den glindsende Giedde, som sprang saa rask op af Vandet,
Og ved Aarens Billed', der snoede sig blödt som en Slange.
Höit han hilste det Echo, der var i Ruinen paa Höien,
Snart han skieldte, og smigrede snart, og loe ad dets Giensvar.
Blidt og stille var alles Hierte, som speilklare Bölge,
Medens fornöiede Fader sin Aftenpibe sig rögte

Rolig, og snakked iblandt om lærde Ting, og om Aviser.
Men Luise holdt fast ved sin Elsker, og frygtsom hun klemte
Ham i Haanden. Da sagde den gamle forstandige Husmoer:
Hvor den tossede Pige dog skaber sig! — Er da ei Baaden
Bred og stor? Vær rolig, min Datter! eller jeg gynger.
Ellers er du saa kiæk, naar det gielder at klavre i Træer,
Springe over en Grövt, og gynge sig höit op i Luften.
Eller at gaae med Amalia, der er dig selv op ad Dage
Hen at glide paa tilfrosne Bæk, og paa Glidebanen som Drenge.
Tag det Silkeklæde om Halsen, mit Barn! thi paa Vandet
Köler Aftenluften. Forsigtighed er dog en god Ting.

Og den ærværdige Præst i Gröndal tal'de saaledes:
Vær ei bange, mit Barn! og dæk dig, bedre er bedre
Om og det unge Blad end gladere spiller i Aaren.
Gud skee Lov for den herlige Dag! og den herlige Aften
Der bebuder os Godtveir i Morgen! ligesaa venlig!
Os vort Livs Aften bebude den evige Morgen.

Mat i Vesten lyste endnu det svindende Dagskiær,
Og af Glandsen gik frem en Stierne efter den anden,
Giennemfunklende Himmelens Blaae. Nu landede Baaden
Ved den krogede Eeg paa Bredden. Liflige Vellugt

Her omdunstede dem. Men de vandrede hurtig igiennem
Den afhöstede Eng og Höets bölgende Skaare.
Og Luise oplöftede Sömmen af sneehvide Klædning,
Klokken og glindsende Strömpe viistes i Aftenens Skumring.
Saa mellem Mosens Surren, og Oldenbors enlige Susen,
Gik de langs hægnende Dige bevoxet med Tiörner og Hæsler;
Faarekyllingen peeb endnu, og skinned i Græsset
Blaalige Orm; nu gik de over Stætten og ind i
Byen, og hilste den stille Forsamling for Husenes Dörre,
Og Forvalterens Karl, der til sin Höslet i Morgen
Hvæssede klingende Lee med Hammer paa Ambolten. Uhret

Pikked i Aftenens Stilhed, og Uglen tuded i Taarnet,
Og ved Porten modtog dem Pakan med venlige Logren.

LUISE

LUISE.

ANDEN IDYLLE.

Besöget.

Roselig straaler paa Vinduet Majdags fremblussende Morgen
Saa skiveformige Billed med Pferskenes vaiende Blade
Blussed paa Væggen, oplyste Alkovens grönne Gardiner —
Hvor du ærlige Olding omsvævdes af Ahnelsens Drömme.
Vækket ved Dagens Skiær, og ved Slag af Canariefuglen;

Glad han Öinene gneed, og foldede Hænder, og takked'
Gud, der til Kald og Pligt ham ny Helbred og Kraft havde skiænket;
Gud, der i Nattens Roe saa faderlig havde afvendet
Ildsnöd og Tyvehaand fra ham og fra hans og fra Huset.
Nu han löfted' sig op ved Sengeqvasten, og langsomt
Dreied' han sig, og udrakte sin Haand, for at vække sin Anna.
Men hun var der ei meer. Da trak han det raslende Omhæng
Hen til Siden, og saae ind i Stuen igiennem dens Glasdör.
Her stod Thebordet dækket med riflede Kopper fra Dresden,
Som den huuslige Viv kun böd de fornemme Giæster,
Saasom Provsten ved Kirkebesög, og den gode Grævinde,
Og naar Bryllups- eller en Födselsdag hæderlig holdtes.

Ogsaa Kaffekanden af Sölv, som den gode Grævinde
Gav i Fadderskiænk, med Skaal og dreiede Skeer,
Blinkede stolt i Solens Glands. I sit Kiökken
Hörte han Ilden sprætte, og kogende Kiedel at bruse.
To Gange trak han i Ringen, saa Klokken klinged' i Kiöknet,
See da trippede frem i Husmoers ærbare Klædning
Gamle Mama, hun kyssede ham, og tal'de saaledes:
Er du alt vaagen, Papa? da jeg reiste mig, sov du saa rolig;
Og jeg listed' saa jevnt, og holdt mine Töfler i Haanden,
Og gik ud paa Hosesokker og lukked saa varlig.
See hvor hans Öie er klart, dog bie kun, mod Hanegal præked

Du i Drömme igien med afbrudt Stemme; og græd du;
Og saa vidt jeg forstod, saa var det Vielsestalen.

Venlig trykkede han sin Viv i Haanden, og sagde:
Rigtig! jeg viede dem. Min Text var: Vil du, min Datter!
Fare med denne Mand? og Skilsmissen klemte mit Hierte.
Men, hvor tungt det end er, at miste saadan en Datter,
Saa, hvis Enken ei blev i Naadsens-Aaret paa Gaarden,
Saa det blev alt for knapt for Börnene, eller ifald kun
I Fruentimmer först havde mig heele Udstyret færdigt,
Linned, og Skabe, og Senge, og andet Huusholdnings Krimskrams,
Som vel ei Börn og Börnebörn faae opbrugt, i Dag end

Jeg dem vied' og sagde: Vorder frugtbare Börn, og formeres!
Drag, o Datter! i Fred, og vær din AEgtemands Krone;
Thi en dydig Viv er bedre end kostbare Perler.
Giör ham idel, idel Godt, og ingentid Sorger,
Indtil Döden Jer skiller. Hvi saa alvorlig, Moerlille?
See paa mig. Vi to forlode jo Fader og Moder.
Hurtig, min Slaaprok hid, den nye Söndags af Damask,
Og min Hue af fiin Batist! jeg maae jo dog pyntes,
Naar Hr. Brudgommen kommer fra Lundbye, det saa berömte
Höyfriherlige Godses velærværdige Pastor.
Hör! der blæser jo Posten, og rasler frem over Steenvei.

Smilende svarede ham den gamle forstandige Moder:

Faer! det er ude i Kiöknet; KATHRINE vinder sit Garn af.
Talte, og gik nu til den blanke Commode af Nödtræ;
Hvor der var Flippekraver og Overskiorter og Ærmer,
Og de stive, foldede Kraver (en Pest for den Gamle!)
Og det Christentöi, der saa tit blev beundret i Kirken,
Og de flittrende Krandse saa önskte af Landsbyens Brude;
Her hun fandt og Huen, og gav ham den, gik saa til Skabet,
Hentede der til ham den blaa Uldendamaskes Slaabrok,
Bredde saa denne ud over Lænestolsryggen, og sagde:
Ræk dig endnu kun en Smule, Faerlille! for det, siger Lægen,
Tiener til Sundhed; og træk du saa i de blödere Strömper,
Som LUISE har strikket af Lammeulden fra Marsken;

At dine Been ei forkiöles, om Morgenen er det dog kiöligt.
Jeg forærer dig og det Silkeklæde, Luise
Gik med om Halsen til Hellig, og længe alt dig bestemte.
Læs först en Smule i Sengen, et Par Kapitler i Biblen
Der paa den lille Reol ved Siden, eller en Livbog
Fra den Tid, da der leved Mænd som Washington og som Franklin,
Eller den gamle Homer, der er saa god og naturlig,
At du kan give det varmt ved Frokosten; Posten har Tidsnok.
Fogdens Jörgen, som passer paa Hestene henne i Koblen,
Kommer, saasnart han hörer Posthorns-Lyd over Söen;
Og saa gaaer jo Veien den lange Vugtning til Byen.
Hist i Skoven er Echo; saa blæser den lystige Postkarl

Gierne en Morgensang; og salig Kong Frederiks Livmarsch.

Saa formante hun velmeent sin Mand,
men han hörte ei hende,
Og imens han klædte sig paa, han talte saaledes:
Moder! hvo kan nu læse; Jeg er urolig og lystig!
Snart maae han sandelig komme, maaskee vor Jörgen har slumret,
eller kanskee blæst sig selv et Stykke paa sin Skalmeye;
Sandveien er jo nu fast, fra det regnede nys;
og min Klokke
Fattes kun ti Minuter i fem; da læser jeg ofte
Min Avis. — Giv Vandglasset hid, og Bækken og Haanddug.
Blusser ikke i mit Ansigt, som jeg havde præket i Iver,
Eller med Walter talt om Amerika eller Europa;

Dette i Mulm, hiint i Daggrye af Menneskhed! aabn mig det Vindve!
Mennesket er den friske Luft saa fornöden, som Vandet
Fisken, eller at tænke frit, saa vidt som en Tanke
Hæver sin Flugt, ei ved Baand og Vold fornedret til Trældyr,
Er for Sielen! O hvor den qvægende Duft vifter ind der.
Og hvor Haugen florerer og blomstrer omfunklet af Duggens
Mangefarvede Draaber; see til Morellen og Blommen
Og paa Plankværket hist det lidet Æbletræ, hvor det
Bugnende fuldt udfolder de rödlige Smaaknopper, og den
Vældige Kiæmpe det Pæretræ hisset brammende sneehvidt.
Det er Herrens Velsignelse! O som Bier og Fugle
Kan man beruses i Duft, og synge: vi love dig Herre!

Men hvor bliver da Bruden, som ellers staaer op med vor Hane
Og besörger mig Kaffe ved Pulten; jeg har ei hört trippe
Over mig, ganske vist hun forsover Brudgommens Komme.

Derpaa svarede ham den gamle huslige Moder:
Mand! hvor du dog kan snakke, forsove Brudgommens Komme
Vores flinke Luise; nei ganske vist staaer hun for Speilet
Klæder sig, ordner sit Haar i smidig konstløse Lokker;
Ordner de Lillaslöifer, og Halsklædet, ordner den friske
Blomsterkrands, smilende huldt, og vilde sig gierne forskiönne,
Eller hun sneeg sig i Haugen og seer til sine Aurikler,
Fuld af Uroe, og röd i sit Ansigt som Himmelens Lue,

Seer tit hen over Gierdet, og hörer nede ved Bækken
Nattergalen, og hörer, med bankende Hierte et Posthorn.
Hör, hvor stöier Pakan! — Der har vi sikkerlig JØRGEN.

Mens hun taled' endnu, da ringet det rask, og KATRINE
Lukkede op, da treen ind i Reisekappe vor Brudgom.
Men bestyrted' af Fryd og Forundring iilte de Gamle,
Raabte, velkommen min Sön! velkommen! af inderste Hierte,
Trykte ham til der' Bryst, og kyssed hans Kind og hans Læber.
Nu omhyggelig Moder ham hastig af Reisetöi förte,
Tog hans Hat og satte hans Knortekiæp henne i Krogen,
Og det tyrkiske Rör, som han medbragte til Fader.

Nu du begyndte med Taarer, ærværdige Pastor i Gröndal:

Gud være lovet, min Sön! thi store Ting han udförte,
Og som Vandenes Bække Han leded' sin Menigheds Hierter,
At de alle samdrægtig Dem udvalgte til dem at være
Guds Prædikant, Naturs og Menneskheds vise Forkynder,
Der for os Stöv ere Skygger af ubegrændsede Guddom.
Udöv da stedse det Kald med Glæde, og lær som JOHANNES
Stedse det store Guds Bud: Börn elsker, elsker hverandre!
Ei med daarlig Kiv om Lærdomme eller om Dogmer vi nærmes
Gud, kun Kiærlighed, kun den evige Kierligheds Udspring
Giver os Tillid og Tro til den udsendte Frelsers Forlösning,

Som besegled' sit Ord med sin Död, os være til Lykke
Religionen, og vi ei uvirksom for Religionen,
Det De forkynde af Skrift og Fornuft; og selv et Exempel.
Lyse til Jordens og Himmelens Held! — hvad nu jeg vilde sige:
Præstegaarden, De skrev, er vakker, dens Værelser gode,
Men kun Frugten gemeen, fuld Kiökkenhaugen af Ukrud.
Mennesket er dog sært! — hvor let er ikke et Frugttræ
Plantet, og hvor riigt betaler det ikke sin Pleie!
Henved hundrede Daler löser jeg aarlig af Madfrugt
Og af finere Frugt, af Pferskener, Blommer og Æbler,
Unge Træer, Asparges, og Blomkaal, og af Meloner.
Og min Vinding forsödes end meer ved den Glæde at kunne

Vække Flid i vor Bye ved Raad og Daad og Exempel.
Sön! en Foræring af mig — det veed jeg — sætter De Priis paa.
Til en Brudegave vil jeg Dem skiænke min
FLEISCHER.

Faer! saa sagde den kloge Mama, og klapped' hans Kinder,
Strax er du i din Oekonomie. Hvorledes var Natten?
Ventelig kold, min Sön? Det er ret ilde, at Tiden
Falder Dem saa knap i det nye Kald, De har faaet.
Reise mig fem Miil om Natten i Dug og kiölige Taage
For at besöge sin Brud! hvor samvittighedsfuld; kunde Degnen
Ikke til Nöd opbygget hans Sogn af den ærlige
BROCHMAN.
Drikker min Sön et lille Glas paa fastende Hierte?
Eller Kaffe allene? — Da svarede Præsten fra Lundbye:

Kiære Mama! kun Kaffe! — jeg fryser en Smule; i Nat var
Veiret vel lummert og klart og Nattergalen i Krattet
Lokked, mens Maanen ved Randen gleed blidelig ned mellem Dufter,
Og vore Heste tit studsed for Vognen ved glindsende Konmoed;
Dog just ligesom Dagen fremgryde, bitterlig Vinden
Blæste fra Söen, til Solen sig hæved med yndige Straaler
Skinned paa Gröndals Tage, det spidse Taarn, og paa Præstens;
Langsomt aged imedens den ubarmhiertige Postkarl
Giennem Gruset, thi lidt for stærkt han nok letted' paa Glasset,
Saa han nikked bestandig, og vanded hans Heste til Slutning.
Ogsaa betænksomme Hyrde, der vogted de græssende Faar hist,
Vaagnede nu, og kröb frem af sin Bredde-hytte med Hiul til,

Og saae efter den bieffende Fix og holdt Haanden for Öiet,
Derpaa raabte han höyt og skiændte, og jog den tilside:
O Guds Fred Hr. WALTER! hvor gaaer det? velkommen i Gröndal!
Raabte han, da han löb til over Brakmarken, trykked mig kraftfuld
Haanden, og spurgde en Deel, og glædde sig ved, at han saae mig
Mindre smækker, fortalte om Börn og om Faar og om Kone,
Og om den nyelige Paaskemusik hvor jeg savntes, desværre!
Neppe Toget gik frem; da mödte mig syngende Skytte.
Studsed' begyndte med Latter: aha! den listige Jæger:
Der bortpudser den deilige Hind, den raske LUISE!
Mellem os sagt, vi sendte en deilig Raabuk til Præsten,
Der fra Vildbaneynglen sig havde vovet herover.

Her mig Fiskeren hilste ved Bækken, og viiste fra Baaden
En forfærdelig Aal, der klar sig dreied i Solen.
Tæt ved Byen jeg mödte endnu uddragende Plougmænd,
Ole Ravn med det kloge Ansigt og den unge Hans Persen.
Hilsed, og vilde talt; men hurtig paa raslende Steenbroe
Flöi jeg forbi, og sprang af ved Kroen og bag omkring Kirken.
Her er et tyrkisk Rör, og ægte Virginia-Knaster.
Kiære Papa! den stiger i Veiret som Balsom, og see kun,
Röret er Rosentræ, og Hov'det af Seglleer fra Lemnos.
Saa han talte, og Præsten beundred og modtog med Glæde,
Hvor saa langt og saa rankt det Rosentræsskud gik i Veiret,
Blank af brunlige Lak, og med Mundstykket af Bernsteen.

Höyt nu du hævede Stemmen, ærværdige Pastor i Gröndal:
Hvilket et Rör! det har Deres Ven fra Constantinopel
Sikkert bragt med! see hvor stort, ja ved Mahomed, over min Isse
Naaer det mig; men, min Sön! til at tænde den Pibe behöves
Vist en Cirkasserinde, og han mig röver Luise;
Ogsaa i Lænestolen maae jeg mig strække som Mufti,
Som en Vizir i Kaftan paa Damasceniske Sofa.
Hurtig at pröve Virginiaknastren! Moer, siig til Trine,
At hun bringer levantiske Drik, og en brændende Voxstabl.
Kald mig saa og paa Luise! — Kun Provsten ikke faaer Nys om,
At det tyrkiske Kram vanhelliger præstelig Læbe!
Men med ængstelig Stemme begyndte trolovede Yngling:

Kiære Mama! er Luise ei vel! hun pleier jo ellers
At staae tidligen op og skiænke Fader hans Kaffe.
Smilende svarede ham den gamle huslige Moder:
Doven, min Sön! jeg vedder, at hun har Øret ved Puden.
Og nu iilte hun ud, og sagde til gamle Kathrine,
Som med Tridsen opdrog den drybbende Vandspand af Brönden:
Hent saa Kanden af Sölv, og spaae dig, kiære Kathrine!
Bring os Kaffeen klaret, og saa en brændende Voxstabl.
Ikke for svag, som sagt, den levantiske vil ei fortyndes;
Sæt saa forsigtig Kanden paa Glöder, medens den tragtes.
Stik mig saa hurtig i Haugen de frisk opskudte Asparges,
Skiær og den unge Spenat; jeg tænker, vi indbyder Grevens.

Kom kun HEDVIG nu snart fra Malkningen uden at sladdre,
At hun fik strax Karusser og Gedder fra Fiskeren, rev mig
Lövhytten peent og Gangen; thi saare let kan det hænde
Fader befaler Maaltidet der, hvor fra nedlagte Stene
Kilden nedrisler i Bækken, foran Kastanien blomstrer
Og den böiede Ellegangs Löv endnu glindser. O see dog,
See hvor Hanen paa stablede Brænde med Hönsene löber,
Trodsende fordrer sit ÆEde, og ÆEnder fra Kiæret; og hisset
Klukkehönen med Kyllingerne! Taalmodighed! snarlig
Skal jeg bringe jer alle Havre og Klid ned i Truget.
Men hvad var det, der glimted saa hastig der forbi Giærdet.
Alt et Besög! ja, i Sandhed! AMALIA selv med den Lille

Saa hun talte, og ilte til Præstegaardsporten; fra Skuret
Hoppede Pakan venlig knurrende frem; hun hæmmed dens Kiærtegn.
Saa hun raabte imöde, den gamle forstandige Huusmoer:
Börn! saa tidlig i Luften? o tænker engang! min Luise
Sover endnu som en Steen, og Brudgommen er alt i Stuen;
Trin De nu ind! jeg skal vække; hvor vil sig Datterlild skamme!
Saavidt Mama, Amalia klapped med Latter i Hænder,
Men hun dæmpede Stemmen og talede lystig tilmode:
Ak uskyldige Glut! du sövnlös har ligget, og tænkt paa
Brudgommen, da svandt din Tanke bedövet af yndige Drömme
Mellem Philomeles Brudesange, o Moer! lad mig raade!
Jeg hende vækker med Hvisken og Kys; og naar hun opfarer!

Spotter jeg: smyk dig mit Barn: din Brudgom venter med Længsel.
Hende med truende Vink saaledes Moderen svarte;
Hvis mig AMALIA vover min arme Pige at spotte!
Rask ind i Værelset nu, og hils paa den unge Hr. Pastor!
Thi ham gielder Besöget dog egentlig! Ikke for ivrig
Kiælet om WALTER, jeg taler for ramme Alvor, min Pige!
At ei Bruden skal ærgres over Veninden, Hvis I er kloge!
Börn! kommer ligefrem hid paa et Stykke Raadyr til Middag!
Og paa et venligt Ansigt; jeg ogsaa skal bede Grevinden.
Der vil da blive leet efter Hiertens Glæde, og sladdret,
I det Lysthuus ved Bækken, eller under Pæretræet i Blomster,
Der ved sagteste Vindpust med hvidt overregner os Bordet;

Men i al Verden! hvad har De at bære der under Saloppen?
Og den roste Grevinde Amalia sagde til Giensvar:
Eia! vidste De det, Moerlille! undtes vel gierne
Mig den Glæde at hente Luise flux op af Sengen.
En ærværdig Talar til Höjtidssamarin har jeg
Af det fineste Taft, og tolv Bladkraver værd at betragte.
Den skal han bære i Dag, for ret at see ærbart, ærværdigt
Ud. Kun Skade han fattes Præsteparykken med samt den
PibedeKrave! alt for latterlig skrider en Nyskabt
Frem i lange Ornat, og löfter den hindrende Söm op.
Saa den muntre Grevinde Amalia; hurtig hun flöy da
Ind med lettere Gang i Stuen, hvor Yngling og Olding
Dybt i Samtale var om lærde Ting og Avisen.

Sagte hun aabnede Dören, og just som de vendte sig fra den,
Sprang hun til, og helste den glad sig omseende Yngling.
Men Moerlille gik op ad Trappen til Kammeret, hvor den
Raske Luise end slumrede, traadde da varsom og veyed
Sig paa Tæerne, at det ei skulde knirke i Gulvet,
Og hun öyned i Sengen den rosenkindede Datter,
Der havde ovenpaa Teppet lagt sig fuldpyntet i Sengen,
Hviid som den forrige Dag i rödmende Skiær af Gardinet.
Nu da Datteren blidelig aandede, stod hun, betragted,
Böied sig, kyssede Kinden, begyndte sagte med Hvisken:
Hvad, uartige Barn! Syvsoverske! endnu du drömmer!
Saa dine Kinder de blusse og det end fuldkommen paaklædt.

Alt for magelig er du! Höyt staaer Solen paa Himlen!
Længe alt qviddrede Svalen; og Svinehyrden alt tuder;
Smaabörn, troer jeg alt, gaae med deres Frokost i Skolen
Op da Pige! at mönstre de frisk udsprungene Blomster,
Og om sig Rosen i Potten har aabnet ved Morgenens Straale.
Bind den duggede Blomsterkost, læg den hen i Alkoven,
At din Fader kan glædes og undres, saa snart som han vaagner,
Spörge saa, hvo der har giort det, fortælle dig, hvor du er artig.
Alt har din perlede Höne kaglet nede i Stalden;
Gaae du, og sög om dens Æg, för Ilteren henter det for dig!
Men nu sover mit Barn! med duftende Blomster i Stuen
Det er farligt for Hovdet, især Muskathyacinther!

Saaledes talede hun; da opfoer Pigen af Sövne,
Saae sig forvirret omkring, og sukkede dybt fra sit Hierte.
Stöttende nu den glödende Kind paa sin Arm hun begyndte:
Kiære Mama! er det dig! hvor kom det sig! har da den slemme
Blomsterduft dövet mig! ved det aabne Vindve, jeg meente
Giör en Bouket ingen Skade, og det er snart lutter Aurikler.
Lummerheden mig hindred i Gaar i at sove; den Gang nu
Vægteren herraabte *eet,* sprang jeg fortræden af Leyet!
Klædde mig paa, og saae paa de funklende Stierner i Vindvet,
Kiölet af aandende Vind, og saae paa Egnen i Maanskin,
Hvor Philomeles Sang rundt om i Veddestriid toned',
Ogsaa Sangen paa Blegen, og Hyrdens eensomme Flöite,

Skued Dalens graa trækkende Duft, og den rislende Vandbæks
Klare Ström, og Himlen igiennemslynget af Kornmoed.
Endelig nærmedes Sövnen; i Klæderne jeg mig da lagde,
Indslumred lidt efter lidt, og hörte i Drömme bestandig
Nattergalens Sang, og Susen af viftende Linde.
Men ret en urolig Sövn! O! siig mig bedste blandt Mödre,
Siig mig, om alt Georg har hört det blæse ved Skoven.
Laae jeg for lavt med mit Hoved! mit Hierte banker saa voldsomt!
Smilende svarte derpaa den gamle forstandige Huusmoer!
Banker dit Hierte, min Datter! nu nylig kom Claus med Avisen.
Der staaer i om Amerika og om Gibraltar, og der staaer
Ogsaa om Parlamentet, og om Hans Helligheds Reise.
Ivrigen læste Papa, og glemte at stoppe sin Pibe,

Og er der nede et Brev til Jomfrue Anna Luise;
Wälters Haand, som jeg troer; dog kan jeg ei sige med Vished.
Atter begyndte med Kiærtegn den venlige skiönne Luise:
Virkelig Brev! du smiler! o Moder! o vær dog ei grusom!
Tænk hvad bryder dog mig Amerika eller Gibraltar;
Hvad bryder mig Parlamentet eller Hans Helligheds Reise!
Siig! du har selv været Brud; o! siig mig dog, er han alt nede?
Hende svarte derpaa den gamle forstandige Huusmoer:
Datter! det vil jeg paa Ærlighed sige dig: Just nu besögte
En os i Reiseklæder, og bragte et Tyrkerör med sig
Rosentræesrör og et Hoved dertil af Segljord fra Lemnos,
Vor Papa til Behag, en Yngling vakker og artig,

Höy og deilig af Vext, med intet Præsteligt ved sig.
Denne erkyndigede sig, som Skik og Brug er hvorledes
Vor Jomfrue Datter befandt sig; AMALIA som i det samme
Indtreen, han hilste, som gammel Bekjendt; kom selv, og betragt ham
Saavidt Mama! i Rusen sprang Pigen hastig af Leiet
Slyngede Armene fast om Halsen paa hende, og afbröd
Talen med brændende Kys, og skreeg med Begeistringens Tone!
Moderlild! glæd du dig dog! den bedste Mama skal du være!
Du skal pynte Bruden, og Bryllupsdands skal du dandse
Skal og selv blive Brud, og Brudgom vor Fader skal blive
Hurtig ned at hilse den vakkre artige Yngling!
Hende svarte derpaa den gamle forstandige Husmoder,

Pige du er fra dig selv, til sin Brudgom maae man gaae ærbar;
Saa var fordums Maneer, med sædelig nedslagne Öine,
Sværmerske! vil du gaae ned paa Hosesokker! tag Skoe paa!
Og hvor Halsklædet hænger, fy skam dig, du hæslige Pige!
Saaledes skiændte Mama, og Datterlild rödmende yndig
Hyllede hurtig den skiönt frembölgende Barm udi Silke,
Spændte derpaa, tit feil, sine Skoe med zittrende Hænder
Fast om de deilige Födder, og iilte afsted; nedad Trappen
Flöy hun bange af Længsel; og som hun aabnede Dören
Gav hun et Skrig; thi hilset med Latter af ventend' Veninde
Sank hun, ak! hen i Favn paa usigelig salige Yngling.

LUISE.

TREDIE IDYLLE.

Bryllupsaftenen.

Hvo som nys har besögt vor Præst i Grön-
dal, han kjender
Ogsaa hans store Stue, hvor för var knudre-
de Leergulv,
Og den luftige, store Kamin, smaaerudede
Vindver,
Blinde af Ælde og Rög, fuld af Oldtids far-
vede Vaabner,

Gamle Gothiske Döre og skimlede Skabe i Væggen.
Men den fromme Oldings Formaninger rörte dog Sognet
Endelig; da blev den bygt til Beværtning for ædlere Gjæster,
Dækkedes med Paneel og Betræk, fik varmende Trægulv
Og blev prydet med ziirlige Ovn og engelske Vindver,
Ud til Haugen og Söens den skovbegroede Bugrning.
Hvo ham nu besöger, den viser han gjerne sin Udsigt,
Og hvor smuk og beqvem hans Stue blev, og beregner
Hvad det har kostet, og roser Sognets Forstandere. Rundtom
Hænge paa Væggen Familiens Billeder alle,
Hver i sin gammeldags Pynt; hver Mand har Bibel i Haanden,
Og hver Qvinde holder en Persikke eller en Rose.

Komne hiem fra höstlige Mark, som ganske var skiult med
Glindsende Spindelvæv, stod her den gode Grevinde,
Hendes forlovede Datter, AMALIA, CARL og den Lærer,
Som ham i WALTERS Sted underviste. Lyttende stod' de
Om det skiönne Claveer; thi LUISES Elsker saa frydfuld,
Qvad, o SCHULZ! din besiælende Sang i Strængenes Toner.
Ofte blandede hun og AMALIA liflige Stemmer
I hans Qvad, og stundom vor Olding brummede Bassen.
Nu fra Kökkenet kom den gamle, forstandige Huusmoer,
Nærmed' sig, klappede jevnt paa AMALIAS Skulder, og sagde:
Bogen til! veed I ei Börn, man kiger sig starblind i Skumring
Og I behöve dog Öinene længe. Laan mig den Frugtkurv:

Kiære Barn, og skræl med din Kniv med Sölvbladet Frugten,
Giv Amalia der det spraglede Gravensteens AEble,
Hun holder af, og troer jeg ej, Bergamotten er ilde
Og den franske Pære, den graae, saavelsom den hvide,
Druer er skiönne i Aar og Fersknen saa stor og saa saftig.
Men De veed nok, Carl, man visker Fnuget af Blommer,
Föler, hvor Stenen er lös, og seer, om de rynkes ved Stilken.
Disse har min Hans nu nylig rystet af Træet.
Skaf os og Lys, mit Barn! og den grönne Skjerm til Grevinden;
Thi jeg haaber dog, De gjör os den AEre at blive
Paa et Smörrebröd; vi gi'r det saa godt som vi har det.
Venlig svarede nu selskabelig gode Grevinde;

Vi havde saa i Sinde at bede os selv; giör blot nu ingen Anstalt!
Men den ærværdige Præst i Gröndal tog nu til Orde:
Kone! man skuffes saa let ved Forventninger. Tal du kun Sandhed!
Smörrebröd betyder et Par Kramsfugle og Drosler,
Kanske Æblegröd til; efter Ordsproget hörer det til med.
Og i Ballen pladsked' en guulagtig Fisk som en Giedde,
Eller maaskee der var' to; dog det er kun en Formodning;
Men til lille Carl skal komme en Potte Kartofler,
Klare som en Chrystal, i Skallen, af Smag som Castanier,
Af den hollandske Art, og en uforlignelig Marskost
Vække til Törst; saa med eet os purpurrödt Kaalhoved fryder,
Som, til Priis for min Stand, er fyldt med styrkende Biskop.

Men hvoraf kan det komme? I Dag er mit Lune, som naar man
Pönser paa noget Godt; eller nys har faaet det fuldfört.
Saaledes fyrige Olding, og rykked paa Flöiels Kalotten
Som bedækked' hans Isse i hellige Embeds Forretning,
Naar han med graanende Haar dig ligned, mildtalende Spener!
Vel Grevinden, og datterlig öm Amalia, vilde
Han skulde tage den varmende Hue som Fader i Huset.
Og sin Helligdags Slobrok; men det afslog han dem begge.
Men da Luise nu havde skrællet og budet dem Frugten
Ilte hun ud, og aabned' et Skab i den daglige Stue,
Tog Sölvstagerne frem, og i hver hun satte et Voxlys,
Som den huslige Viv kun böd fornemmere Gjæster,

Saasom Provsten ved Kirkebesög og den gode Grevinde,
Og naar hun helligholdt sit Bryllup eller en Födsel.
Disse tog hun nu frem og de Staallyssesaxe med Fiedre,
Derpaa hun iilte til Köknet og sagde til gamle KATHRINE:
Tænd de Lys, og bær dem saa ind, min kiære KATHRINE!
Og saa glemmer hun ikke den grönne Skiærm til Grevinden.
Jeg imens vil gaae ned og hente fra Kielderen röd Viin,
Og Pommeranzer til Biskop, og purpurfarvede Kaalhovd
Sukker staaer der i Kammeret; Resten det veed hun Beskeed om.
Hende svarede den tienstagtige gamle KATHRINE:
Strax paa Timen min Hierte! saasnart jeg har faaet det trykte
Forklæde for; thi ellers vil Herskabet rigtig belee mig.

Da nu Luise steeg fra Kielderen op med sin Byrde;
Smutted' den muntre Grevinde, Amalia, bag ved Kathrine,
Ud af Dören, og sagde til Præstens blomstrende Datter:
Kom lidt op paa dit Kammer! dig anstaaer det dog ikke
At lave Maden til os i Kiökkenet, gode Luise
See hvor leeformig Maanen der, blank som Sölvet, hensvæver,
Skinner saa lige herind? Man sladdrer herlig i Maanskin.
Inde holde de Raad om Havens Dyrkning i Lundbye;
Men træd sagte, min Glut; thi ellers kommer din Brudgom.
Strax Luise gav det, hun bar, til gamle Kathrine;
Og formanede hende, og fulgte saa sin Veninde
Sagte op ad Trappen, og skiændte, da Trinene knirked'.

Begge traadde nu ind i det maanebeskinnede Kammer
Haand i Haand, hvor ved fælleds Arbeid tit begge sig glæded
Eller ved sindrige Bog og de stille Pigesamtaler.
Og til sin Legesöster vor Brud begyndte at tale:
Sæt dig her i Stolen, AMALIA! hvor jeg saa ofte
Sad hos dig; snart skiller os Afskedens bittere Time.
Saa sagde Bruden vemodig, til hende med hiertelig Haandtryk
Men AMALIA gik til Vindvet, stirred' paa Maanen
Og de svævende Skyer, som med ustadige Klarhed
Skjulte og blottede den, og nu trak mörkere sammen;
Saae, hvor det gule Löv fra Gaardens Træer af Vinden
Hvirvledes, bölgede sig, og spredtes med gyselig Raslen.

Grundende stod hun og tav, og Maanen beskinnede Taaren,
Som randt ned af blussende Kind, men kiæk hun dog holdt sig,
Vente sit Ansigt mod Mörket, og sagde med konstlede Letsind:
Tal, som det sömmer en Brud, lidt muntert, Intet om Afskeed,
Helst i Aften, da Kammer og Seng er prydet til Bryllup.
Skade for lille Luise, den muntre, hoppende Pige!
Bliver saasnart til Huusmoer, der ydmyg maa lyde sin Huusbond!
Manden kysser ei meer med Beskedenhed eller med Rödme,
Nei, han favner sin Viv paa Herreviis, og han forkysser
Hendes Kind med stikkende Kys, saa ofte han lyster:
Alt er lovligt og ret. Til Slutning maae hun og vugge.
Siden du er saa smuk, hvi tog du saa villig dit Aag paa?

Truende gav da hende den skiönne Luise
til Giensvar:
Spotterske! ikke saa trodsig! thi dette skalkagtige Öie
Funkler ikke forgiæves; og föler jeg ej, hvor
det banker
Her i din bölgende Barm? — Een Pige vægrer
sig mindre,
Og en anden meer; men ingen fölger ugjerne.
Hvorfor hielper man ellers saa flittig at faae
Venindens
Brudeklædning istand, eller Brudekrandsen,
med Glæde
Under Nynnen og sagte Sukke og lydelig
Latter.
Men du maa dog see, hvordan vor skiönne Besætning
Af naturligt Moos og purpurfarvede Taftes
Roser, tager sig ud paa det glindsende Atlas.
I Morges
Fik jeg det færdigt i Smug for ei at forstyrres
af Walter.
Saa Luise og tog den melkehvid skinnende
Klædning

Frem af Komoden og viiste ved Maanens mattere Straaler.
Længe Amalia bredte den ud og besaae den og sagde:
Jeg misunder den Pragt, men takke maae du mit Opfund.
Men vi skulde dog see, hvor du vil see ud, naar i Morgen
Du i den skiönne Hædersdragt vies hos os af din Fader?
Her i Vindvet staaer jo Myrthe-Træet til Krandsen.
Smilende svarede da vor Præstes blomstrende Datter:
Hvad du dog kan falde paa for Galskab, du Galning! saa skal jeg
See min Amalia lege til Slutning som taabelig Pige;
Slaae da først Skudden for Dören! hvor let kan Elskeren komme!
Talte og tog af sit Hoved den deiligformede Filthat,
Hvid og blöd som en Flöiel og rundtom med brunlige Floskant;

Löste Castaniehaaret, som giöd sig i skinnende Lokker,
Uudskiammet af Meelstöv ned over deilige Skuldre.
Men AMALIA stod og glattede Haaret saa sagte
Med vidtandede Kam, og glæded sig over de Lokker.
Ordnende fletted' hun dem paa attiske Jomfruers Maade
Saasom Praxiteles fordum og Phidias danned Himlens
Piger, eller sig selv Kamenen Angelika maler.
Saa hun skabte den löse Flætning, der bölgende svulmed
Og med skiödeslös Svingning var rullet tilbage paa Issen.
Men om snehvide Nakke svævede fineste Kröller,
Smuttede bort fra de andre; og foran, om Hals og om Skulder,
Ned paa bölgende Barm hang tvende slyngende Lokker.

Nu hun plukkede Grene af Myrthetræet i Vindvet,
Bandt med Silke Krandsen; og hun, som selv var den værdig,
Krandsede dig, du Ædle — og venlig omslyngedes Krandsen
Af det lokkede Haar og Fletningen skjulte den bag til.
Og Amalia neiede blidt, og huldelig sagde til Pigen:
Brud! dit Hoved er pyntet; som Gratiernes og som Hebes,
Naar de i Vaardands sig samler om Aphrodite; nu klæd dig
I den deilige Klædning; men til den Brudestads passed
Ikke en finere Særk og Silkeströmper sig ilde.
Nikkende svared derpaa den rosenkindede Pige,
Mange Tak! jeg bærer min Særk, som det bör sig en Pige,
Stedse af fint og selvspundet Lærred! see her kun i Halsen.

Hvortil ellers den pæne Spindrok, mig Fader forærte
Til at spinde de fineste Traader, mens under Snurren
Han om lönlige Vinteraftener læser eller fortæller
Os Historier. Spögen med Silkeströmperne kunde 165
Endda gaae an, naar min Brudejomfrue saaledes behager.
Strax hun Strömperne hented', og Skoe af stadseligt Atlas,
Vendte sig bort, og afkrænged lyse Strömper af Bomuld
Hyllede hurtig i Silke de smaae, fintrundede Födder.
Sædelig nærmed sig saa, og herlig funkled i Maanskin 170
Hendes Spœnder af Sölv. Nu rask hun kasted af Skuldren
Lette olivfarvet Dragt med glimrende Staalknapper prydet,
Over Stoelryggen tog da af Hænderne paa sin Veninde

Bryllupsklædningen med en Bort af Mos og af Roser,
Der efterligned den deilige Vext og sluttede blödt til.
Ikke betyngedes Hoften med göglende Modes vanskabte
Pölser; snart med AMALIAS Hielp nu smuttede Pigen
I sin Klædning, som rislende nedflöd om hendes Födder.
Lyst beskinnet af Maanen og nemt hun den snörte om Barmen,
Som, ei taalende Tvang, sig hæved i Ungdommens Fylde
Og et Slör af Flor, som fineste Taage den skiulte.
Saa i liflige Mai-Nat der ofte svæve om Maanen
Tynde Skyer, som blotte kun dens yderste Kanter.
Men AMALIA kyssed' vor Brud, og sagde med Varme:
Du livsalige Pige! hvor rank og stolt er din Skabning.

Yndefuld gaaer hun, som om hun svæved; hvor elskeligt er ei
Dette Engle-Ansigt! den Rosenkind fuld af Uskyld!
Og det skinnende Blaae i Øiet! — See du dog paa mig!
Kom og betragt dig i Speilet! og skam dig, du er saa deilig,
Tag det Smykke her! mit Bryst har varmet det. Tag det
Til Erindring om mig! det er mit Navn, der er slynget
Af mit eget Haar, og en flettet Lok af det samme.
At naar du tager det om, du og fiern kan mig ihukomme.
Nu hun bandt Luise det skiönne Smykke om Halsen;
Aflangt var det; dets gyldne Rand med Perler omringet
Og af slebne Chrystal var Haaret og Navnet beskiærmet.
Og de favned hinanden, de tvende ömhiertede Piger

Hæftigt med lange Kys, og lovede evige Venskab.
Heedt fremtrængende Taare blandedes, men i det
Bankede Brudgommen paa og prövende Dören at aabne.
Rystede den. See da sprang Amalia hurtig til Dören;
Og slog Skudden leende fra, og i Kamret han traadde.
Nu den rödmende, skielvende Brud hun snapped' ved Haanden,
Og fremstillede hende i Hast for den studsende Brudgom.
Neiende nu begyndte Amalia lystigt tilmode:
Brudgom, saa vil Luise see ud i Brudepynt i Morgen
Har jeg gjort rigtig? see opmærksom til, om Pigen er vakker?
Saa hun talte, men Brudgommen stod forstenet og maallös
Som en Landmand, hvis Hierte med söde Henrykkelser næres

Af Humanitet og Natur, og Kunsts efterlignende Skiönhed,
Glad i fuldeste Blomster Æbletræet betragter
Det han plantede selv paa sit Yndlingssted i sin Hauge!
Længe glæded han sig ved de svulmende Knopper; nu kaldes
Han i Forretning til Staden, da færdig han vender tilbage;
Förer hans Viv ham i Haugen og viser ham blomstrende Frugttræe
Fuldt af rödlige Buske, som Aftenguldet beskinner;
Og som ved Bæven i Vestvind udaander sin liflige Vellugt: —
Studsende skuer han længe, og favner den elskende Mage —
Saa og studsed den unge Mand, da han skued' sin favre
Smykkede Brud; hans Hierte slog af ængstende Vellyst.
Hastelig sank hun nu til hans Barm med kiærlige Favntag,

Og de Elskendes Siæle berustes af Himmelens Glæder,
Og i et langt og bævende Kys de smeltede sammen.
Endelig sagde Luise, den favre Möe, til sin Elsker:
Men du holder dog af mig, min Brudgom! Klæder den Pynt mig
Er jeg ogsaa ret smuk? — Amalia fristed' mig til det.
Og med hiertelig Stemme begyndte den elskende Brudgom:
Deilig er min Luise, og blid, som en Engel fra Himlen,
See ej saa smægtende paa mig, du Yndige! eller jeg kysser
Disse Öine til, der fortrylle saa ganske mit Hierte
O du min, og for evig! kun nogle Timer og evig
Er vi foreente, og af den redeligste blandt Fædre
Ere vi signede og af den redeligste blandt Mödre.

Men kom dog ned med du söde Brud; thi din elskede Fader
Sig dog maae glæde, og Moderlild glædes, at du er saa deilig.
Saaledes Ynglingen talte, og hvad forestod ham, ei aned,
Hurtig tog hende ved Armen, og bortförte, mens hun forgiæves
Bad om Amalias Hielp, med blideste Magt ud af Stuen.
Da det lystige Tog ned af Trapperne tumled'
Spögende, ilte Mama af Köknet, at see hvad det gieldte.
Heel forundret da raabte den gamle, forstandige Husmoer:
See mig engang de forviltrede Börn! de færdes og stöie,
Som, naar Fuglene vil, om Foraaret, samle til Rede.
Giv kun Taalmodighed lidt! end tidlig du slipper fra Krandsen
I Konehuen mit Barn, da sidder man rolig og ruger;

Gaae nu adstadig ind, Uartige, at sig din Fader
Og Grevinden kan glæde, hvor Datteren ikke er vakker
Under sin Hæderskrands! hende Brudgommen ærbar ledsage!
Hende svarte derpaa den rosenkindede Datter!
Skiænd paa AMALIA, Moder! Forförersken, hun duer ikke!
Men nu dreiede Moderen Grebet af blinkende Messing,
Lod saa Börnene gaae foran; derpaa fulgte hun efter,
Pludselig ilte fra Elskerens Haand den blomstrende Pige,
Hoppede frem, og nu hun begge Armene slynged'
Fast om Faderens Hals, og kyssede ham, Munden og Kinden
Ogsaa Panden, og hvilte usigeligen beveget
Sin taarevædede heede Kind paa den studsende Oldings.

Maallös trykkede han sin Datter til bankende Hierte
Og med Henrykkelsens stammende Lyd omsider han raabte:
Gud velsigne dig, min allerkiæresteDatter! 260
Han velsigne dig her paa Jorden og hisset i Himlen!
Jeg har været ung, er bleven gammel, og megen,
Megen Fryd har jeg smagt fra Gud, og mangefold Kummer
I afvexlende Liv, og Gud har jeg lovet for begge!
Gierne vil jeg nu lægge dette sölvgraae Hoved i Graven 265
Til mine Fædre, thi lykkelig er nu min elskede Datter!
Lykkelig, siden hun veed, at Gud, som den kiærligste Fader,
Pleier sine Börn, os signer med Fryd og med Kummer.
Underlig röres mit Hierte; naar jeg betragter den unge

Pyntede Brud, der glad og huld og uskyldig, som Barnet,
Ved sin Brudgoms Haand begynder at vandre sin Bane:
Fattet at bære Alt samdrægtelig, hvad der kan möde,
Deeltagende at ophöie hans Glæder, formilde hans Sorger;
Og vil Gud, at borttörre den sidste Sveed af hans Pande!
Samme Ahnelser fyldte min Siæl; da jeg efter mit Bryllup
Förte min unge Kone her hiem; saa glad og alvorlig
Viste jeg hende vort Markeskiæl der henne ved Mosen,
Derpaa Kirketaarnet og Husene; derpaa vor Bolig,
Hvor der ventede os saa megen Medgang og Modgang!
Du, mit eneste Barn! — jeg mindes med Vemod de andre,
Naar mig min Kirkevei förer forbi den blomstrende Gravhöi!

Snart, min Eneste! snart skal du og drage den samme
Vei, den jeg kom; — ak! snart skal Datterens Kammer staae öde,
Pladsen ved Bordet tom. Forgiæves lytter jeg efter
Hendes fierne Stemme, og hendes kommende Fodtrin.
Naar du, Barn! og din Mand skal drage den Vei, o! da vil jeg
Hulkende see efter dig, og længe med hedeste Taarer;
Thi jeg er Menneske! Fader! og elsker min Datter af Hiertet
Af mit inderste Hierte, og inderlig kiær er jeg hende.
Men saa vil jeg tröstig oplöfte mit Hoved til Himlen,
Törre Graaden af, og med foldede Hænder i Bönnen
Böie mig ydmyg for Gud, der, som den kiærligste Fader
Pleier sine Börn, os signer med Fryd og med Kummer.

Han, den Elskende, böd, at Mennesket skulde forlade
Fader og Moder, at Mand og Qvinde kunde forenes.
Gaae da i Fred, mit Barn! forglem din Slægt og din Faders
Huus, og drag herfra, med den unge Mand, der fra nu af
Er dig Fader og Moder; vær ham det frugtbare Vintræe
Om hans Huus, om Bordet staae Börn som Olieqviste!
Saa velsignes den Mand, som sætter sin Tillid til Herren.
Skiönhed henfalmer snart; men den gudfrygtige Qvinde
Bringer Priis og Held; thi bygger Herren ei Huset,
Er de Byggendes Arbeid forgiæves. Hvad synes dig Moder!
Skal jeg vie dem strax? — I Dag saa godt som i Morgen!
Saaledes Præsten, höit Moderen græd med foldede Hænder

Höit græd ogsaa Luise, og skiulte mod Fad'ren sit Ansigt
Ogsaa Brudgommen græd; Amalia græd og sig vendte,
Selv hendes aldrende Moder ei længer nedtvang sin Taare
Tænkende paa den gode Gemal, og hvad hun har döiet.
Hulkende sagde tilsidst, den gamle forstandige Husmoer:
Ja i Guds velsignede Navn! ja vie dem kun Fader!
Langsomt reiste sig nu Guds værdige Præst af sit Sæde,
Bad den rödmende, skiælvende Brud at stille sig ved hans
Höire Side; og ved den Venstre den studsende Yngling.
Vendte sig derpaa til denne, og sagde med oplöftet Stemme:
Kiære Sön! jeg spörger Dem her for den Höiestes Aasyn:
Om De med velberaad Hu vælger til Hustru den Jomfrue,

Anna Luise Blom? — og lover De! at De bestandig,
Som en christelig Ægtemand bör, vil dele med hende
Livets Fryd og Sorg, som Gud beskikker det for Dem,
Og ei skilles fra hende, för Gud dem faderlig skiller?
Saaledes Oldingen: Ja! gav Ynglingen frydfuld til Giensvar.
Nu til den blomstrende Brud, der taareduggede Ansigt
Törred endnu, han vender, og spurgte med oplöftet Stemme,
Datter! jeg spörger og dig for Gud og denne Forsamling:
Om du med velberaad Hu til Ægtemand vælger dig Pastor
Christian Frederik Walter? og lover du, at du bestandig,
Som en christelig Hustro bör, vil dele med Manden
Livets Fryd og Sorg, som Gud beskikker det for dem;

Og ei skilles fra ham, för Gud eder faderlig skiller,
Mellem de Salige eder igien at forene for evig?
Saa var Oldingens Ord, og *ja* svarte Jomfruen sagte.
Og den ærværdige Præst i Gröndal sagde fremdeles:
Giver hinanden Haand! — thi Troeskabs vexlede Ringe
I fra Trolovelsen af har alt i Kiærlighed baaret!
Lagde sin bævende Haand paa Pigens og Yngelingens Hænder,
Og til Slutning han sagde til dem med oplöftet Stemme:
Börn! som Ordets Tiener, jeg eder herved velsigner
Med albarmhiertige Guds de beste Velsignelser signer
Jeg Eders Ægtepagt! — Den himmelske Fader har eder
Sammenföiet, og eder kan intet Menneske skille.

Herren velsigne eder! — Sit Ansigt lade han lyse
Over eder i Naade; han löfte sit Aasyn og give
Eder sin Fred fra nu og indtil evig Tid! — Amen!
Saa han raabte, og tog den forbavsede Brud og vor WALTER,
Begge paa eengang i Favn. Hans Hierte var oprört af Veemod.
Længe favned' han dem, og tav; men Moderen fremtreen,
Og hun sagde til ham med inderlig Følelses Stemme:
Fader! er det nu nok? nu jeg? de höre og mig til!
Hæftig hun favnede begge, og hun dem kyssed, paa Pande
Og paa Kind og Mund, og begyndte den skiönne Lykönskning:
Kiæreste Börn! i min Favn: Gud signe dig kiæreste Datter
Kiæreste Sön! Gud, ÆEgtestands Stifter jer signe!

Voxer og grönnes som Træet, der plantes ved Vandbækken! Bringer
Frugter til rette Tid! Gud skiænke Jer, hvad der kan være
Gavnligt for Jer! Tilfredshed og ydmyge Hierter i Medgang,
Tröst og Taalmod i Nöd, og Eenighed; alting forsödes
Ved endrægtige Sind, ved Husfred, og kostbare Helsen!
Tag mod hende, min Sön! — Det Barn har et vennehuldt Hierte.
Hun er min Öiesteen, er Föielighed og er Uskyld,
Har vist ingen bedrövet forsætlig; og hun er i Naade
Baade hos Gud og Mennesker! thi værer lyksalige begge
Elsker hinanden troe! indtil i roelige Ælde
Herren vil, at den eene den andens Öine skal lukke.

Saa hun taled' og ledte sin unge, deilige Datter

I Uskyldigheds Rosenglands henrykte Brudgom at kysse.
Nu Grevinden stod frem; hun önsked af inderste Hierte
Brudeparret til Lykke, og den huldе Guddatter favned,
Glad kom og hendes Carl, og med ham hans kiærlige Lærer.
Men Amalia stod afsides ved Vindueskarmen,
Törrede Öiet og saae i Maanebeskinnende Egne
Stille og tankelös; nedtvang Sorgens frembrydende Gysen
Aandende dybt; da hopped Luise hen til sin Veninde,
Snappede hendes Haand, og sagde med smilende Trusel:
Kom dog, og önsk mig til Lykke, Amalia! du dig vel skammer
At du belisted mig saa! — Det skal du betale mig, bie kun!
Saa hun taled', og nu Amalia loe uophörlig,

Skiöndt med Taarer i Öiet. Da loe og Pigen
med Krandsen.
Leende favnedes de, og hvilte saa op til hin-
anden.
Og den ærværdige Præst i Gröndal be-
gyndte saaledes:
Faaer I snart afleet engang, AMALIA og du
LUISE?
Skiönne Pigemaneer at lee og græde paa
eengang,
Ret som April Maaneds Soel! — Den Vielse
tykkes Jer vist nok
Underligt om. Du stakkels LUISE! det tænkte
du neppe,
Da du pyntede dig. Spög aldrig mere med
Krandsen!
Rigtig er du nu viet. Om Bispen vilde be-
frie dig,
Fra det Baand, som holder dig fast; saa vil-
de jeg svare:
Kiære Hr. Biskop! jeg er, som det og bör
mig at være,
Deres Höjærværdigheds lydigst ærbödigste
Tiener;

Men jeg tager mig dog den Frihed at paastaae, at efter
Mine ringe Tanker er Vielsen rigtig og gyldig.
Saa han talte; derpaa begyndte den gode Grevinde:
Kort og fyndig var Vielsen, ingen Kyndig den aster,
Bryllupsgildet hos os bliver törre Andendags-maaltid!
Men nu Brudgommen tog sin bestyrtede smilende glade
Brud ved Haanden, og gik til hendes Fader, og sagde:
Gamle, gode Papa! — see Börnene komme end eengang.
Vi uartige glemte at takke for Vielsen, Fader!
Som os aabnede Himlen paa Jorden, nu er vi forvirred,
Ret som den Drömmende, der med Englevinger til Himlen,
Flyver, eller omsider seer langvarigt Önske opfyldes,

Fuld af ængstelig Attraae, med dunkel Frygt for at vaagne.
Men til glade Skuen vi vaagne; saa være vor Lykke!
Som den kiærligste Faders, og som den kiærligste Moders!
Begge slynged' sig nu om den ædle Olding, og fyldte
Faderens Siæl med Veemod og Fryd. Men Bruden ham klapped'
Sagte paa Kinden, og sagde med barnlig smigrende Stemme:
Fader! du slemme Fader! at skræmme saaledes din Datter,
Er det ret? — jeg kommer i al Uskyldighed til dig,
Og jeg venter mig nu intet mindre i Verden end Bryllup
Men med eet er du hæftig; og inden jeg seer mig om, er jeg
Viet; jeg mærker, at du er ikke at spöge med, Fader!
Ud af Stuen nu gik den gamle forstandige Husmoer,

Tog den fineste Dækning af Skabet, og saae da paa Uhret,
Ilede saa til Köknet og sagde til gamle KATHRINE:
Dæk nu Bordet, KATHRINE! saa passer nok HEDEVIG Maden.
See mig engang, hvor pyntet er ikke vores KATHRINE
Og min ærlige HANS! og HEDEVIG! som det var Söndag!
Hvor de da ikke i Morgen til Bryllupsdandsen vil pyntes:
Tag mig Panden först deroppe paa Hylden og Smörret,
At jeg kan smelte det med Sennepen. Geden har nok nu.
Skyl og de pæne Glas, der klinge saa skiönt, og vor Faders
Store Römert, der brummer som Klokken i Taarnet derhenne.
Gaae saa ind i Kamret, og hent en Skaal fuld af oplagt
Mælk, og kom Sukker derpaa. Grevinden spiser det gierne.

Har du husket Kaneel til Æblegröden at stöde.
Det var vel, at den Hare hang i Kielderen. Tænk dog!
Paa en Aften, som denne, at nöies med Fisk og med Fugle;
Og, jeg skammer mig næsten derved, med stegte Kartofler.
Hans! vend Stegen rask! — I Aften holde vi Bryllup.
Som en Mand, der om Aftnen gaaer hiem fra Marken i Tanker,
Glad ved sit Dagværk, og seer med Glæde paa Solen, der daler,
Skrækkes glad, naar hans Viv fra Hæssel-Busken ved Stien
Springer pludselig frem med sine lystige Glutter;
Saa forskrækkedes Hans, da han pludselig hörte, den Jomfrue,
Han saa ofte gynged' paa Armen, havde nu Bryllup.
Hurtig vendte han Spiddet og sagde med glædeligt Udraab:

Men hvad siger Madamen? Er lille Luise nu viet
Viet oppe i Stuen? det drömte jeg sandelig mindst om!
Da de tumlede ned med hende; saa tænkte jeg Tosse
I min Eenfoldighed: Ja Ungdommen fiaser en Smule.
Lammet jo hopper paa Engen, og Föllet stamper og springer;
Men hvordan klæder den Bryllupsklædning og Brudestads hende?
Saa sagde Hans, og Mama til Hedvig smilende sagde:
See, hvor hun gaber, og spiler de Öine op af Forundring!
Er du saa nysgierrig, nu saa lad kuns Glassene bie,
Bring Tallerknerne ind, og sig det til gamle Kathrine
Sagte, og spörg saa Bruden, om hun vil komme lidt ud med.
Saa befalede Moder. Hedevig hörte det gierne.

Bar Tallerknerne ind, og hvisked sin Medtienerinde
Sagte, hvad der var skeet, og sagde saa sagte til Bruden:
Jomfrue! Mama lod bede, om de vil komme lidt ud med.
Og nu Bruden gik strax med HEDVIG og gamle KATHRINE,
Ud i Köknet, og her, ved Ildens spillende Lue,
Lod hun sin skiönne Gestalt fra Hoved til Födder beundre,
Under Haandslag og Roes og Tak til Önskerne smilte.
Saa löd ærlige HANSES velmeente kraftfulde Önske:
Jomfrue! Gud give hende al Lykke, som det var for evig.
Fylde i Lade og Loe, og Træerne fulde af Frugter,
Korn saa höit og saa tæt med tungt nedhængende Ax, og
Triveligt Qvæg i sin Stald, og frisk opvoxende Ungqvæg,

Saa hver der gaaer forbi, det skuer med Lyst og Forundring;
Men for alting en Reede rödmussede vælige Glutter,
Ret som ælted af Deig, og altid en Lille i Vuggen!
Nu til sin kiære Moder Luise sig vendte og sagde:
Moder! glem du det ei! min gode Hans, og de Piger
Glæde sig ogsaa til Gildet og klinke der med, det forstaaer sig
Paa den vakkere Bruds saavelsom og Brudgommens Sundhed.
Venlig svarede hende den gamle, forstandige Husmoer:
Sörg kun ikke for Æggét, min Datter, för Hönen har lagt det!
Ivrig vendte sig nu den ærlige Hans til Luise:
Ja fornöie os skal vi, og klinke sammen, og drikke
Jublende drikke den vakkere Bruds og Brudgommens Sundhed,

Og til vore Heste skal Krybben fyldes med Havre,
Og vore Kiöer skal æde sig mætte i utorskne Neger,
Og Pakan skal faae sin Bekomst af ÆEde og Drikke;
At paa vor Jomfrues Hædersdag sig alle maae fryde.
Venlig gav ham da den skiönne Luise til Giensvar:
Hansemand giv mig din Haand! du er min ærlige Gamle!
Saa hun talte bevæget, da slog Hans det kladskende Haandslag
Og omslynged trohiertig den fine Haand, og begyndte:
Jomfrue! jeg er en ligefrem Karl, og kan ingen Manerer!
Men med Glæde jeg löb til Verdens Ende for hende
Giennem Ild og Vand. Gud lönne al hendes Godhed.
Mens han talede saa; da traadde vor Brudgom, der sögte

Bruden, i Kiökkendören, og sagde med skrömtede Vrede:
Hvad har HANS at bestille med Jomfruen? Nu det var vakkert!
HANS er det Ret, med Smidsken og Haandtryk og Kiertegn at söge
At bedaare min Brud, da vi nu nylig er' viede?
Derpaa svarede ham den gamle forstandige Huusmoer:
Har De aldrig hört, Hr. Brudgom? at naar et Mandfolk
Vil see til i Köknet? saa binder man Forklædet for ham?
Hurtig ind med Pigen! Hun bringer mig HANS saa i Oprör,
At han ikke vender min Hare saa jevnt, som han skulde.
Men dæk du nu Bordet, og spaae dig, kiære KATHRINE?
Saa befalede Moder, og Sönnen hörte det gierne,
Tog sin Brud, og för han gik ind, han kyssede hende.

Hurtig fulgte KATHRINE, og Bordtöiet havde hun med sig,
Dækkede Bordet, og ordnede Glas og den liflige Spise.
Da nu alt var færdigt, kom Moderen ind fra sit Kökken,
Röd i sit Ansigt af Ilden, og kaldte til Bords, da hun sagde:
Vigtig er Samtalen vel, Faerlille! men jeg maae forstyrre?
Thi alt Fiskene vente, og mine Bryllupskartofler,
Frem af Krogen LUISE, AMALIA! alletid sladdre
Alletid lee, ret som Smaabörn! ifald De behager!
Saa hun talte; nu læste Præsten med lydelig Stemme,
Kortelig; alle nu kom, og satte sig til Bordet som Moder
Med eftertænkende Aand anordnede det. Under Speilet
Sad vor Brudgom paa venstre Haand af Bruden, og hos ham

Sad den gode Grevinde, ved siden af hende vor Olding.
Men paa Brudens höire Haand tog AMALIA Sæde.
Hun ei veeg fra Veninden; thi snart det stunded' til Afskeed.
Og AMALIAS Naboe blev, efter Morhilles Begiæring,
CARLS oprigtige Lærer. Hos ham hun klogelig valgte,
(Thi hun lagde for) sin Plads ved Siden af Skiænken,
Prydet med liflig Frugt, og den röde Bolle med Biskop;
Og den glade CARL höitidelig sad tæt ved Fader
Som hans kiælende Barn, og hos omhyggelig Moder,
Nu i behagelig Roe de giorde sig alle tilgode
Om det glimrende Bord, og drak den herlige Biskop;
Snakkede meget, og smilede tidt ad Brud og ad Brudgom.

Og i Borgstuen sad imidlertid og hos hinanden
Hans og den gamle Kathrine og Hedevig glade ved Maaltid
Og ved Samtalen der, og holdte den venlige Jomfrues
Ak den smukke Luises Bryllup; Thi hun vilde altid
Nævnes ved Navn ligefrem i ædel Beskedenhed hædret;
Ogsaa Brudgommens Dyder, den velærværdige Præstes
Rostes der, der gav saa gierne Forærinuger bort, og der præked
Saa opbyggelig, at hans Röst löd klarlig i Krogen
Til dem havde i Hast vor Moder ladt sin Steeg fra i Middags
Varme i Panden, og kryde med kraftige Lög-Saus;
Og tilladt dem at nyde den Mad, som Kathrine bar ud fra
Bryllupsbordet, og af det höitskummende Helligdagsöl til

Endnu sparet fra Hösten, og lokkende Flaske med Biskop.
Skiælvende spiste og drak vor HANS, thi hans Hierte var opfyldt
Af urolig Fryd, og snart han kunde ei mere.
Hastig forlod han Bordet, og skiulte sit Hoved med varme
Stribede Hue, og nu han tog fra Krogen sin Lygte,
Af det giennemsigtige Horn; den brugtes om Aftnen,
Naar han tarsk, og Hakkelse skar, og gav Hestene Foder.
Denne tog han af Sömmet, og i dens Pibe han stak en
Brændende Stumpe Lys, og lukkede Dören paa Lygten.

Nu den ærlige, gamle KATHRINE vendte sig til ham:
Hvi saa hastig HANS? du seer jo saa vild ud af Öiet,
Kom dog hid og drik paa Brudefolkenes Sundhed!

Saa hun rakte ham Glasset, og klinkende önskede alle
Over det unge Par Guds rige Velsignelsers Fylde.
Og den ærlige Hans sin Selskabssöster nu svared':
Spiser jer mætte Kathrine og Hedvig, den spækkede Kölle;
Kan I beholde af Haren, jeg har min Bekomst, men I kunde
Giemme lidt Biskop; den Drik er sund og smager saa liflig.
Jeg vil hen til Smeden og höre hvor længe den Nöler
Sveitser paa det Luntstik-Söm, jeg tabte forleden.
Veien er lang og knudret; man kan nok trænge til Lygte;
Helst i Mörke; de Brolæggerfolk har rodet den fælt op,
Fra Forvalterens Gaard og lige til Kroen derhenne.
Maanen har pakket sig nylig. Saavidt jeg husker; saa har vi

Förste Qvarteer; jeg saae i Almanakken i Forgaars,
Saa var Hanses Ord, men andet laae ham i Tanker;
Thi han vilde hente en Bryllupsmusik; for at hædre
Jomfruen, som han havde saa ofte hvistet paa Armen.
Og han gik ud og stöttede sig paa knortede Tornkiep.
Lyset fra Organistens Huus ham skinned imöde,
Og han hörte det kiække Skrald af Trompeter og Valdhorn,
Fiolinernes klare Lyd: og den buldrende Basse.
Hin nu pröved ved Nodestol tunge Dands og Sonater,
Til en Höitidsmusik vor Præst og hant Datter til Ære;
Han og hans flinke Sön, nys kommen fra fremmede Lande,
Kun til Besög, thi i Schultzes Kammerkapel var han ansat.

Ogsaa Byens betænksomme Hyre, han seneste Vinter,
Havde oplært selv, og som han brugte til Medhielp
Ved en Kirkemusik, og stundom ved hæderligt Gilde;
Ogsaa Skytten med tre musikforstandige Sönner;
Föd i Thyringer Land, hvor hver en Bonde kan spille.
Og tilsidst hans Ven, den gamle graahærdede Væver,
Der naar det giordes behov, ham gierne hialp med sin Brumbas,
Ungdomsglad ved Musik, og taktfast og kraftfuld af Ströget.
Frydfuld buldrede Hans paa Dören. Den aabnedes for ham,
Og han ilede ind, og nikkede, vinkede, raabte:
Holder dog op, godt Folk! med jeres Trompeten og Piben!
Pakker sammen! vor Jomfrue er nylig viet, og vort Herskab,

Spiser i Aften hos os med Brudeparret. Men hör nu!
Hvad om I spillede dem et lystigt Stykke ved Bordet?
Gilde uden Musik er som en knebellös Klokke,
Saa han taled' og med Forundring holdt Mændene inde
Dog de betænkte hans Raad, og samtykked, reiste sig hurtig,
Ilte afsted med Instrument og Nodebog under Armen,
Og ledsagede Hans, som strax tilböd sig at bære
Bassen for den Gamle og viste dem Vei med sin Lygte.
Hine imens i behagelig Roe sig giorde tilgode
Om det glimrende Bord og drak den herlige Biskop,
Snakkede meget, og smilede tidt ad Brud og ad Brudgom.
Nu i glade Kreds begyndte den gode Grevinde:

See, hvor den lille Luise nu atter sidder i Tanker!
Er du bedrövet, min Datter! over, den hæslige Fader
För saa pludselig tog dig Krandsen af Hovedet, den du
Som en Rosenbrud altid har baaren med Anstand,
Eller maaskee er det Sövn, der trykker dig Öinene sammen?
Skam dig! en tænkende Brud maae holde sig vaagen og munter,
Om der dands'des endog til den lyse Dag, og Musiken
Dyssede hendes Siæl i mildt bedövende Slummer.
Slemme Papa! vi fik jo ingen Musik til vor Datters
Bryllup; til Koner tilsidst i Enden af Dandsen bortrane
Bruden, og under lydelig Latter bortföre hende
I ubekrandsede Stue, dog tröst dig stakkels Luise

Du skal til Eftergilde i Morgen blandt pyntede Skare,
Prydelig som en nygivt Viv, endskiöndt med beskednere Hue,
Da skal Fiolen gaae foran lystig med Trompet og Valdhorn.
Og den ærværdige Præst i Gröndal svarede derpaa:
Vist nok var det slemt, at holde sin Datterlils Bryllup
Uden Sang og Klang. Musik er Maaltidets Krone.
Tryllende dæmper Musik Anfægtninger, selv af den Onde,
Kiedsomhed, Sladder, Bagtalelse, plagende Trang med;
Frydefuldt stemmer den Hiertet og hæver til modige Dyder
Nu da, lad Glassene fyldes! Ved deres herlige Sölvklang
Vil vi istemme en Bryllupssang af Voss, den Eutiner

*) Denne Oversættelse findes i *Nyeste Samling af Selskabssange, især for blandede Selskaber,*

Som vor Broder Hiort paa Amager smukt
har fordansket*).
Rask til Klaveret Amalia! kommer saa han
her til Vaaren
Giv ham Luise, mit Barn! det betingede
Kys og endnu eet!
Saa talte fyrige Olding, og Moderen Glasse-
ne fyldte
Rundt for dem alle; selv Bruden og hendes
Amalia rakte
Glassene kun at faae lidet. Nu glade, de
Sangen begyndte
Under Klaverets Lyd, dog ved Sangens jub-
lende Slutning
Taug dets Toner; Amalia klinkede med til
Lykönskning:

S. 107. Da Visen egentlig er giort til denne Idyl, mener jeg, den og burde staae her. Jeg har betient mig af Hr. Hiorts Oversættelse, fordi jeg ikke troede at kunne levere en bedre. Den sidste Strophe har Hr. Oversætteren forandret, for at Visen kunne blive almindelig brugbar; her har jeg naturligvis fulgt Originalen. H. W. R.

Den Mand er ene lykkelig;
Som fundet har en vakker Kone.
Paa Livets sande Glæder riig,
Han önsker ikke Kongers Krone.
I Raad og Daad hun sviger ej;
Beströer med Roser al hans Vej.

Hun tragter kun, hvordan hun kan
Sin Dont paa bedste Maade lave.
Hun spinder, syer om sin Mand,
Bestyrer Kökken, Stue, Have.
Til Qvindesysler er hun snild;
Og stedse flink, og stedse mild.

Hun veed, hvad hendes Mand har kiær,
Og för hun faaer det, hun ej hviler.
Naar han endog bedrövet er,
Hun al hans Sorrig snart bortsmiler.
Hvor kan han længe være gram,
Naar Lillemoer omfavner ham?

Endog usmykket er hun net;
Hun reent og pænt sig stedse klæder.
I Adfærd er hun slet og ret;
Thi Stads og Fias kun lidet glæder.
Hun kysser Fader vennehuld;
Og det er mere værdt, end Guld.

Naar Hviletimen nærmer sig,
Er Sengen redt, som Faer kan lide,
Han ligger blödt og magelig,
Hun smutter ned ved Faders Side,
Og spörger sagte: Sover du?
Og giver ham et Kys endnu.

Naar Stormen raser grum og vild,
Og fælt i höie Skorsteen bruser;
Naar Tordendrön og Lynets Ild,
Og Hagel giennem Luften suser;
Da hviler Fader tryg og varm
Ved Lillemoers den blöde Barm.

I Modgang er hun from og blid,
Hun aldrig uden Aarsag vranter,
Og kommer der endog en Tid,
Da Lillemoer imellem skranter;
Saa tyer hun til Faders Barm,
Og glemmer Byrden i hans Arm.

Men hun er atter glad og froe,
Naar favre Glut ved Brystet hviler.
Hun kiælent nynner ham i Roe,
Og Fader ad dem begge smiler.
Og frydes ved det söde Noer,
Der ligner ham og Lillemoer.

I föle froe hinandens Værd!
O! hvad kan Eders Glæde ligne?
Alfader signe Eder her!
I Himmelen han Eder signe!
Nu klinker, Venner! Bryder ud:
Hæld, Hæld vor Brudgom og hans Brud!

Da i Sangen nu Glassene löd' med liflige Samklang;
Hörtes udenfor Vindvet de giennemtrængende Toner
Af Fiol og Trompet og Valdhorn og brummende Basse,
Hæftig og dondrende, ret som braged nedslaaende Torden
Ud af Skyen, som bruste Orkan mellem splintrede Graner,
Klingred' det drönend' i Stuen; og surrende gienlöd Klaveret.
Alle istemmede nu et Frydeskrig, klinkede atter;
Höiest klinked' vor Olding med sin den brummende Römert.
Han, den ærværdige Præst i Gröndal, raabte nu henrykt:
Ja, Gud signe jer, Börn i Evighed! Det var et velmeent,
Kraftigt Önske, der löd nok saa stolt som Brag af Kanoners
Jubelklang, lige ned til den yderste Ende af Byen.

Vist nok et Indfald af HANS! — ingen anden; saadanne Paafund
Har han sin Lyst af, den Skalk! min Datter! bank du paa Vindvet,
Beed dem komme herind! — de er' os meget velkomne.
Saa han talte, og frydfuld rosenkindede Pige
Iilte, og bankede stærkt paa Vindvet, og Mændene standsed'
Midt i Takten og lytted', da hun saa venlig dem indböd:
Tak for den skiönne Musik! I kom ret, som I var kaldet
Til Lykönskning; men tænker paa Aftenluft i October
Skarp er Vinden derude; det er ei godt for den Gamle,
Kommer indenfor! Værer os meget velkomne.
Saa LUISE med Ynde, og hine anstod, hvad hun sagde;
Priisende skiönne Ansigt, melodiske Röst og den Anstand,

Gik de hiertelig froe, og priste Brudgommens Lykke.
Mangen nu talede saa af den tonekyndige Skare:
Ret en Engel af Kone, hvor rank og smidig, hvor blomstrer
Hun under Krandsen; det Smiil forynger graahærdet Ælde.
Atter sagde en anden af tonekyndige Skare;
Lad een nu sige, at Sang ei til Harmonika klinger!
Hörtes den Stemme paa Scenen, hun tryllede alting i Oprör!
Saaledes talede hine, og dermed om Huset til Dören:
Ilede ind og hilste med megen Bukken og Skraben,
Önskende Brudeparret Velsignelse, Hæder og Lykke.
Efter dem fulgte Hans og slæbte möysomt paa Bassen,
Listig med undertrykt Latter, dog sagde alvorlig vor Fader

Hans, du forarger mig vistnok min Menighed. Fuld af Forundring
Löbe nu Store og Smaae ud af Husene, undres og spörge:
Hvad er det for en Stöi? — Vor Præst er vel aldrig saa verdslig,
At han förer sin Datter til Sengs med Fiol og Trompeter,
Aftenen för hun har Bryllup? Hvor vil de færdes i Morgen!
Naar de Bruden i Krands med Musik til Vielsen före
Dog, du meente det godt; jeg takker dig. Bring nu kun hurtig
Glas og Viin paa Bordet! Min Kone, tænker jeg, skaffer
Vore Giæster en magelig Plads i Krogen derhenne.
Saa han taled', men Hans tav stille, og smilte saa skamfuld.
Han gik ud og bestilte. Kathrine bragte det hurtig
Peberkager dertil og Pebernöd paa Tallerken,

Söde, spröde, og krydrede til uventede Giæster.
End kom Modren ihu sin Foræring fra nylige Bryllup,
Ilede ud af Stuen, og bragte et stort Stykke Bagværk,
Der i Byen de kaldte Bagværket Helligdags-kringler,
Moderen skiænkede rundt og nödte Giæsterne venlig:
Tager til Takke i Aften, som gode Venner, Börnlille!
Thi i Dag er det ret hos os Forstyrrelsens Aften,
Vor Grevinde giver et Bryllups-Gilde i Morgen.
Men Grevinden sagde nu til den tonekyndige Skare:
Börn! det var ret brav, I vakkre Mennesker tænkte
Paa at oplive ved ædle Musik vor Jomfrues Bryllup,
Hvorvel det kom lidt uforberedet paa her i Aften!

Det vilde ei være ret og billigt, ifald vi ei havde
Under Sang og Klang en saadan Krands fulgt til Jorden.
Bruden, min Guddatter, er saa tugtig og ærbar som nogen,
Og vel Brudgommen ogsaa, saavidt jeg kiender ham. Naar I
Bringer dem til mig i Morgen, saa vil jeg haabe, Börnlille!
At I spille een af de allerudsögteste Marscher.
Ivrig svarede Chorets tonekyndige Mester,
Hun ej trænger til Roes; Frue Grevinde! vi kiænde jo hende!
Vor Veninde at hædre! efter vor Evne, det styrker,
Letter Aanden for trangbrystet Olding, giör smidige Fingre.
Men nu sagde vor Præst til den graahærdede Væver:
Fader! I har dog vel Intet mod dette Bryllup at sige?

Nu er det for silde; jeg gav et Par Gange Agt paa,
Naar jeg lyste Luise af Prækestolen hvordan I
Ved Ieres Pille tog Huen af, og folded andægtig
Zittrende Hænder, det lod som I holdt en Deel af min Datter.
Derpaa svarede ham den Gamle med skinnende Sölvhaar:
Faer! jeg bar med Skam mit graae Haar, dersom mit Hierte
Var saa forstokket, at jeg ei glædedes over Ier Datter,
Hende, som er saa dydig og saa gudfrygtig, saa venlig!
Spörg hver Siel her i Byen! I skal forundre Ier over,
Hvad de alt har at fortælle om lille Jomfrue Luise.
Med de Sörgende sörger hun, og er glad med de Glade,
Hungrige mætter hun, og varmer og klæder den Nögne,

Fattige fa'erlöse Börn hun forsörger og holder i Skole;
Över Piger i Haandarbeid, og ved sin Omgang, i Sæder;
Og hun besöger de Syge, og tröster og pleier dem kiærlig.
Flittig söger hun op den Arme, som sukker i Löndom,
Og ham hielper, saa ingen veed, hvorfra det er kommet.
Neppe veed hun det selv; og naar hun har fuldbragt en Gierning,
Som Guds Engle maae glæde sig ved, saa mærker man hende
Ikke det ringeste af. Man seer kun den lystige Pige.
Han, som lönner alt Godt, han lönner hende tilvisse!
Hendes kiærlige Mand er en christelig Husbond, der sikkert
Hende omgaaes med Forstand, aldrig bitter og ingentid myndig,
Enig af Hierte og Aand. I Morgen faaer I nok at vide

Om her i Byen vi hue det Bryllup; tag os det ei ilde,
Ier har vi inderlig kiær; men ikke mindre Ier Datter.
Saa den Gamle; i graanende Öiebryn bæved en Taare;
Han tog alvorlig sit Glas og tömte. Men Jomfruen lod, som
Hun ei hörte det, med bortvendt rödmende Ansigt
Sagde lidt Spög til Amalia; derpaa hun loe höit.
Da nu vor Organist og hans Selskab havde sig qvæget,
Deelte han Stemmerne om; og paa eengang flöde harmonisk
Liflige Strænge-Toner blandt vellystaandende Flöiters
Söde Sang, og Lyden af blidt indfaldende Valdhorn.
Som i blomstrende Maj naar Aftnen er klar og er lummer,
Ud paa Natten de Mænd og Qvinder i Husenes Dörre

Lytte, naar fra Skoven de Valdhorns Tvillinge-Toner
Sværve blandt Nattergals Slag og Fröernes Qvækken i Maanskin
Nær og fiærn til dem, saa Bögskoven sagtelig svarer.
Saa fortryllende löd' de liflig dæmpede Valdhorn,
Blæste af Skyttens to musikforstandige Sönner.
Derpaa hörtes Hoboens Lyd, som Sangernes Stemme,
Med alvorlig Fagot, omjublet af brusende Strænge.
Eene reiste sig derpaa Organistens berömte
Vidtbereiste Sön; som Manheim, Vien og Venedig
Havde besögt, og nu stod ved Schulziske Kammerkapelle,
Han aflokkede blidt Cremona-Gigen melodisk
Raslende Sölvlyd, derpaa slog paa Claveer Generalbas

Carls trohiertige Lærer, og taus Forsamlingen lytted,
Og Konstbrödrene, selv, hvor klare, hvor runde hans Toner
Rullede under hans Bue, hvor fulde af smigrende Veemod.
Alle Klangens Maader her kappedes, een med den anden;
Bugtet, fra dybe Ström, udflöd den levende Vellyd.
Tordnende snart, som naar Havbreddens Brænding i Storm af Orcanen
Bruser höit, og Knagen af knusede Skib og af Folkets
Jamrende Angestskrig fiernt hendöer i rædsomme Bulder.
Snart den flöd som en Bæk, der over glattede Flintsteen,
Rinder blandt Blomster og Græs i kölige Lund, hvor Hyrdinden
Gierne hviler, og lytter i yndige Dröm til dens Raslen.
Men til Chorets Mester vor Præst sig vendte, og sagde:

Bravo, Hr. Organist, vi holde end stivt ved den gamle
Kiernemusik; og höre kun Hiertets Sprog i Musiken;
Höre en ædel, følende Siæl, der, af Mangel paa Ord, snart
Med sin klare Sang, og med efterlignende Toner
Priser Gud i den skiönne Natur, snart yttrer sin Elskov,
Fryder sig; klager, skrækkes, fortvivler og hæver sig atter.
Hiertets Sprog forstaaer og enhver, som har Kraft til at føle;
Herrens Röst, som Torden og Storm, og som vaarlige Susen,
Og som Dyrets mangfoldige Lyd, den befalende Löves
Magtraab i Örken, og som de höit opstigende Örnes,
Eller som moderlig Tone af venlige Koe, og af Faaret,
Elskende Duers Kurren, og Klukhönens lokkende Smigren,

Og som Stemmer fra Gud lyder den uforanderlig evig,
Eens for alle Lande og Tider, ikke som Pyntens
Egensind, som vi beundre i Dag og afskye i Morgen,
Eller den falske Musik, som lystrer det yppige Lune,
Sandseslös brummer og gögler i Kalvetoner og Krumspring.
Men skiöndt Fölelsen taler saa höit i Stemme og Toner,
Röres vort Hierte dog end stærkere, naar vi fornemme
Menneskets eget fortrolige Sprog, naar Ordene lyde.
Spil mig da nu en Sang, til Forandring, enten af HÅNDEL,
REICHARDT, GLUCK og EMANUEL BACH, og vor herlige Mester
SCHULZ, som LUTHER selv vist qvædede efter paa Orglet.
Syng mig: »Som Barnets Hierte" af CLAUDIUS, eller vor Bordsang,

Saa vor Olding böd, og villig fulgte de Andre.
Men först reiste sig den gamle forstandige Husmoer,
Og hun böied' sit Hoved til Datterens blomstrende Kind, og
Hviskede hende i Öret, dog saa at de Andre det hörte:
Syng dig ikke for heed, min Datter! alting med Maade
Siger jeg stedse forgiæves især ved de schulsiske Sange.
Brænder ei alt dit kiære Ansigt mig som enGlöd her paa Kinden!
Alt for fyrige Pige, din Nattero kunde det spilde!
Saa er i Morgen dit Öie forvaaget og Spotterne skoggre!
Nu vil jeg pynte dig Brudesengen, er jeg nu artig?
Og den blufærdige Datter da svared' med sagtere Stemme:
Moder! — slog Öinene ned, og vendte sit yndige Ansigt,

Ildröd, og de loe ad den hulde rödmende Pige,
Alle, og Moderen med, i Lön drilled' Brudgommen hende.
Smilende Moderen gik, og sagde til gamle KATRINE:
Lad de Tallerkener staae, dem optoer nok HEDEVIG ene
Kom du kiære KATHRINE og lys mig, har du forsynet
Katten og gamle Pakan overflödig fra Bordet; han knurrer
Og tuder i Skuret saa ilde? Han lider nok ikke Musiken.
Kom og hielp mig at giöre min Datters Brudeseng tilrette.
Og strax fulgte KATHRINE med Hængestagen i Haanden.
Nu af Skabet fremtog den gamle, forstandige Huusmoer
Fine Lagen og Vaar, af Manglingen glatte og hvide
Som en Snee, og sögte dem ud eftertænksom med Smaasnak;

Vandred' saa op ad Trappen til det mörke Kammer med Boeskab,
Som under Navn af Pulterkammer der er navnkundig;
Valgte blandt Nögleknippet der hængte paa hendes Side,
Saae sig for, lukked op, og gik til den Egetræes Kiste,
Der, en Familiearv, med gammeldags Arbeid udskaaret
Brammed', rummelig stor, paa Laasen var Jacob afbildet,
Der omfavnede Rachel, Hyrdinden; ved Siden af Brönden
Stod et Lam paa en Steen; sig Hiordene flokked' at drikke.
Denne aabnede hun, og Sengeklæderne fremtog,
Som der giemtes til Bruden; det lette Tæppe og Puder,
Som af Edderdun hævede sig. Men gamle Kathrine
Rakte hende Lyset, og vims var de svolmende Klæder

Hen til Brudens Kammer, og lysende fulgte Morlille.
Da nu Brudesengen var reed saa blöd og saa ziirlig,
I den Thronseng med höie og stoltelig buede Himmel,
Og to Hovedpuder fortrolig var parrede sammen;
Bragte Mama til vor Brudgom en stadselig Slaaprok af mörkrödt,
Fiint Kattun, beprydet med smukke, spraglede Blomster,
Bragte til hver et Par Töfler, som glindsede skiönt, af det grönne
Saffian, og satte dem hos hinanden for Sengen;
Bragte det fine Nattöi, og Brudetröien med röde
Taftes Baand, og en Hue af fine Battist, som saa herlig
Prydedes oventil med röde Slöife om Qvasten,
Ret paa Oldtids Viis; og Moderen loe saa fornöiet.

Da nu Alt var færdigt, de ilede bort; vor KATHRINE
Gik igien til sit Arbeid, og Moderen ind til sit Selskab.
Smilende sögte hun strax til Brudgommen, som ved Claveret
Syngende stod med sin Brud og AMALIA. Sagte hun klapped'
Med sin Haand paa hans Skulder, og sagde med hviskende Stemme:
Naar min Sön nu behager; thi Brudesengen er færdig.
Ei fortröd vor Brudgom derpaa, men bævende, maallös
Trykked' han hendes Haand, og de kyssed' hinanden af Hiertet.
Men den gode Grevinde nu sagde til Præsten i Gröndal:
Fader! de holde Raad om Datteren. Lille LUISE!
Smut mig ikke bort! först neier man rundtom, og önsker
En god rolig Nat! — Bliv ikke saa röd og saa bange.

Hold kun fast paa hende, AMALIA! vïid, at i Morgen
Hörer hun til os, som Præstekone i Lundbye.
Da bliver hverken leet eller hoppet, da gaaer man ærbart!
Da bestiller man Vuggen, da synger man Bisselelulle!
See, hvor skiælmsk hun smiler, den Brud! Du trodser vel ikke,
Fordi Klokken er slaaet tolv, og Vognen er kommen?
Og den ærværdige Præst i Gröndal svarede derpaa:
Lad os klinke i Hast paa Brudens og Brudgommens Sundhed,
Under fuld Musik, at Brudeparret skal ikke
Blive plaget i Nat af Spögelser eller Asmodi.
Og til en Side han vinked' vor Brudgom. Denne forstod ham.
Men da Glassene rundt omkring i liflige Samklang

Klingede, og i Klangen Lykönskningen löd
med Triumphlyd,
Og da Gige, Trompet og Valdhorn og brum-
mende Basse
Giennembröd med bedövende Skrald; da ilte
vor Brudgom
Midt i denne buldrende Larm ud af Dören
med Bruden.
Efter de Flygtende löd' nu Fryderaab, Lat-
ter og Haandklap.

Boraasiade.

Et komisk Heltedigt

i fire Sange.

Til Læseren!

Den Fornöielse, jeg fandt ved dette komiske Helte-Digts Læsning, bevægede mig til at forsöge en Oversættelse deraf. Jeg valgte den samme Verse-Art, som Forfatteren har betjent sig af, og strøbte at udtrykke min Original saa nöje som mueligt. De Vanskeligheder, som følge med Oversættelser paa rimede Vers, ville lettelig undskylde, om nogle Feil imod vor Danske Prosodie skulde have indsneget sig,

uagtet den Flid, hvormed jeg har sögt at iagttage dens Regler. Det skulde være mig kiært, om jeg herved maatte bidrage noget lidet til at opvække en större Lyst efter den Svènske Literatur, end hidindtil har været almindelig iblant os.

Oversætteren.

BORAASIADE.

FØRSTE SANG.

Jeg synger om Boraas, og til den Heltes ÆEre,
Som efter uhört Slag fik Seierkrands at bære:
Som tappert streed, men ej udöste Draabe Blod,
Som slukte Hormans Harm ved Prygl og Manddoms Mod.
O Skaldgudinde! Lær mig denne Helt at male,
Om hvis Bedrifter de Boraaske Marke tale.

Giv mig den Ild, den Kraft, som för Homerus drev,
Da han om Thetis Sön og Græske Felttog skrev.

* * *

Den grumme Krigens Aand var flygtet bort fra Norden,
Og Freden, Guders Skiænk, udbredte Roe paa Jorden;
Da Mars bestandig fiendsk, af Vaabenstilstand keed,
Fandt Kilden til sin Qval i Verdens Rolighed.
Han mörke Öiekast til Sverrige nedsender,
Han sukker, da han ei det tappre Rige kiender,
Som för udbredte Skræk men söger nu i Fred,
I Kunst og Videnskab al sin Lyksalighed.
Hvad for en kiælen Gud, begyndte Mars at tale,

Hvad for en kiælen Gud, begyndte Mars at tale,
Har Svensken nu nedsænkt i slig en nedrig Dvale?
Til AErens Klippetop ved mig de steget har,
Og jeg ved deres Arm al Jordens Hersker var.
Men da de vovede mit Tempel at nedrive,
Saa skal den valgte Roe just deres Plage blive:
Endog i Fredens Skiöd skal de min Vrede see;
Til mig de offre skal, endskiöndt uvillige.
Har Krig med andre Folk lagt Grund til deres AEre;
Skal Strid imod dem selv just deres Skiændsel være,
Og har de mindste Gnist af gamle Heltemod,
Saa skal det kiöles nu i egne Brödres Blod.
Det Svenske Riges Fald mig dobbelt Glæde skiænker;
Ved Krigen hævnes jeg, de bære mine Lænker.

Et Bryst jeg kiender, som mig lyder med Behag,
Og Jorden zittre skal ved mine Tordenslag.
Ved disse Ord han strax sig paa en Sky henkaster,
Og i en Hvirvelvind til Vester-Gothland haster.
Der han vor HOFMAN seer paa saadant fugtigt Sted,
Hvor Bacchus vækker op enhver til Lystighed.
Der Brænd'viin ildröd Skiær paa blege Kinder maler,
Der dösig Munterhed af alles Öine taler.
For ham af Krus og Glas en Ærestötte stod,
Og Öllet draabeviis bevidner Heltens Mod.
Mars i en Lehnsmands Dragt strax ind i Templen stiger.
Hver Bonde staaer forbaust, tar Huen af og tier.
Men HOFMANS kiække Bryst saa let ei skræmmes kan:
Du seer saa törstig ud, kom hid, du Hædersmand!

Drik, jeg betale vil, og her din Mand du finder:
En Landsmand nægter ei — strax Öl som Bække rinder.
Af idel Lyst og Mod slaaes Bord og Skaal i Knas,
Og Seiren uvis staaer imellem begges Glas.
Da Mars begynder saa: "Jeg seer din Ild, din Iver,
Som Modstand trodse kan, og Seiren til dig river.
Det er en Skam at du skal ligge her fordulgt,
Og dine Fædres Spor ei have efterfulgt.
Du tænker vel dit Navn blandt store Helte findes,
Fordi i Drikkelaug du ei kan overvindes:
Men til sligt ædelt Navn meer fordres, maae du troe:
Paa hele ÆErens Vei du finder ei en Kroe.
Nei, Hofman, følg mit Raad, det grundes paa din ÆEre,
Alting i vores Land i anden Form maae være.

Et listigt Adelsfolk har Scepteret i Haand,
Og trykker Pöbelen ved Lovens strænge Baand.
Ved Træskhed kan de let en Feil paa Hoben digte,
For vor Eenfoldighed som oftest de os sigte.
Vi straffes for et Ord, et Slag i Hastighed.
Slig Haardhed skiules med det Navn: Retfærdighed.
End meer, en liden Ruus for egne Penge taget,
Blir ofte, som et Mord, for Ting og Domstol draget.
Gaard, Eng og Eiendom alt blir de Stores Rov,
Og deres Gierrighed giör alting til en Lov.
Ak naar skal vores Nöd og Lovens Tvang ophöre?
Naar skal dog Sölvets Klang ei döve Rettens Öre?
Vi som ved Födselen dog Frihed arvet har,
Det tunge Aag, som Fæ, paa villig' Halse tar.

For nogles Hovmods Skyld maae tusind' staae i Fare,
Bör ei saa snildt et Folk sin egen Ret forsvare?
Vi leved' allerbedst, man sige hvad man vil,
Naar ingen Övrighed, naar ingen Lov var til.

Det Hofman er din Pligt at dette Onde hæve:
Du aldrig pleiede for Adelsfolk at bæve:
Spred falske Rygter ud, hids Mængden op til Krig!
Optænd du deres Mod, og selv i Spidsen stig!
Din Arm skal til vort Vel Tyranner undertrykke.
Og Vores löfte dig til Ære, Glands og Lykke.
Til Ærens Slot en steil og slibrig Vei gaaer op,
Men naar du drager hiem med seierrige Trop:

Kan du dig ganske frit i Ladheds Arme sænke,
Og höste Seirens Frugt, og blot paa Glæden tænke;
Med Kongens bedste Mænd udtömme din Pokal,
Da selv Landshövdingen din Sundhed drikke skal.
Ei Lov, ei Retten skal dit Mod med Skade lönne!
Grib först til Martis Sværd, saa faaer du Bacchi Tönde."

Ved disse Ord et Skin igiennem Luften bröd,
Som i en blodröd Ild sig rundt om Guden skiöd.
Forblindet Hofman faldt; men Frygt tilbagebragte
Det Vid, som Vinens Dunst saa hastig reent forjagte.

"Gaae, raabte Krigens Gud, udför hvad jeg har sagt,

Dig Seiren følge skal, haab alting af min Magt.
Du bör meer fyrig, end forsagt og frygtsom være,
Da du befordre kan min Villie og din Ære."
Han talte og forsvandt som lette Dunsters Skye,
Som Drömme hastig mod Dagbrækningen bortflye.

Henrykt, forvirret, men strax efter Ordre færdig,
Beviste Hofman sig saa sort et Anslag værdig.
Sin dristig Tale han omkring i Landet ströer,
Hver Dag fremviser een, hans Lögn strafskyldig giör.
Han saaer det Fröe, hvoraf et Riges Fald oprinder.
Op Broder, raaber han, jeg seer ei megen Hinder:
En Lov, som ene er paa vores Feighed bygt,
Hvor let at stöde om, og siden leve trygt.

Vort Mod og gode Sag mig Haab om Hæld indskyder,
Den værdig er sit Aag, som det ei sönderbryder.

Som Havet röres kan ved hver en hæftig Vind,
Saa drives ved hver Snak den blinde Pöbels Sind.
Lettroende, oprörsk, i Vrede et Uhyre;
Knapt veed den hvad den vil, at lyde eller styre.
Blindt farer den kun frem. Dens Vælde i et Land
Et farlig Vaaben gir til en saa dristig Mand.
Saasnart, i Gæring bragt, den Lovens Baand afkaster,
Begaaer den, naar den een vil hævne, tusind' Laster.

En rask ophidset Flok snart HOFMAN om sig seer,

Naturen, som gav Kraft, dem skaffer og Gevær;
Fra Træets friske Bull enhver sin Green afriver,
Og Skovens grönne Pragt til Prygle omskabt bliver.
Et Gothlandsk Bondelaug til Orlog ruster sig.
Boraas! en Skye gaaer op, og Stormen truer dig.
Din Pragt, din Rigdom selv nu synes at berede
Dit Fald, Men Edbom og dit Mod din Roe skal frede.

* * *

Boraas er vidt berömt for Handel, Folk og Magt,
Dit muntre Arbeids Flid har rige Skatter bragt.
Om end det vilde Hav ei dine Kiöler skiære,
Og ei det Svenske Jern til den ny Verden bære;

Saa drives Handlen dog til Landets större Gavn,
Skiönt Skib og Vexelkurs er der et uhört Navn.
Man seer fra denne Stad hvert Aar en flittig Skare
Med tusind' Vognlæs Gods om hele Sverrig fare,
Som nye Vare hiem med sig tilbage tar.
Kort sagt: Udi Boraas vort Land et Tyrus har.

Om Staters sande Vel man deraf sikkert kiender,
At Roret er betroet i Heltes Magt og Hænder;
Saa glæd du dig Boraas! som i din Edrom har
I Fred din Hielp og Tröst, i Orlog dit Forsvar.
Ret som en rodfast Eeg, hvis Top mod Skyen rækker,
Sig over spæde Træer med stærke Grene strækker.

De tabe Liv og Kraft, naar Stormen bryder ud,
Men ei fra Eegens Krop afrives mindste Skud.
Saa skytter Edbom dig og dine Handelsgrene:
Man seer udi hans Bryst sig Mod og Lyst forene.
Han Alenen og Sværd i sine Hænder har;
Boraas! du, i hans Hegn, lyksalig, frygtet var.

Men ofte Havets Blik en hæftig Storm medfører,
Man snart udi Boraas et hastigt Budskab hörer,
Som grant beskrive kan de Gothers stolte Hær,
Dets Hensigt, General, dets Tog og Krigsgevær.

Strax sorte Sörgemulm Boraas dig rundt omgiver

Med Angest, Skræk og Qval, som Krigens Følger bliver:
Madamer, Jomfruer paa alle Gader gaae
Med vidt udslagne Haar og sig for Brystet slaae.
Paa Torvet samler sig en bleg og raadvild Skare,
Som ved sin egen Stöi forvisses om sin Fare,
Snart rende andre bort, enhver hen til sit Huus,
At knuses med Boraas og döe udi dens Gruus.
Af mörke Kieldres Vraae de skiulte Skatte föres,
Og ud i Dyngetal af Stadens Porte kiöres.
Her höres blandet Lyd, som giennem Luften gaaer,
Da Ednom Kundskab först om dette Bulder faaer.
Strax denne Helt sig ind i Trængslens Skare kaster,

Opliver deres Mod, og deres Feighed laster,
Han beder, truer og oppuster deres Lyst
For elsket Födeland at vove tapper Dyst.
Han Flugtens Nedrighed og Flugtens Fare maler;
Det Mod, det glade Haab, som af hans Aasyn taler,
Hans Værdighed, hans Dyd opmuntrer strax enhver,
Saa Ebbom om sig snart en Hær af Helte seer.

Saaledes som naar Storm og Uveir Havet rörer,
Og tunge Vandskye om paa Firmamentet förer;
Da sees en taaget Nat paa det oprörte Vand,
Og Bölgen skyller mod den klippefulde Strand.
Men naar den blide Soel det tykke Mulm fordriver,

Og Lys, og Liv og Fryd til hele Luften giver,
Da sagtnes Bölgerne, da fængsles Veirets Magt,
Og Himlen speiler sig i Vandets stille Pragt.

ANDEN SANG.

Paa Stadens store Torv man allerede skuer
Stridsfanen vaie, som bebuder Krigens Luer;
Den spændte Trommes Larm et uvant Bulder giör,
Som minder Folket om at det ei nöle tör.
De gamle Raadmænd gaae alt vaabenklædt paa Gaden,

De glemme deres Aar, og tænke kun paa Staden:
Og al den raske Hob som kiendes af sit Mod,
Som Ungdom Kræfter gav, og mere hidsigt Blod,
Forsamlet i en Hast, blot synes at begiære
At slaaes for Stadens Vel og döe for Edboms ÆEre.

Men Fredens Kappe alt vor Helt afkastet har,
Hans höie Hat, hans Prygl et Tegn til Striden var.
En haarrig hvid Paryk hans brede Pande smykker,
Som Edboms Værdighed i hver en Lok udtrykker.
Et kunstigt Bukkeuld om Issen hvælver sig,
Og svöber ind et Vid, som styrer Fred og Krig.
Iförd sin Farfars Kioel, af stövet mörkblaat Klæde,

Aar Syttenhundred' giort, da han fik Raadmands Sæde;
Han ved sin stærke Lend en gammel Kaarde bar,
Tre Tommer Klingen bred, tre Bögler Fæstet har:
Skiönt rustet, saa man den ei kan af Skeden slide,
Den Krigens Tegn dog er og pryder Heltens Side.
Hans Kone, smuk og ung, som nys et helligt Baand
Til Heltens Skiebne bandt, seer hans bevæbnet Haand.
Hun iler om hans Hals, den kiærlige Veninde,
Og over hans Paryk de ömme Taare rinde.
Du grumme, raabte hun, hvad kan dog drive dig,
At glemme saa Boraas, din Elskovs Ild og mig.
Ach! lad af Ærelyst dit Sind ei reent forblindes,

En större Standsperson end du jo her ei findes:
Du neppe paa vort Torv en myndig Fod har sat,
Saa krummes hver en Ryg, saa löftes hver en Hat.
Om du nu seirende en Hofmans Hær nedtræder,
Blir du ei större Mand, ei nyder större Hæder.

Ach en Anförer vælg, vov ei dit Liv i Krig.
Din Stand, din Frue kan jo nok undskylde dig.
Niels Grovsmed — kan ei han fra Faren dig udfrie,
Hans Ryg var aldrig vandt ved Stokkeprygl at svie.
Han er en övet Karl i Slagsmaal og i Ruus,
Han Börn og Kone slaaer, og dundrer i sit Huus.

Med Löveröst han tit om hans Bedrifter skryder:
Giv ham Anförers Navn, han dem vist Spidsen byder.
Men ach! hvi tier du? — min Sorg du föler ei,
Du slipper ei din Prygl, dit Aasyn svarer nei.
Velan — om Skiebnen da mig byder dig at miste,
Saa skal den samme Stund og blive mig den sidste.

I hendes ömme Favn hun Edbom sluttede,
Og hendes Taarer bad, da hun forstummede.

Nu martres Heltens Bryst; to Plager det beklemme,
Det röres af sin Pligt og af sin Elskovs Stemme.
De Dage blive ham til dobbelt Græmmelse,
Da han blev gift, og da han kom til Embede.

Af idel Grublen mat, han sank som i
en Dvale,
Men Ære seirer: han begynder saa at tale:
Din Elskov i mit Bryst saa dybt rodfæ-
stet er,
At næst Boraas, jeg dig af alle meest har
kier:
Men naar med Haand og Sværd jeg kan dens
Ret befæste,
Hvad gielder enkelt Vel mod hele Stadens
Bedste?
Din Röst med Ærens Röst bör heller blan-
de sig:
Ach! giör mig værdig til mit Embed, Stad
og dig.
Troe aldrig, man Niels Smed i Spidsen
kan postere,
Ei Smedde födte er, at Raadmænd com-
mandere,
Blandt sine bange Börn han vist har meer
Gehör:
Men iblandt Raadmænd sig at skikke som
man bör,

Det kræver mere Vid — men Trommen atter skralder,
Som mig ud fra din Favn til Strid og Seier kalder.
Fat Mod, miströst kun ei! — et hældigt Tegn det er,
Naar for sit Födeland man Forsvars Vaaben bær.
Farvel — hun daaner hen, og Dagens Straaler svækkes
For hendes matte Syn, som med et Mulm bedækkes;
Mod hans beklemte Bryst med Suk hun helder sig;
Han græder vel, men er, som Helt, uböielig.
Saa kan vel Stormens Magt fra Eegen Lövet röve,
Men Stammen rodfast staaer, den kan den ikke klöve.

Fra dette Ömheds Tegn unddrager Edbom sig,

Til Torvet ilende, hvor alt bebuder Krig.
Hans Folk med muntre Raab den raske Höv-ding hilse.
Hvor mangen vakker Knös, hvor mange lodne Pelse?
Kabussérs sorte Skye af Hielme Lighed har,
I mindre Slagsmaals Dyst et blödt men got Forsvar
Af Prygles tætte Skov fordunkles næsten Dagen,
Trompeten blæser Larm, og Fanen er ud-slagen.

Som Bækken surrende i mange Bugter gaaer,
För dens sölvklare Vand til Söens Munding naaer;
Saa gaae Boraaser ud for Kiempedyst at pröve,
Hænder har de Kraft, i Brystet Mod som Löve,

De ligne Grækers Hær ved Xanthi dybe Flod,
Vel mindre i Gevær, men större udi Mod.

Af Stadens hvelved' Port de skokkeviis udbröde,
Og Hofmans Krigshær snart paa aaben Mark de möde,
Som syntes ved sin Stöi og Vaabenbrag og Larm,
At skrække Himlen selv og trodse Edboms Arm.

Om Stadens giærdet Kreds sig vide Agre strækker,
Hvor Ceres sine Börn med venlig Smiil tilrækker
Sin rige Skat. Hun kun begiærer Flittighed
Hvis Gavn, hver i sin Stand ei nok at prise veed.
Ved Plovens skarpe Od opkastes frugtbar' Volde,

Der giemmes Höstens Sæd, som skal tidobbelt tolde.
Da glædes Öiet ved at see et lysgrönt Hav,
Som Vinden Lighed med de stolte Bölger gav.
Tilsidst med fyldte Ax de gule Sletter klædes,
Og Flittighedens Spor af Fryd og Gavn betrædes.
I rige Overflod hvor ofte laae jeg her,
Og henrykt skuede Naturens Gierninger.

Men, Grumhed! Raserie! de bistre Hære möde
Paa disse Sletter og nedtræde Ceres's Gröde.
Ei Stormens voldsom Fart, ei Haglens Grusomhed
Saa reent forknuser alt, hvor den sig styrter ned,
Som Menneskernes Vold. Paa Jorden, alles Moder,

En Broder raser frem at myrde anden Broder.
Krigsguden fra en Skye det første Optrin seer;
Nyt Haab, nye Anslag det forskaffer strax til meer.

Et mörkt og öde Sted den nordre Poel omgiver
Med frosne Bölger, som ei Solens Kraft opliver,
Men hvor en evig Nat med Vinter Haand i Haand,
Indslutter Jordens Skiöd med Isens haarde Baand.
Herhid er *Raseri* af Guderne fordrevet,
Og Fieldets steile Brink dets mörke Fængsel blevet.
I stærke Lænkers Last det fængslet ligger her
Paa blodigt Leie af de brudte Stridsgevær.
Dets Öine og dets Bryst afmægtig Harme röber,

Det er ei Blod men Ild, som i dets Aarer löber.
Dets Kiæder rasler fælt. Med skarpe Tand og Haand
Det river paa sig selv, og gnaver sine Baand.

Til dette fæle Sted sig Krigens Gud begiver,
Omstraalet af et Skin som Mörket reent fordriver.
Strax Troldet gav et Skrig da Staalets Glands det saae,
Og tusind' slige Skrald af Biergets Klöfter gaae.
Mars med et fravendt Syn sin Tale til det vender:
Jeg löser dine Baand og til Boraas dig sender,
Udspye din sorte Gift paa HOFMANS ganske Hær,
Opfyld dermed hvert Bryst: det min Befaling er.

Strax Kiæden lösnet blev; paa sine sorte Vinger
Sig Troldet brusende höit op i Luften svinger.
Ret som en vild Orkan, hvis Fængsel sönderbrast,
Med Brusen, Stöi og Brag udfare i en Hast.

Herved Olympens Gud et Blik til Jorden sender,
Som overskuede med et dens fire Ender.
Hvad fæl, hvad uhört Sag! han Vestergothland seer,
Alt optændt mod sig selv, alt udi Stridsgevær,
Mod hans, mod Skiebnens Lov! han spörger Mars i Vrede,
Hvor han en saadan Larm paa Jorden tör berede?
Om Guders Konge han ei meer adlyde vil,
Som styrer Jordens Kreds, og kaster Himlens Ild.

Forvovne, sagde han, du skal til Straf befinde,
At ei en Draabe Blod i denne Krig skal rinde,
Da andre store Slag i Marmor gravne staae,
Skal dette blot sit Sted blandt Rendsteens-krige faae.

TREDIE SANG.

Da Tvedragt, blodbestænkt, udspredte Raserie
Blant Jordens förste Börn, saa skröbelig' som vi;
Da sögtes Seiren kun ved Mængde, Jern og Styrke.
En meer opklaret Tid, meer vant at Kunster dyrke,

Maaskee og mindre grum, for Krigen Regler skrev,
Og Snildhed, vaabenklædt, fra Mængden Seiren rev.
Da saae man Helte först, da saaes en ringe Skare,
Mod hele Hæres Vold sit Fosterland forsvare,
Een sögte Skiul af Bierg, een Flugt, hvor der var Slet;
Al Kraft fordobles naar den bliver anvendt ret.

Den tappre Edboms Mod og Vid i denne Fare,
Ham raader i Phalang at stille op sin Skare,
Den Ordning stod ham an, thi han i Böger fandt,
At Alexander just ved den tit Seier vandt.
Boraaser! raabte han, nu er her Sted at vise
Den Stridbarhed, som I hos Jer er vant at prise.

Og Himlen være Lov! naar jeg Geværet seer,
Jeg Seiren haabe kan, skiöndt intet Blodbad skeer.
Vor Magt forenes da! naar I i Felten stride,
Betænker Seirens Lön, og Nattens glade Tider,
Da aabnes skal for Jer mit Ölfad og mit Huus.
Hvem vil ei tage mod en Mundask for en Ruus?
Men gyder over mig Jer Styrke og Jer Aande,
I gamle Hædersmænd som gik Boraas til Haande,
Sad först i Gildelav og glæded' dette Land
Med Velstands fyldte Horn i Fredens trygge Stand.
Til anden Hæder vil nu Skiebnen mig bevare,
Hvad I forhvervede skal Edboms Arm forsvare;
Den Ære bliver min, at jeg först blodbestænkt,
Min Födebye Boraas har förste Seier skienkt

Saasnart han havde talt; han frem i Striden bryder;
Saa hastig som en Ström fra Biergets Rödder flyder,
Saa hastig som en Skye af Veiret drives fort,
Saa hastig, af sit Mod optændt, han iler bort.
Med sened Kiempearm han Pryglens Sving nedböier.
Beviis, at ogsaa Træ vor Heltes Priis ophöier.
Her tumler en omkuld, en anden svingler der,
Blaatslaget mindste Tegn paa Heltens Styrke er.
Hans Folk i Hobetal den raske Hövding følge.
Strax glide Skyer frem og Himlens Fæstning dölge:
Da Solen selv forbaust ved slig Begyndelse,
For dette fæle Syn sit Ansigt skiulede.

Saa tæt og stærk som Hagl af brustne Skyer falder,
Saa tæt og stærk om Bryst og Axler Pryglen skralder.
Et grumt ynkværdigt Skrig höit op til Himlen naaer,
Og Jorden skiules med afrevne Skiæg og Haar.
I gyldne Vaaben Mars sig paa en Skye nedsænker,
Og Kraft og Dristighed til Hofmans Sværme skiænker.
Hvor Striden hedest er staaer Helten fra Boraas,
Hvis Kiækheds tætte Spor paa begge Sider saaes.
Han bær en knortet Prygl i sine raske Hænder,
Og Faren følger med, hvorhen sig Helten vender,
Han kiendes fra sit Folk ei paa den Kiol han bær,
Ei af en stolt Paryk, som paa hans Hoved er,

Men af de stærke Slag, hans tykke Primstav giver,
Og af hans Öines Ild, og af hans varme Iver.
Saa kiendes Jupiter iblandt sin Gudehær,
Af Aasyns Majestæt, og Straalen, som han bær.
Den stærke SANDALIN bedækker Heltens Side,
Dernæst CLAUS SNUDERGREEN og JOHAN LINDORM stride,
Den axeldröie BRINK og Raadmand ERIK BLOM,
Skomager MICHEL RING og Lehnsmand MEYENBOM.
Derefter bryde frem saa mange raske Knöse,
Her möder HOFMAN selv sin Harme at udöse.
Ham følge JOHN i Hult og Foged ERIK PLOC,
Som ene paa engang tolv stærke Degne slog.
Den stive ANDERS STANC maae förste Anfald döie:

En Ring af Mörkeblaat var vriet om hans Öie.

Men hvem var mere grum paa denne bistre Dag,
Hvis Mod var mere stolt, hvis Arm gav större Slag,
End Olf fra Sunnantorp, som aldrig fandt sin Lige
I Skara's Lehn, som jo i Höiden maatte vige.
Hvad Eegen er blandt Træer, det Olf blant Kiemper var,
Og i en Jætteväxt han Jætters Styrke bar.
I AEtna's Hvelvinger, hvor Ild og Storme brage,
Ei blant Cycloper er i Kraft og Vækst hans Mage.
Af en nedfældet Biörn det lodne Rov han bar,
Hans Prygl af indstöbt Blye heel tung og vægtig var.
Med tætte Kiæmpeslag han grumt omkring sig svinger,

Og Edboms hele Hær han snart paa Flugten tvinger.
Ved dennes Side streed en Jan fra Hagelbæk,
Som Vaarens Guder smuk, som Krigens Guddom kiæk.
Ei nok for ham sin Roes af Qvindeskiönhed söge,
Vil han sim Skiönheds Priis ved Tapperhed föröge:
Ulykkelige Jan, dig til Boraas hendrog
Dit alt for tappre Mod i dette Vaabentog.
Jan Hök og Skrædder Berg de tumle for hans Hænder,
Han frisk mod Sandalin sin dröie Primstav vender:
Den stærke Sandalin han midt paa Skallen slaaer,
Men Panden var saa stærk, at Pryglen söndergaaer.
Strax denne Raadmands Bryst en dobbelt Ild antænder,
Den vaabenlöse Jan han ind paa Livet render,

Sin Arm han vikler ind udi hans lyse Haar.
Som naar en hæftig Ild af Vinden Kræfter faaer,
Og mod en lövrig Skov sin grumme Styrke vender,
Den raser hid og did og alle Stammer tænder;
Her knager i sit Fald den himmelhöie Eeg,
Og hist mod Himlens Top den stolte Lue steeg,
I sorte Hvirvler fört med Aske Rögen blandet.
Den tykke Skovs Ruin forkynder hele Landet.
De bange Nympher flye, da Ilden splittet har
De mörke Grotter, som nys deres Vellyst var.

Af Dödens Bleghed skiult sig JAN i Sandet vrier.
OLF, ved saa ynksomt Syn dit haarde Hierte svier!

En Siæl utæmt og grum dog föleslös ei er,
Skiönt den af Lyst til Hævn ei andres Skade seer.
Til Kamp at fordre ud sin Fiende han ei nöler.
Tre Gange: SANDALIN! hans hæse Strube bröler.
Spring, tappre Raadmand, spring — men ach sin Skiebnes Lod
Kan ingen, ingen flye, langt mindre staae imod.
Tilsidst han möder OLF, og ei ved Mödet bæver:
Strax Hævnens blege Geist omkring sit Offer svæver.
Du Grumme! raabte OLF, som misbrugt har din Magt,
Og over sligt et Barn en ussel Seir indlagt,
Om end din Arm af Staal, din Prygl af Kobber vare,
Om du med Tyrkemod trygt leer af Nöd og Fare.

Skal du ei flye din Straf. Og viid til dobbelt Harm,
En Raadmand knuses skal ved Bondedrengens Arm.
Men stride blot med Ord var aldrig för min Vane,
Nei, JAN skal faae sin Hævn; og du skal faae din Bane.
Nu havde SANDALIN hört sin Ligprædiken,
Thi denne Kiempe var til Hevnen ikke seen:
Tre Gange han sin Arm i lange Bugter svinger,
För han vor SANDALIN sit Banesaar tilbringer.
Et saadant Tordenslag han denne Raadmand gav,
At let en vældig Muur var ramlet ned deraf.
Ved deres Raadmands Fald Boraaser heftig skraalte:
Han tumler for et Slag, som tive Dramme taalte!

Den grumme Jovis Blink, som Luften gien-
nemskiær,
Ei mere hastigt slaaer, ei mere frygtet er,
End Olf var med sin Prygl.
Men nu, o Skaldemöe! du maae min
Geist oplive,
Da jeg med större Fynd bör större Kamp
beskrive.
För du min Tænkekraft blandt Slag og
Luer fort,
Viis Edboms Tapperhed og syng hvad han
har giort.
Vor Hofman sine Folk, som ei for Fa-
ren gruer,
Nu atter förer frem, dem muntrer, beder,
truer,
Hans Vext, hans Arm, hans Slag, hans
stærke Kiemperöst
Indgyder Skræk og Mod i Vens og Uvens
Bryst.
Da Edbom möder selv. Had, Vrede, Lyst
at vinde,
Mistvivl og Harm og Hævn nu alles Sind
forblinde.

Den hele vide Mark indhylles i en Damp,
Her smelder Edboms Prygl, hist Hofman er
i Kamp.
En dristig Kiæmpehær om begge to sig
skokker,
Her Klædes-Kioler sig med Vadmels sammen-
flokker.
Her seer man Böndernes, der Borgernes
Geled;
De slaae, de trænge frem, og falde begge ned.

Som voldsom Ström med Fart sin Dæmning sönderbryder,
I Skum sig styrter frem og alt af Veien rydder,
Huus, Hiorder, Træe og alt, som foran
Svælget er,
Udi sit salte Skiöd den vrede Bölge bær.
Saa farer Edbom frem, ei Slag af Prygle,
Næver,
Ei Trængsel, Brag og Skrig giör at hans
Hierte bæver,
Igiennem Hundrede han liig Orkanen gaaer,

En Kiempe falder om ved hvert et Slag han slaaer.
Carl, Anders Eriksen, og Claus og Niels fra Valde,
Og Torkild Torbiörnsen for Edboms Prygl maae falde.
Lig Tordnen foer den frem, hvert Slag et Lynet er,
Som Angest spreder ud i hele Hofmans Hær.
Forgieves Vestergyln de stive Karle sendte,
Som Hofmans Skare hialp, af Kraft og Mod bekiendte,
Hans vældig Haand dem alt har i Uorden bragt,
Da Hofman möder selv, og bier uforsagt.

En ædel Vredes Ild i Edboms Öine brænder,
Hans Prygl giör aaben Vei: saasnart han Hofman kiender,
Han svinger alt det Slag med seened Kiempearm,

Som Hofman tugte skal og ende denne Larm;
Da Mars en hastig Hielp i Kampens Fare rækker,
Og med sit brede Skiold sin Yndlings Bryst bedækker:
Imod det blanke Staal den tunge Knortkiep slaaer,
Og med et hæftigt Brag i hundred' Stykker gaaer.
Nu pröves Heltens Mod i en fordobblet Fare,
Og Erbom sluttes ind iblandt en fiendtlig Skare.
Han rask, men vaabenlös blant bistre Kiemper staaer,
En Storm af Prygle rundt omkring hans Isse gaaer,
Som Skovens Konge, naar ham Jægernæt omringer,
Og hundred' Fiender seer, som Spydet mod ham svinger,
Dog ei af Bæven veed; foragter Haab om Flugt,

Gaaer stolt, og frygtes dog, skiönt han er indelukt.
Strax bæver Jordens Grund: et Skin i Luften blinker,
Indsvöbt i Skyers Pragt, en Guddom hisset vinker.
Minerva, det var dig som Vinden lydig bar!
Du omgav Edboms Bryst med Klarhed og Forsvar.
En stærk og knuddret Prygl Gudindens Haand omspænder,
Og giennem tykke Skye hun Ægis Skiold nedsender,
Hvis grumme Glands at see ei Dödelig formaaer:
Her truer Furien med slangeslynget Haar.
Frygt, Skræk, Fortvivlelse om Skioldets Hvælving svæve.
Ved dette Gudersyn de vrede Stridsmænd bæve:
En ukiendt Gysen dybt dem ind i Sielen foer,
De faldt til Jorden ned, og æred' hendes Spor.

Tag dette Vaaben, som en Guddom til dig sender,
Bliv altid du min Ven, dit Mod, din Dyd jeg kiender.
Det var Gudindens Ord. Hvad var vel mere værd,
End denne stærke Prygl, meer farlig end et Sværd!
I, som mod Ret og Lov og Edbom turde stride,
Seer Vaaben i hans Haand, seer Guder ved hans Side!
Minerva i et Skin den lave Jord forlod,
Og giennem klare Luft en straalet Lue stod.
Strax reiser Edbom sig, og op mod Himlen skuer:
Gudinde! raaber han, din Skienk min Fiende truer.
Din Priis udbredes skal i alle Verdens Land,
Af dem jeg fælder, jeg dig offrer hver en Mand.
Herved nyt Heltemod ham ind i Hoben bringer,

Han puster Striden op, og modig Pryglen svinger,
Saa langt dens Sving kan naae skeer Ödelæggelse,
Alt viger for hans Arm forskrækket, bævende;
Som naar en hungrig Biörn udi sin glubske Iver
Blant Hiorden bryder ind, nedlægger og fordriver.

FJERDE SANG.

I Vester-Gothlands Favn ved Væners klare Vig,
Det stolte Kinnekul mod Himlen reiser sig.
Fra Dales mörke Skiöd det gradevis op-
stiger,
Snart jevnt, snart spidst igien, til det for
Öiet viger;

Og seer fra Skyerne henover vide Land,
I Milestrækninger, langt over klare Strand.
Al Kunst maae vige for Naturens Yndigheder,
Som den med milde Smil saa rigelig udbreder.
I blandet Udsigt hun fremviser al sin Pragt,
I hver en Klipperift man öiner hendes Magt.
Her leger Vaarens Haand og Blomstersenge reder,
Fra Kildens klare Væld en Bæk sit Udspring leder,
Som med en sagte Lyd henover Engen gaaer,
Blir mörk i Træets Lye, ved Solen Klarhed faaer.
Forvildet i sit Löb den klare Bölge rinder,
Til den fra Brink til Brink i Væneren forsvinder.
Ei Vaabens-Brag er hört paa dette skiönne Sted,
Et roligt Sæde for Uskyldighed og Fred,

Ei Jernets skarpe Od her nogensinde byder
De ranke Egers Fald, som Klippens Side pryder;
Her hvæsser Rovdyr ei sin graadig Tand imod
Den trygge Faarehiord, som græsser ved dens Fod.

Til denne glade Höj sig Tordnens Gud begiver,
Af alle Guder fulgt; Olympen öde bliver,
Vor Jord besöges nu af hele Himlens Magt,
Og Bierget hylles ind i lyse Skyers Pragt.

Med Krigens Billede han nogentid sig fryder,
Indtil han endelig i disse Ord udbryder:
"Jeg seer et heftigt Slag foruden Blod og Staal,

For Efterverdens Spot det evig være Maal —
De Dödeliges Roes helst Flitterguldet vinder:
De mindste Handlinger, og det som meest forblinder,
I Guders skarpe Syn har samme Skikkelse,
Da de i begge let opdage Pletterne.
Reis Vold om denne Stad, giör til Palads hver Hytte,
Og da kan blot Boraas med Troja Navnet bytte.
En lige Tapperhed er lige Seier værd.
Achilles savnes ei, men blot Achilles's Sværd.

Dog deres Raserie jeg söge skal at tæmme.
En liden Iling kan den store Feide hemme.
Jeg ikke skiötter om at blande Tordenskrald,

Udi den sorte Nat, som dem forskrække skal.
Det blive deres Straf, at deres Svaghed kiende,
Men Myrens Tvist og Krig kan ei min Harm optænde."

Saa talte Jupiter: strax Söndens fiendske Gud,
Hans Ordre lydig, foer paa vaade Vinger ud.
Af Regn og Storme fulgt, han sig til Orlog ruster,
Han samler Skye og Mulm og Taager om sig puster.
Nu buldrer Stormens Röst, man Himlens hvalte Blaae,
Nys reen og klar og mild, nu mörk og skrækfuld saae.
I den oprörte Luft de tunge Skyer vælte,
Og til et mörkgraat Mulm i Hast sig sammensmelte.

Först over Væneren Regnskyer samle sig:
I Floder styrtende de briste pludselig.
Men Stridens Lue dog med lige Kræfter brænder,
Soldatens Hidsighed ei Frygt for Himlen kiender,
Skiönt Regnens Pladsken og Uveirets Raserie
Udgiör med Stridens Brag en grusom Harmonie.

En lav og dunkel Skye sig over Marken skyder,
Og hele Strömme af den vaade Barm udgyder:
Hvem staaer mod Himlens Magt, mod Regns, mod Stormes Trop?
Hvor Striden heftigst var, der holder den nu op.
Orkanens stærke Magt, som trodser hver en Hinder,
Oplöser Ordnens Baand, som begge Hære binder,

Den river Uven bort fra Uvens fiendske Bryst,
Og bröler ud: Nei Holdt! med Tordens egen Röst.
Af Regnen slukkes nu al Stridens Ild og Iver:
Nu er den Kiempe nok, som fast paa Foden bliver.
Mod Stormens vældig Slag een bister strider her,
Han Död i Öiesyn og Blæst i Kiolen bær.
Der een sin brede Hat med vrede Aasyn fölger,
Som svæver liig en Örn og sig i Mulmet dölger.
Han bander Stormens Vold, som ham udplyndret har,
Og fat paa sin Paryk med begge Hænder tar.

Du gamle Raadmand Blom, i saa fordoblet Fare,

Vil Paphos ömme Gud din Alderdom forsvare.

Da nys Boraas i Roe og Fredens Skygge laae,
Man ingen skiönnere blant Stadens Möer saae,
End MAGDALENA BLOM. Kraft til enhver at röre,
Her samlet var med Lyst til ingens Suk at höre.
Og Elskov, af hvis Træk hver Mine blomstrede,
Gav hende ej sin Ild, men sin Fortryllelse.

Snart Rygtet hendes Navn paa lette Vinger sendte
Til Vemmerby, hvor det et mandigt Hierte tændte;
Den unge CARL CLORIN, berömt af gammel ÆEt,
Som, Fader efter Sön, har Raadmands Stoel beklædt;

Men meer ved Styrke, Mod og raske Kiempe-Sæder,
Han sig i Vemmerbye indlagde Priis og Hæder.
Han iler til Boraas. Dyd eller Lykken der
Giör at hun tager Deel udi hans Følelser.
De snart hos Raadmand Blom forenet Bön frembære,
At han med kraftigt *Ja* vil deres Valg beære.
Men her Fortienester og Graad ei nytte kan,
Först Guld, saa Dyder vil han see hos Datters Mand.

Det glade Haab, som nys dem idel Glæde skiænkte,
Sit Fakkel slukte ud, og dem i Sorg nedsænkte.
De raske Brödres Hob ei finder meer igien

I Fryd og munter Skiemt sin Overmand og Ven.
Ved Maanens blege Skin han sorgbespændt omvanker
I Staden hid og did, forfulgt af sorte Tanker,
Og næsten lige Sorg fortærer hendes Bryst,
Som meer ham kvæler end forskaffer nogen Tröst.

Men Freden flygter bort, og en uventet Fare
Til Vaaben nöder de Boraaske Stridsmænds Skare.
Clorin fremstiller sig, ved Ærens Drift, i Dag,
I Spidsen for hver Helt i dette store Slag.

Den trætte Raadmand Blom sig næsten overgiver,
Hvis ikke Dödens Rov, han Hofmans Fange bliver,

Naar denne Kiempe ei, al Fare trodsende,
Fra Heltens möre Krop afvendte Pryglene.

Men ak! en Ondskabs Aand vor Raadmand Blom antaster,
Som laaner Stormens Hielp og af hans Isse kaster
Hat, Hue og Paryk. Udi hans hvide Haar
Nu hvisler Hvirvelvind, nu stride Bölger slaaer.
Bedrövelige Syn! Clorin med Iver letter
Sin forede Kabus og paa hans Isse setter,
Til Redning for hans Liv. Det varme Skind i Hast
Han under Hagen med to Knuder binder fast.
Den som nys loe af Graad, som ingen Bönner hörte,
Slig Aedelmodighed i Oieblikket rörte.

Den, han forsmaaede nys, han skylder nu sit Liv.
Han gav ham Haand: Clorin! min Svigersön du bliv.
Jeg föler selv en Ild, jeg ei formaaer at dæmpe,
Din Elskov skal ei meer mod Skiæbnens Haardhed kiæmpe.
I at udvise Dyd med dig jeg stride vil,
Min Skat, min Datter skal dig ene höre til.
Det meest udvalgte Par, Boraas! du kunde skue
For Hymen knælende, det var Clorin med Frue.

Lyksaligt Ægte-Par! om Skaldekonst formaaer
Alt at forevige, og seire over Aar;
Jeg Efterverden skal ved Eders Skiebne röre,
Og Eders Navn og Dyd i Mindets Tempel före.

Men Edrom midlertid al Modstand svækket har,
Og Flugten for hans Prygl er eneste Forsvar.
Han den adspredte Hob med lette Spring forfölger,
Da Eurus skyller ham i sine kolde Bölger;
Et Kast af Hvirvelvind med Blindhed hannem slaaer,
Bortröver hans Paryk og rusker i hans Haar.
Tre gange Seirens Spor at fölge Helten haster,
Tre gange Stormens Magt vor Helt tilbagekaster.
Ach Himmel! raabte han, jeg al din Haardhed seer —
Dog, jeg har frelst Boraas, jeg bör ei önske meer.

Nu Hofman rundt omkring iblant sit Krigsfolk haster,

Som Stormen splittet har, og Vaaben strax nedkaster,
Forskrækkelse og Flugt han over Hæren seer,
Der findes ingen Ild og ingen Orden meer.
Fortvivlet han endnu vil Skiebnens Bud afvende,
Enhver, som möder ham, hans Prygl slaaer overende,
Snart blant sit skræmte Folk, snart midt i Edboms Hær,
Han muntrer, strider, skiönt han ingen Redning seer.
Han ene er et Bierg, hvorpaa hver Storm indbryder.
Men snart den kiöle Flod i hver en Lem sig gyder.
Med en udtrættet Arm han kan ei stride meer,
Hans Prygl ei nytter ham, den kun til Byrde er.
Boraasers Dristighed fordobles ved hans Fare,

Hans trætte Raseri ham neppe kan forsvare.
En flygtig Sværm, som dog vil ære Hofmans Navn,
Ham, ude fra sig selv, udfrier af Dödens Favn,
Som naar den ranke Alm sig over Dybet hælder,
Hvor Flodens standset Magt med större Kraft udvælder,
Og ved sin stridde Fart udgraver större Rum:
Tilsidst ved Strömmens Vold, bestænkt af Bölgens Skum,
Den trætte Almens Rod af löse Jord udrives,
Og Stammen hid og og did ved stærke Fos omdrives,
Den kiække Hofman flyer — hvo tör da stride meer?
Boraas omkring sin Mark en adspredt Fiende seer.
Men Luftens mörke Dunst og Regnens stride Bölger
Har splittet Eddoms Hær, saa han dem ei forfölger.

Nu vinkte Jupiter, strax Stormen dæmpet var.
De lette Vindes Trop, som Hvirvlen adspredt har,
Paa ny omsvæver nu og sig i Höiden svinger,
De skiær den tunge Luft med Blæst og spændte Vinger.
Den ene Skye man nu iblant den anden seer
Formænges, klares op i nye Billeder.
Nu Taage-Biergene lös fra hinanden rives,
Zephyr forjager et, og et mod Östen drives.
Al Dunkelhed, al Mulm fra Horisonten flyer,
Og Himlen, nyelig mörk, sin gamle Glands fornyer.
Strax kiger Solen frem; og Höie, Bierge, Dale,
Oplyste af dens Skin, i deres Skiönhed prale.
Udi et ildrödt Hav dens Klode synker ned,
Man glemmer Dagens Skræk ved Aftnens Yndighed.

Omkring paa vaade Mark sig trætte Stridsmænd snige,
De föle Veirets Lye og Fredens Skyts tillige.
De löbe hid og did. Her faaer en Kiempe fat
Med Glæde sin Paryk, her een sin vaade Hat.
Nu kan en Ven sin Ven, en Broder Broder finde,
Her trykkes Haand i Haand og Glædens Taarer rinde.
Du rene Venskabs Ild! du varmer alles Bryst,
Og Marken Gienlyd gir af glade Mundes Röst,
Een praler af den Roes, han har i Striden vundet,
En anden leer af Frygt da Faren er forsvundet.
Borgmestren, stolt og glad man midt i Hoben seer,
Selv tapperst, roser han den hele tappre Hær.

I Kiemper! raabte han, her med en langsom Stemme
At prise Jer, det var Jer Törst og Lön at glemme:
En anden rose Jer med store tomme Ord,
Men Edbom taler blot med Öl og dækket Bord.
I Aften Glædens Gud Jer Seirens Lön skal yde,
Mit gamle stærke Öl i blanke Kander flyde,
Det blive Krigens Rov: Forsamles i mit Huus,
Da Himlen Seier gav, Jer Edbom gir en Ruus.

